

Daaneela Maxaafaa

Gidduwaa Eriissuwaa

Daaneela maxaafai xaafettidoogee Aihuda asati Aihuda gidenna kawotettatu haaruwaa garssan aqidi, gita yedetainne huqqunnaai gakkini, eti barchchiyaa be7iyo wodiyaana. Maxaafaa xaafidaagee ajjuutaappe beettida taariketuuninne oosotun go7ettidi, he wode de7iya asaa minttettees. Xoossai huqqunnidi haariya kawuwaa xaissidi, asaa huqqunnaa qashuwaappe kessanaagau hidootaa immees.

Ha maxaafai naa77u waanna waanna kifiletun shaahettees.

1. Daaneelinne aara issippe omooduwan de7iya amarida asati Xoossaa ammaniyo mino ammanuwaaninne ayyo azazettiyo hanotan bantta morkketa xoonidoogaa odiya taariketa gidishin, etikka polettidoogee Baabiloonenne Parsse kawotettaa laitaana.
2. Daaneeli dumma dumma ajjuutaa be7iis. He ajjuutati leemisuwani bessiiddi, Baabilooneppe doommidi, dumma dumma kawotettati dendi denddiidii kunddanaagaanne eta haariya Aihuda gidenna kawoi xayini, Xoossaa asai xoonuwaa demmanaagaa bessees.

Daaneelinne A Laggeti Baabiloonen Tamaaridosona

1 ¹Yihudaa Kawoi Yo7aqeemi kawotido heezzantto laitti, Baabiloone Kawoi Naabukadanaxoori Yerusalaame katamaa bolli woraajjidi, he katamaa dooddiis. ²Godai Yihudaa Kawuwaa Yo7aqeemanne Xoossaa Beeta Maqidasiyan de7iya miishshatuppe unddennaagaa a kushiyan aattidi immiis. Immin ikka he miishshata Baabiloone biittan de7iya ba xoossatu eeqa keettaa ehiis; ehiidi ba xoossaa miishshaa minjiyo keettan wottiis.

³Hegaappe guyyiyan, kawoi Ashifanaaza giyo ba oosanchchatu halaqaa hagaadan yaagidi azaziis; “Israa7eela asaa giddoppe kawo zare gidiaageetanne gita asatu zare gidiaageeta doora. ⁴Doorana yelagati asatettan wottiyoobi bannaageeta, malanchchata, ai tamarissikkokka eranau danddayiyaageeta, akeekiyaageeta, eratettaa kumidoogeetanne kawuwaa keettan oottanau danddayiyaageeta. Eta Baabiloonetu qaalaanne xifatiyaa tamarissa” yaagiis. ⁵Qassi eti hachchi hachchi maana qumainne uyana woiniyaa eessai kawuwaassi ka77ida kattaappenne ushshaappe gidanaadan, kawoi azaziis. Hegaadanka, heezzu laittaa loohidoogaappe guyyiyan, kawuwaa sintti shiiqidi, oosuwaa doommanaadan kuuyiis.

⁶Doorettidaageetu giddoppe Yihudaa zare gidiaageeti Daaneela, Hanaaniyaa, Mishaa7eelanne Azaariyaa giyoogeeti

de7oosona. ⁷Oosanchchatu halaqai eta sunntaa laammidi, Daaneela Bilxxaasoora, Hanaaniyaa Sidiraaqa, Mishaa7eela Misaaqa, Azaariyaa Abddanaago giidi sunntiis.

⁸Daaneeli kawuwaa qumaa miyoogaaninne woiniyaa eessaa uyiyooqan bana tunissenna mala, ba wozanan qofaa qachchiis; qachchidi he qofan maayanaadan, oosanchchatu halaqaa woossiis. ⁹Woossin he halaqai Daaneela sabbana malanne ayyo qarettana mala, Xoossai oottiis. ¹⁰Gido shin, oosanchchatu halaqai Daaneelayyo odiiddi, “Taani intteyyo ha qumaanne ushshaa azazida ta godaa kawuwaayyo yayyais. Inttenaara laggetiya yelagatu som77uwaappe intte som77oi gilqoi beetikko, intte gaasuwan kawoi tana worana” yaagiis.

¹¹Hegaappe guyyiyan, oosanchchatu halaqai sunntin Daaneela, Hanaaniyaa, Mishaa7eelanne Azaariyaa hadaraa ekkida bitaniyaa Daaneeli hagaadan yaagiis, ¹²“Nuuyyo maanau ataakiltte xalaalaa, uyanaukka haatta xalaalaa immada, nuna ne ashkharata tammu gallassatun paacca. ¹³Hegaappe guyyiyan, nu som77uwaanne kawo qumaa miya yelaga asatu som77uwaa xakkaya xeellada, nuna ne ashkharata neeyyo milati beettidaagaadan ootta” yaagiis.

¹⁴Yaagin i heгаа maayidi, tammu gallassaa eta paacciis. ¹⁵Tammu gallasaappe guyyiyan, kawuwaa qumaa miida yelagatu ubbaappe payyidinne

anqqaridi beettidosona. ¹⁶Yaatin, etau battido qumaanne woiniyaa eessaa diggirggidi, ataakilttiyaa immiis.

¹⁷Ha oiddu yelagatuuyo Xoossai eraanne ubba qommo xifateenne timirttee geliyo akeekaa immiis. Daaneeli qassi ajjuutaanne aimuwaa ubbaa birshshettaa erees.

¹⁸Kawoi yelagati baakko gelanaadan azazido wodee polettin, oosanchchatu halaqai eta Naabukadanaxoora sintti aattiis. ¹⁹Kawoi eta haasayissido wode, Daaneela, Hanaaniyaa, Mishaa7eelanne Azaariyaa mala asi eta gidдон beettibeenna. Yaatin, eti kawuwaassi oottanau gelidosona. ²⁰Kawoi eta oichchido ai aadhdhida erattetanne akeeka oishan, a kawotettan de7iya shareechchotuppenne murunniyaageetu ubbaappe eti tammu kushe aadhdhidi beettidosona. ²¹Daaneeli Kawoi Qiiroosi kawotido koiro laittai gakkanaassi oottiiddi gam77iis.

Naabukadanaxoora Aimuwaa

2 ¹Naabukadanaxoori ba kawotido naa77antto laitti aimuwaa aimottiis. He aimoi a keehin shabbirin, xiskkoi a efeennan ixxiis. ²Yaatin, i aimottido aimuwaa ayyo yootana mala, shareechchoti, murunniyaageeti, bitiyaageetinne aadhdhida eranchchati xeegetti yaanaadan kawoi azaziis. Azazin yiidi, a sinttan eqqidosa. ³Kawoi eta, “Taani tana shabbiriya aimo aimottaas; he aimoi aibakko eranau koyais” yaagiis.

⁴Aadhdhida eranchchati kawuwaa Sooretu ” qaalan, “Kawuwau, merinau de7a! Ne aimuwaa nuuyyo ne ashkkaratuuyo yoota; nuuni neessi a birshshettaa yootana” yaagidosona.

⁵Yaagin kawoi aadhdhida eranchchata hagaadan yaagiis; “Taani minttada qachchido qofai haggaa. Intte ha aimuwaanne a birshshettaa tana erissana xayikko, taani inttena qanxxa yeggana; intte keettati buura ule kiyana. ⁶SHin intte aimuwaanne a birshshettaa taayyo yootikko, imuwaa, woiutuwaanne daro bonchchuwaa taappe intte ekkana. Heggaa gishshau, ane aimuwaanne a birshshettaa tana erissite” yaagiis.

⁷Yaagin naa77antuwaakka eti zaaridi, “Kawoi aimuwaa nuuyyo ba

ashkkaratuuyo yooto; nuuni a birshshettaa erissana” yaagidosona.

⁸Yaagin kawoi etassi zaaridi, “Taani intte halchchuwaa erais; taani minttada qachchido qofaa inttekkka erido gishshau, hagganaa sugana giidi haneeta. ⁹Intte aimuwaa taayyo yootana xayikko, issi pirddai inttena naagees. Hanotai laamettana giidi intte ufaissaa oottiyo gishshau, taayyo worddonne gene qaalaa yootanau maqettideta. Heggaa gishshau, aimuwaa taayyo yootite; yaatikko, intte a birshshettaa erissanau danddayiyoogaa taani erana” yaagiis.

¹⁰Aadhdhida eranchchati kawuwau zaaridi, “Kawoi oichchiyo oishaa zaaranau danddayiya issi asinne biittan baawa. Ai gitatidanne wolqqaamida kawoikka haggaa malabaa shareechchota, murunniyaageeta woikko aadhdhida eranchchata oichchi erenna. ¹¹Kawoi oichchido oishai deexo; asaara issippe de7enna xoossatuppe attin, haggaa kawuwaassi qonccissanau danddayiyaabi mulekka baawa” yaagidosona.

¹²Heggaa gishshau, kawoi yiillottiis; keehippe hanqqettiis. Hanqqettidi Baabiloonen de7iya aadhdhida eranchchata ubbaa wurssanaadan azaziis. ¹³Azazin aadhdhida eranchchata woranau awaajoi kiyiis. Kiyin woriyaageeti Daaneelanne a laggeta woranau koyidosona.

Xoossai Daaneela Aimuwaa Birshshettaa Eriissii

¹⁴Kawuwaa naagiya olanchchatu halaqai Ariyooki, Baabiloonen de7iya aadhdhida eranchchata woranau kiyiyo wode, Daaneeli a akeekaaninne hiillan haasayissiiis. ¹⁵I kawuwaa naagiya olanchchata halaqaa Ariyooka, “Kawuwaa awaajoi aissi hagaadan palattidee?” giidi oichchiis. Oichchin Ariyooki hanotaa Daaneelayyo odiis. ¹⁶Hegan Daaneeli kawuwaakko gelidi, aimuwaa birshshettaa erissanau, baayyo wodee imettana mala woossiis.

¹⁷Hegaappe guyyiyan, Daaneeli ba soo simmidi, ba heezzu laggetuuyo, Hanaaniyaayyo, Mishaa7eelayyoonne Azaariyaayyo hanotaa odiis. ¹⁸Eti Baabiloonen de7iya hankko aadhdhida eranchchatuura issippe haiqqennaadan,

[†] Daaneela 2:4ppe biidi miraafiyaa 7 gakkanaashin Sooretu qaalan xaafettiis.

saluwaa Xoossai maarotaa etau oottidi, ha xuuraa etau qonccissanau woossana mala, etau yootiis.

¹⁹He qamman xuurai Daaneelayyo ajjuutan qoncciiis. Yaatin, Daaneeli saluwaa Xoossaa hagaadan yaagidi galatiis;

²⁰“Aadhdhida eratettainne wolqqai Xoossaassa gidiiyo gishshau, a sunntai merinaappe merinaa gakkanaassi galatettidaagaa gido.

²¹Wodetanne aginata i laammees. Kawota kawotettaappe diggees; qassi kawota kawotettan utissees. Aadhdhida eranchchatuuyo

aadhdhida eraa, akeekiyaageetuuyookka eraa i immees.

²²Ciimma xuuraanne geemmida yohuwaa i qonccissees.

Xuman de7iyaabaakka i erees; poo7oikka aara de7ees.

²³Abeet ta maizza aawatu Xoossau, taani nena galataisinne sabbais.

Aissi giikko, neeni taayyo aadhdhida eraanne wolqqaa immadasa.

Nuuni nena oichchidoogaa tana ha77i erissadasa.

Kawuwaa aimuwaa nuna erissadasa”

yaagiis.

Daaneeli Aimuwaanne A Birshshettaa Kawuwaa Eriissiiis

²⁴Hegaappe guyyiyan, Daaneeli Baabiloonen de7iya aadhdhida eranchchata wurssanau kawuwaappe azazuwaa ekkida Ariyookakko biidi, “Aadhdhida eranchchata woroppa. Tana kawuwaakko gelissa; yaatobare taani a aimuwaa birshshettaa a erissana” yaagiis.

²⁵Ariyooki sohuwaara Daaneela kawuwaakko gelissidi, kawuwaassi, “Yihudaappe omoodettidi yiida asaappe kawuwaa aimuwaa birshshettaa erissanau danddayiya asa demmaas” yaagiis.

²⁶Kawoi Bilxxaasoora geetettiya Daaneela, “Taani aimottido aimuwaanne a birshshettaa tana erissanau danddayai?” giidi oichchiis.

²⁷Oichchin Daaneeli hagaadan yaagidi zaariis; “Kawuwau, neeni oichchido xuuraa qonccissanau danddayiya aadhdhida eranchchi, shareechchoi, murunniyaabi, woikko maliyaabi baawa.

²⁸SHin xuurata qonccissiya issi Xoossai saluwan de7ees. Wurssetta gallassatun hananabaa i nena bessiiis. Ne arssan zaqqullada, neeni aimottido aimoinne ajjuutai haggaa.

²⁹“Kawuwau, neeni arssan zaqqullada, sinttappe hananabaa qoppadasa. He wode xuuraa qonccissiya Xoossai sinttappe hananabaa nena bessiiis. ³⁰Ha xuurai taassi qonccidoogee taani hara asaappe aadhdhida eranchcha gidiiina gidennan, neeni kawoi aimuwaa birshshettaa eranaadaananne ne huuphe giddon simerettida qofaa akeekanaadaana.

³¹“Kawuwau, neeni keehi gita, phooliyaanne xeellana yashshiya misilee ne sinttan eqqidaagaa be7adasa. ³²Ha misiliyaa huuphee geeshsha worqqaappe, a tirainne kusheti biraappe, uloinne wodirati nahaasiyaa giyo birataappe, ³³suilee birataappenne tohuwau yachchai baggai birataappe baggai urqqaappe merettiis.

³⁴Neeni ha misiliyaa xeellishin, issi shuchchai asa kushee bochchennan deriyaappe xoqolettidi, birataappenne urqqaappe merettida misiliyaa tohuwaa yachchatu bolli wodhdhidi gaacciiis. ³⁵He wode biratai, urqqai, nahaase giyo biratai, birainne worqqai ubbai gaacettidi, boniyan audiyann de7iya suullaa mala gidiiis; gidin aibanne ashshennan carkkoi pittidi efiis. SHin misiliyaa bolli wodhdhida shuchchai wogga dere kiyidi, biittaa sa7aa kumiis.

³⁶“Hagee ne aimuwaa; qassi ha77i birshshettaa nuuni neeyyo odana.

³⁷Kawuwau, neeni kawotuuyo kawo. Saluwaa Xoossai neeyyo kawotettaanne wolqqaa, minotettaanne bonchuwaa immiiis. ³⁸Biitta ubbaa bollan nena haariyaagaa oottiis; asaa, bazzo do7aanne saluwaa kafuwaa ne kushiyan wottiis. Hegaa gishshau, worqqa huuphee nena.

³⁹“Neepe guyyiyan, minotettan nena gakkenna hara kawotettai denddana. Kaallidi, biittaa ubbaa haariya, nahaase birata gidiiya, heezzantto kawotettai denddana. ⁴⁰Wurssettan ubbabaa gaaceretti liiqissiya birataadan minnida oiddantto kawotettai denddana. Biratai ubbabaa gaacerettidi liiqissiyooogaadan, ikka baappe kase denddida kawotettata gaacerettidi liiqissana.

⁴¹“Tohotinne tohuwaa biradhdheti baggai birataappe, baggai urqqaappe

merettidoogeeta neeni be7idoogaadankka, he kawotetta shaahettida kawotetta gidana. Biratai urqqaara walakettidaagaa ne be7idoogaadankka, baggai birataadan minnidaagaa gidana. ⁴²Tohuwaa biradhdheti baggai birata, baggai urqqa gididoogaadan, hegaadankka ha kawotettau baggai mino, baggai laafa gidana. ⁴³Biratai urqqaara walakettidaagaa ne be7idoogaadan, he naa77u bagga asai geluwan ehuwan walakettana; shin biratai urqqaara walakettanau danddayennaagaadankka, eti issuwaa gididi gam77anau danddayokkona.

⁴⁴“He kawotu laittan, saluwaa Xoossai mulekka kunddena, hara asaukka imettenna kawotettaa essana. He eqqida kawotetta he kawotettata ubbaa gaaceretti xaissana; shin i merinau eqqidi daana.

⁴⁵Asa kushee bochchennan deriyaappe xoqoletti wodhdhidi, birataappe, nahaasiyaappe, urqqaappe, biraappenne worqqaappe merettida misiliyaa gaacerettida shuchchaa birshshettai he kawotettaa. Gita Xoossai sinttanau hananabaa kawuwaa bessii. Aimoikka tuma; birshshettaikka ammanettidaagaa” yaagidi zaariis.

Kawoi Daaneelassi Woitiis

⁴⁶Hegaappe guyyiyan, Kawoi Naabukadanaxoori Daaneela bonchchidi, som77uwaa biittaa gattidi gufanniis; yaatidi asai a sinttan yarshshuwaa yarshshanaadaaninne ixaanaa cuwayanaadan azaiis. ⁴⁷Kawoi Daaneela, “Tumaappe ne Xoossai xoossatu Xoossaa, kawotu Godaanne xuuraa qonccissiyaagaa. Neeni ha xuuraa qonccissanau danddayidoogee hegaassa” yaagiis.

⁴⁸Hegaappe guyyiyan, kawoi Daaneela keehi bonchchiis; daronne al77o imotatakka ayyo immiis; Baabiloone biittaa haariyaagaa oottiis. Qassi Baabiloonen de7iya aadhdhida eranchchatu ubbaa bolli halaqa oottidi, a sunttiis. ⁴⁹Daaneeli oichchin, kawoi Sidiraaqa, Misaaqanne Abddanaaga Baabiloone biittaa aissiyaageeta oottidi sunttiis; shin Daaneeli kawo keettan gam77iis.

Naabukadanaxoori Essido Worqqa Misiliyaa

3 ¹Kawoi Naabukadanaxoori geesai usuppun tammu wara, gomppai

usuppun wara gidiyo misiliyaa worqqaappe medhdhidi, Baabiloone biittan Duura Dembban essiis. ²Essidi he misiliyaa anjissanau yaanaadan, kawoppe garssaara biittaa haariyaageeta, ola gadaawata, auraajjaa haariyaageeta, kawuwaa zoriyaageeta, miishsha keettan oottiyaageeta, pirdda daannata, higge eranchchatanne auraajjan auraajjan de7iya hara halaqata xeejiis. ³Yaatin, kawoppe garssaara biittaa haariyaageeti, ola gadaawati, auraajjaa haariyaageeti, kawuwaa zoriyaageeti, miishsha keettan oottiyaageeti, pirdda daannati, higge eranchchatinne auraajjan auraajjan de7iya hara halaqati issippe he misiliyaa anjissanau shiiqidi, Kawoi Naabukadanaxoori essido misiliyaa sinttan eqqidosa.

⁴He wode awaajuwaa awaajjiyaagee ba qaala xoqqu oottidi, hagaadan yaagiis; “Inttenoo, asau, kawotettatoo, dumma dumma qaalan haasayiya zaretoo, ⁵ubbaikka malkkataa, pulaaliyaa, maazinqqiyaa, diittanne cora baqettan waaxettida diittaa issippe kaa7iyo wode siyosaarakka, Kawoi Naabukadanaxoori essido worqqa misiliyaayyo gufannidi goinnite. ⁶Misiliyaa sinttan gufannidi goinnenna urai ooninne eexxiya itoone tamaa giddo olettana” yaagiis. ⁷Yaagin asai ubbai, kawotettati ubbainne dumma dumma qaalan haasayiya zareti ubbai malkkataa, pulaaliyaa, maazinqqiyaa, diittanne cora baqettan waaxettida diittaa issippe kaa7iyo wode siyosaarakka, biittan gufannidi, Kawoi Naabukadanaxoori essido worqqa misiliyaayyo goinnidosona.

Misiliyaayyo Goinnennan Ixxida Heezzu Aihudata Mootidosona

⁸Hegaa gishshau, he wode issi issi Baabiloone asati sinttau aadhdhidi, Aihudata mootidosona. ⁹Eti Kawuwaa Naabukadanaxoori hagaadan yaagidosona; “Kawuwau, merinau de7a. ¹⁰Kawuwau, neeni malkkataa, pulaaliyaa, maazinqqiyaa, diittanne cora baqettan waaxettida diittaa issippe kaa7iyo wode, siyiya ooninne biittan gufannidi, worqqa misiliyaayyo goinnanaadan, ¹¹qassi biittan gufannidi goinnenna asi de7ikko, eexxiya itoone tamaa giddo olettanaadan awaajuwaa kessadasa. ¹²SHin kawuwau, neeni Baabiloone biittaa bolli sunttido

Aihudati, Sidiraaqi, Misaaqinne Abddanaagoi ne azazuwaa ixxidosa; ne xoossatuyyo oottokkona; qassi ne essido worqqa misiliyaayyookka goinnokkona” yaagidosona.

¹³Naabukadanaxoori heгаа siyido wode, hanquwaa eexi kiyidi, Sidiraaqa, Misaaqanne Abddanaaga ehaanaadan azaziis. Azazin eta kawuwaa sintti ehiidosona. ¹⁴Naabukadanaxoori eta hagaadan yaagiis; “Sidiraaqaa, Misaaqaa, Abddanaagoo, ha intte ta xoossatuyyo oottennaageenne ta essido worqqa misiliyaayyo goinnennaagee tumee?”

¹⁵Ha77i malkkataa, pulaaliyaa, maazinqqiyaa, diittaanne cora baqettan waaxettida diittaa kaa7iyooгаа siyiyo wode, taani essido misiliyaayyo gufannidi goinnikko, daro lo77o. SHin intte goinnennan ixkikko, sohuwara eexiya itoone tamaa giddon olettana. Ai xoossee inttena ta kushiyaappe ashshanai?” yaagiis.

¹⁶Sidiraaqi, Misaaqinne Abddanaagoi kawuwaassi zaaridi, “Kawuwau Naabukadanaxooraa, ha yohuwan nuuni neeyyo zaaruwaa immanau bessenna. ¹⁷Kawuwau, nuuni eexiya itoone tamaa giddo olettiyaakkokka, nuuni ayyo oottiyo Xoossai he tamaappe nuna ashshanau danddayees. Qassi kawuwau, i nuna ne kushiyaappekka ashshana. ¹⁸SHin kawuwau, ubba i nuna ashshennan ixxiyaakkokka, nuuni ne xoossatuyyo oottennaagaanne neeni essido worqqa misiliyaayyo goinnennaagaa era” yaagidosona.

Heezzu Aihudata Haiquwau Pirdidosona

¹⁹He wode Naabukadanaxoori Sidiraaqa, Misaaqanne Abddanaago bolli hanquwaa suulliis; suullin a som77oi etau kaseegaappe dummatiis. Tamai kase eexiyoogaappe laappun kushiya aadhdhidi eexxanaadan azaziis.

²⁰Sidiraaqa, Misaaqanne Abddanaaga qachchidi, eexiya itoone tamaa giddo olanaadan, ba olanchchatu giddoppe mino asata azaziis. ²¹Yaatin, ha asata, eta qoliyaara, suriyaara, huuphiyan xaaxido xaattaaranne hara maayo ubbaara gatti qachchidi, eexiya itoone tamaa giddo olidosona. ²²Kawuwaa azazoi keehi eeso gidido gishshaunne itoone tamaikka

kaseppe aadhdhi eexiyo gishshau, Sidiraaqa, Misaaqanne, Abddanaaga taman olida he mino asata tamaa laco i wori aggiis. ²³Ha heezzu qashettida asati, Sidiraaqi, Misaaqinne Abddanaagoi, eexiya itoone tamaa giddo wodhdhdidosona.

²⁴Hegaappe guyyiyan, Kawoi Naabukadanaxoori bana maalaalissin eesuwan dendi eqqidi, “Nuuni qachchidi eexiya itoone tamaa giddo olido asati heezza gidokkonaayye?” yaagidi bana zoriyaageeta oichchiis.

Oichchin eti, “Kawuwau, ee heezza” yaagidi zaaridosona.

²⁵Kawoi zaaridi, “Be7ite, taani qashuwaappekka birshshettidi, tamaa giddon yaa, haa hemeterettiya, tamaikka ainne bochchenna oiddu asata be7ais! Oiddanttoi qassi xoossatu na7a milatees,” yaagiis.

Heezzu Aihudati Tamaappe Kiyidosona

²⁶Yaatin, Naabukadanaxoori eexiya itoone tamaa lanqqe shiiqidi, ba qaala xoxqu oottidi, “Ubbaappe Xoqqiya Xoossaa ashkkaarato, Sidiraaqaa, Misaaqaa, Abddanaagoo, kiyite! Kiyidi haayite!” yaagidi xeegiis. Yaatin, Sidiraaqi, Misaaqinne Abddanaagoi tamaa giddoppe kiyidosona. ²⁷Kawoppe garssaara biittaa haariyaageeti, ola gadaawati, aurajjaa haariyaageeti, kawuwaassi oottiya hara halaqati ubbai etakko shiiqidosona. SHiiqidi tamai eta bollaa bochchibeennaagaa, eta huuphiyaa binnaanaappe issoikka malaatettibeennaagaa, eta maayoikka labettibeennaagaanne tama peenoikka etan bannaagaa be7idosona.

²⁸Hegaappe guyyiyan, Naabukadanaxoori hagaadan yaagiis; “Sidiraaqa, Misaaqanne Abddanaago Xoossai galatetto! I ba kiitanchchaa kiittidi, banan ammanettida ba ashkkaarata ashshiiis. Eti kawuwaa azazuwaa ixxidosa; bantta Xoossaappe attin, hara xoossaassi oottanaappenne goinnanaappe haiqqanaagaa dosidosona. ²⁹Hegaa gishshau, Sidiraaqa, Misaaqanne Abddanaago Xoossaa toochchidi haasayiya ai asikka, woikko ai kawotettikka, woikko dumma dumma qaalan haasayiya ai zareekka qanxxettananne muxettana mala, eta keettaikka laalettidi, pito doore gidana

mala, taani awaajjaas. Aissi giikko, hara ai xoossinne hagaadan oottidi, asa ashshenna” yaagiis.

³⁰Hegaappe guyyiyan, kawoi Sidiraaqa, Misaaqanne Abddanaaga Baabiloone biittan xoqqu xoqqu oottidi sunttiis.

Naabukadanaxoori Aimottido Naa77antto Aimuwaa

4 ¹Kawoi Naabukadanaxoori asa ubbaassi, kawotettatu ubbaassinne dumma dumma qalan haasayiya zaretu ubbaassi hagaadan yaagidi, dabddaabbiyaa kiittiis.

“Saro de7eetii!

²“Ubbaappe Xoqqiya Xoossai taayyo oottido maalaalissiyaabaanne oorattabaa taani intteyyo odanau koyais.

³“A malaatai aiba gitee!

I oottiyo oorattabai aiba minoo!

A kawotetta merinaa kawotetta;
a maataikka yeletaappe yeletaa
gakkanaashiina.

⁴“Taani Naabukadanaxoori ta kawo keettan gita duretetaaninne injjiyan de7ais. ⁵Issi gallassi taani tana yashshiyaa aimo aimottaas. Taani ta arssan zaqqullada, be7ido aimoinne ajjuutai tana daganttiis. ⁶Hegaa gishshau, ha aimuwaa birshshettaa tana erissana mala, Baabiloonen de7iya aadhdhida eranchchata ubbaa taakko ehaanaadan azazaas. ⁷He wode shareechchoti, murunniyaageeti, aadhdhida eranchchatinne xoolinttiyaa paidiyaageeti taakko yin, ta aimuwaa etau yootaas; shin eti birshshettaa tana erissanau danddayibookkona. ⁸Wurssettan ta xoossaa sunntan Bilxxaasoora geetetti xeegettiya, geeshsha xoossatu ayyaanai aani de7iyo Daaneeli taakko gelin, ayyo ta aimuwaa hagaadan gaada yootaas.

⁹“Aadhdhida eranchchatu halaqau Bilxxaasoora, geeshsha xoossatu ayyaanai nenan de7iyoogaanne ai xuurinne neeppe geemmennaagaa taani erais. Taani aimottido aimoi haggaa; ane taayyo a birshshettaa oda. ¹⁰Taani ta arssan zaqqullada, biittaassi giddo ginan issi mittai eqqidaagaa ajjuutan be7aas; he mittau geesai daro adussa. ¹¹He mittai diccidi gitatiisinne minniis; ayyo xeerai saluwaa gakkees; sa7aappe sa7aa gaxaa gakkanaashin beettees. ¹²He mittaa haittai xeellanau lo77iyaagaa; a aifeekka kechi

daro; ubbauka miyoobi an de7ees. Bazzo do7ati a kuwan shemppidosona; saluwaa kafotikka a daashshaa gidдон keexxi de7idosona. Paxa de7iya ubbai appe miis.

¹³“Ta arssan zaqqullada, geeshsha kiitanchchai saluwaappe wodhdhishin ajjuutan be7aas. ¹⁴Ikka ba qaala xoqqu oottidi, hagaadan yaagiis; “Ha mittaa qanxxite; a tashiyaa karite; a haittaakka pirxxite; a aifiyaakka laalite. A garssan de7iya do7atinne a daashshan de7iya kafoti ubbai baqatona. ¹⁵SHin durumaanne a xaphuwaa birataappenne nahaasiyaappe qoxxido sanssalatan qachchidi, biittan, maataa gidдон aggi bayite. Saluwaappe wodhdhiya akkan ka77o; qassi bazzuwan maataa gidдон do7aara de7o. ¹⁶A wozanai kahai asaagaappe do7aagau laametto. Hegaadan hanidaashin, a bolli laappun laittai wuro. ¹⁷Ubbaappe Xoqqiya Xoossai asaa naatu kawotetta ubbaa haariyoogaa, kawotetta i ba koyiyo uraassi immiyoogaanne harai atto, asa ubbaappe karettidaageetakka i sunttiyoogaa paxa de7iya asai ubbai erana mala, qasho qofaa kiitanchchati awaajjidosa. Pirddaakka geeshshati odidosona” yaagiis.

¹⁸“Taani Kawoi Naabukadanaxoori aimottido aimoi haggaa. Ha77i simmi Bilxxaasoora, taayyo a birshshettaa oda. Aissi giikko, ta kawotetta gidдон de7iya aadhdhida eranchchatuppe issoinne tana birshshettaa erissanau danddayibeenna; shin geeshsha xoossatu ayyaanai nenan de7iyo gishshau, neeni danddayaasa’ yaagiis.

Daaneeli Aimuwaa Birshshiis

¹⁹“He wodiyan Bilxxaasoora geetettiya Daaneeli dagammidi, haniyoobaa xayiiis. I ba qofan shabbirettido gishshau, guutta wodiya co77u giidi takkiis. Yaatin, kawoi, ‘Bilxxaasoora, ha aimoinne a birshshetta nena daganttoppo’ yaagiis.

“Yaagin Bilxxaasoori zaaridi, ‘Ta godau, ha aimoi nena ixxiyaageetussi, a birshshettaikka qassi ne morkketussi gideerenneeshsha! ²⁰Neni aimuwan be7ido mittai, diccidi minnidaagee, xeerai saluwaa gakkidoogee, sa7aappe sa7aa gaxaa gakkanaashin beettidaagee, ²¹haittai xeellanau lo77idoogee, aifeekka kechi daridoogee, ubbau miyoobi an de7iyoogee, bazzo do7ati a kuwan shemppidoogeenne saluwaa kafotikka a

daashshaa gidдон keexxidi de7idoogee, ²²kawuwau, he mittai nena! Neeni gitatadasanne minnadasa; ne gitatettai diccidi, saluwaa gakkiiis; ne kawotaa maataikka sa7aa gaxaa gakkiiis.

²³“Kawuwau, neeni geeshsha kiitanchchai saluwaappe wodhdhidi, “Ha mittaa qanxxidi xaissite; shin a durumaanne a xaphuwaa birataappenne nahaasiyaappe qoxxido sanssalatan qachchidi, biittan, maataa gidдон aggi bayite. Saluwaappe wodhdhiya akkan i ka77o; laappun laittai wurana gakkanaashin, bazzo do7adan de7o!” giyo wode be7adasa. ²⁴Kawuwau, a birshshettai haggaa. Hagee Ubbaappe Xoqqiya Xoossai ta godaa kawuwaa bolli polanau kiittido pirddaa. ²⁵Neeni asa gidдoppe goodettada, bazzo do7atuura issippe de7ana. Neeni booradan maataa maananne saluwaappe wodhdhiya akkan ka77ana. Qassi Ubbaappe Xoqqiya Xoossai asaa naatu kawotetta ubbaa haariyoogaanne kawotetta ba koyido urau immiyoogaa neeni erana gakkanaashin, laappun laittai ne bollan aadhdhana.

²⁶“Durumai ba xaphuwaara biittan attanaadan azazettidoogee, neeni saluwaa Xoossai biittaa ubbaa haariyoogaa eriyo wode, ne kawotettai neeyyo simmanaagaa bessees. ²⁷Hegaa gishshau, kawuwau, ta zoriyaa ekka. Nagaraa oottiyoogaa aggada, xillobaa ootta; huqqunnettidaageeta naaqqiyoogaa aggada, etau qaretta. Yaatin, geella neeni saro de7ana wodee aduqqikkonne’ yaagiis.

²⁸“Hagee ubbai Kawuwaa Naabukadanaxoora bolli gakkiiis. ²⁹Tammanne naa77u aginaappe guyyiyan, kawoi Baabiloonen de7iya kawo keettaa bolli dembbayi keexxidosan hemettiiddi ³⁰hagaadan yaagiis; ‘Hagee ta kawo keettaa an de7ana mala, taani ta gita wolqqan, ta gitatettaa bonchchuwaassi gimmbissido Baabiloone katamaa gitaa gidennee?’ yaagiis.

³¹“I haasayidi wurssennan de7ishin, saluwaappe hagaadan giya qalalai puttu giis; puttu giidi, ‘Kawuwaa Naabukadanaxoora, ne bollan pirddettida pirddai haggaa: ne kawotettai neeppe ekettiis. ³²Neeni asaa gidдoppe goodettada, bazzo do7aara daana; neeni booradan maataa maana. Ubbaappe

Xoqqiya Xoossai asaa naatu kawotetta ubbaa haariyoogaanne kawotettaa i ba koyido uraassi immiyoogaa neeni erana gakkanaashin, laappun laittai ne bolli aadhdhana’ yaagiis.

³³“Naabukadanaxoora bolli giidobai sohuwaarakka polettiis. Asa gidдoppe goodettidi, booradan maataa miis. A bollaikka saluwaappe wodhdhiya akkan ka77iis. A binnaanai ankkuwaa baalliyaadan, a xugunntaikka kafuwaa xugunntaadan dicciis.

Naabukadanaxoori Xoossaa Galatiis

³⁴“He laappun laittai wurido wode, taani Naabukadanaxoori xoqqu gaada saluwaa xeellaas; ta wozanai kahaikka simmiis. Simmin Ubbaappe Xoqqiya Xoossaa galataas; merinau de7iyaagaakka bonchchaasinne sabbaas.

“A maatai merinaa maataa;
a kawotettaikka yeletaappe yeletaa gakkanaashiina.

³⁵Sa7an de7iya asai ubbai ayyo aibanne gidenna. Saluwan de7iya kiitanchchatu bollinne sa7an de7iya asaa bolli i ba dosaa oottees. A kushiyaa teqqanau danddayiyaabi baawa, woikko a ‘Ai oottai?’ yaagidi oichchiyaabi baawa.

³⁶“Ta wozanai simmaananne, ta kawotettaa bonchchuwaa gishshau, ta anggainne ta puulai taayyo simmi aggiis. Kase tana zoriyaageetinne ta oosanchchati tana koyidosona. Taani ta kawotettan minnaas; kasegaappekka aadhdhiya gitatettai taayyo gujettiis. ³⁷Ha77i simmi taani Naabukadanaxoori saluwaa Kawuwaa galatais; a xoqqu xoqqu oottaisinne bonchchais. Aissi giikko, i oottiyoobai ubbai likke; a ogeti ubbaikka xillo; qassi otoruwan biyaageeta i kaushshanau danddayees” yaagidi xaafiis.

Kawuwaa Belshshaaxaara Gibiraa

5 ¹Issi gallassi Kawoi Belshshaaxaari ba oosanchchatuppe issi sha7atussi gibiraa giigissiiis; giigissidi etaara issippe woiniyaa eessaa uyiis. ²Belshshaaxaari woiniyaa eessaa uyidi, ba aawai Naabukadanaxoori Yerusalaamen de7iya Beeta Maqidasiyaappe ehiido worqqaappenne biraappe oosettida ushsha

miishshata ehaana mala azaziis. Aissi giikko, inne a oosanchchati, a keettaayetinne a baakkoti ubbai he ushsha miishshatun eessaa uyana mala, i koyiis.

³Yaatin, eti he Yerusalaamen de7iya Xoossaa Beeta Maqidasiyaappe ehiido worqqaappe oosettida ushsha miishshata kawuwaayyo ehiidosona. Ehin kawoi, a oosanchchati, a keettaayetinne a baakkoti he miishshatun tigettida woine eessaa uyidosona. ⁴Eti he woine eessaa uyiiddi, worqqaappe biraappe, nahaasiyaappe, birataappe, mittaappenne shuchchaappe oosettida xoossata galatidosona.

⁵He wode qoppennan de7ishin, asa kushe biradhdheti auppekko kiyidi yiidi, kawo keettan meeshettida godaa bollan, xomppiyaa wottiyo ballaa sinttan xaafidosona. He kushee xaafiyo wode, kawoi ba huuphen be7iis. ⁶Be7in a som77oi laamettidi, bidintta milatiis; qassi yashshan a gaadee kokkoriis; a gulbbataikka ixxiis.

⁷Kawoi ba qaalaa xoqqu oottidi, murunniyaageeta, aadhdhida eranchchatanne xoolinttiyaa paidiyaageeta ehaanaadan azaziis. Eti yin Baabiloone aadhdhida eranchchata hagaadan yaagiis; “Ha xifatiyaa nabbabidi, a birshshettaa tau yootiya uri ooninne, ochchaa teeraa milatiya maayuwaa maayana; a qooriyan worqqa sanssalataa aattana; qassi i ta kawotettaa haariya heezzantto asa gidana” yaagiis.

⁸Hegaappe guyyiyan, kawuwaa aadhdhida eranchchati ubbai a sintti aadhdhidosa; shin etappe ooninne he xifatiyaa nabbabanau, woikko a birshshettaa odanau danddayibeenna.

⁹Hegan Kawoi Belshshaaxaari kaseegaappe aadhdhi dagammin, a som77oikka kaseegaappe aadhdhi bidintta milatiis. A oosanchchatikka haniyoobaa xayidosona.

¹⁰Kawoinne a oosanchchati wocamiyoogaa a aayiyaa kawiyaa siyada, eti gibiraa miyo aaho keettaa gelada, hagaadan yaagaasu; “Kawuwau, merinau de7a! Ha qofan keehi shabbiretoppa; ne som77oikka laamettoppo. ¹¹Geeshsha xoossatu ayyaanai an de7iyo issi asi ne kawotettaa gidon de7ees. Erai, akeekainne xoossatuugaa mala aadhdhida eratettai an de7ees. Kase ne aawai Kawoi Naabukadanaxoori a shareechchotussi,

murunniyaageetussi, xoolinttiyaa paidiyaageetussinne aadhdhida eranchchatussi halaqa oottidi sunttiis.

¹²Aissi giikko, ayyo lo77o ayyaanai, erainne akeekai de7ees; aimuwaa birshshanau, qan77ishiyaa odanaunne xuuraa qonccissanau i danddayees. Hegaa gishshau, kawoi Bilxxaasoora giidi sunttido Daaneela xeesa. I neeyyo xifatiyaa birshshettaa odana” yaagaasu.

Daaneeli Xifatiyaa Birshshiis

¹³He wodee Daaneela kawuwaakko ehin, kawoi a hagaadan yaagiis; “Neeni Daaneelee? Ta aawai kawoi Yihudaappe omooddidi ehiidoogeetuppe issuwaa giyoi nenee? ¹⁴Xoossatu ayyaanai nenan de7iyoogaanne erai, akeekainne keehi aadhdhida eratettai neeyyo de7iyoogaa taani siyaas. ¹⁵Ha xifatiyaa nabbabanaunne a birshshettaa taayyo odanau murunniyaageetinne aadhdhida eranchchati yiidosona; shin eti birshshettaa taayyo odanau danddayibookkona. ¹⁶Neeni birshshettaa odanaunne deexo oishatu zaaruwaa immanau danddayiyoogaa taani siyaas. Ha77i simmi neeni ha xifatiyaa nabbabanaunne a birshshettaa taayyo odanau danddayikko, ochchaa teeraa milatiya maayuwaa maayana; ne qooriyan worqqa sanssalatai aadhdhana; qassi neeni kawotettaa haariya heezzantto asa gidana” yaagiis.

¹⁷Yaagin Daaneeli kawuwaassi zaaridi, “Neeni immiyo imoi neessa gido; ne woiuwaakka hara urau imma. Taani mati xifatiyaa kawuwaassi nabbabana; birshshettaakka odana.

¹⁸“Kawuwau, Ubbaappe Xoqqiya Xoossai ne aawaa Naabukadanaxoorassi kawotaa, gitatettaa, bonchchuwaanne angгаа immiis. ¹⁹I ayyo immido gitatettaa gaasuwan he asatinne dumma dumma qaalaa haasayiya zareti ayyo yayyidosonanne kokkoridosona. Ba woranau koyiyoogaa woriis; ashshanau koyiyoogaakka ashshiis; ba xoqqissanau koyidoogaakka xoqqissiis; kaushshanau koyidoogaakka kaushshiis. ²⁰SHin i otorettido wodenne a wozanai muumido wode, ba kawotaa araataappe wodhdhiis; a bonchchoikka qaarettiis. ²¹Asaa giddoppe goodettiis; a wozanai kahaikka laamettin, do7a mala gidiiis. Booradan maataa

miiddi, dembbaa haretuura issippe de7iis. A bollaikka saluwaappe wodhdhiya akkan ka77iis. Hegeekka Ubbaappe Xoqqiya Xoossai asaa naatu kawotetta ubbaa haariyoogaanne i ba koyido uraassi immiyoogaa i erana gakkanaassa.

²²“SHin nenoo, Belshshaaxaaraa, neeni a na7ai he ubbaa eraiddakka, ne huuphiyaa ziqqi oottabaakka. ²³Qassi Saluwaa Godaa bollan otorettada, ne huuphiyaa xoqqu xoqqu oottadasa. A Beeta Maqidasiyaappe bonqqiyan yiida worqqa miishshata neeni ehiissin, ne oosanchchati, ne keettaayetinne ne baakkoti woiniyaa eessaa etan uyidosona. Qassi xeellanau, siyanaunne eranau danddayenna xoossata, biraappe, worqqaappe, nahaasiyaappe, birataappe, mittaappenne shuchchaappe oosettidaageeta galatadasa. Ne shemppuwaanne ne gelaa kessaa ba kushiyan oiqqida Xoossaa bonchchabaakka. ²⁴Hegaa gishshau, ha kushe biradhdheti appe kiitettin, ha xifatee xaafettiis.

²⁵“Xifateekka, ‘MANEE, MANEE, TAQEEL, UUFARSSIIN’ yaagiyaagaa.

²⁶A birshshettaikka haggaa;

MANEE (qoodettiis) giyoogee Xoossai ne kawotaa laittaa qoodidi, wuranaadan oottiis giyoogaa.

²⁷TAQEEL (mazzanettiis) giyoogee meezaanan mazzanettada, kauyyada beettadasa giyoogaa.

²⁸PAREES (shaahettiis) giyoogee ne kawotettai shaahettidi, Meedoonatuyyoonne Parssetuyyo imettiis giyoogaa”

yaagiis.

²⁹Hegaappe guyyiyan, Belshshaaxaari azazin, ochcha teeraa milatiya maayuwaa Daaneela maizzidosona; a qooriyanka worqqa sanssalataa aattidosona; qassi kawotettaa haariya heezzantto asa gidanaadan awaajjidosa.

³⁰He galla qammi morkketi gelidi, Baabiloone Kawuwaa Belshshaaxaara woridosona. ³¹Worin a kawotettaa Meedooniyaa Daariyoosi ekkiiis. He wode Daariyoosayyo laittai usuppun tammanne naa77a.

Daaneeli Gaammotu Ollan Olettiis

6 ¹Kawoi Daariyoosi ba kawotettaa ubbaa giddon baappe garssaara

biittaa haariya xeetanne laatamu asata sunttiyoogee lo77o giidi qoppiis. ²Qassi kawuwaassi aibanne pacissennaadan, he biittaa haariyaageeta xeellana mala, heezzu asata halaqa oottidi dooriis; doorettidaageetuppe issoi Daaneela.

³Daaneeli oosuwaa oottanau bau de7iya dumma eran hara halaqatuppenne biittaa haariyaageetuppe aadhdhidi beettiis. Hegaa gishshau, kawoi a ba kumetta kawotettaa bolli bolla oottidi sunttanau halchchiis.

⁴Yaatin, biittaa haariyaageetinne halaqati Daaneela mootanau, i aissiyo aisuwaa bolli bala demmana giidi koyidosona. SHin i keehi kiphatanne ammanettiya asa; qassi geellabaa oottenna asa gidido gishshau, a mootanau a bolli aiba balanne demmibookkona. ⁵Wursettan eti giiddi, “A Xoossaa higgiiyaa baggaara gidikkoppe attin, hara baggaara Daaneela mootiyoobaa demmokko” yaagidosona.

⁶Hegaappe guyyiyan, biittaa haariyaageetinne halaqati issippe kawuwaakko biidi, hagaadan yaagidosona; “Kawuwau Daariyoosaa, merinau de7a! ⁷Nuuni ne kawotettaa oosuwaa oottiya halaqati, biittaa haariyaageeti, ola gadaawati, zoriyaageetinne auraajjaa haariyaageeti ubbai maayido issi zoretai de7ees. Hegeekka hachchippe biidi hasttamu gallassai gakkanaashin, ai asinne nena kawuwaa woossanaappe attin, hara ai asakka woikko ai xoossakka woossennaadan, neeni awaajuwaa kessanaassa; geelladan woossiyaabi de7ikko, gaammotu ollan olettanaadan neeni azazanaassa. ⁸Simmi kawuwau, ha awaajoi shaarettenna Meedoonatunne Parssetu higgiiyaadan, minonne laamettennaagaa gidana mala parama” yaagidosona. ⁹Hegaa gishshau, Kawoi Daariyoosi awaajuwaa xaafidi paramiis.

¹⁰Daaneeli awaajoi parametti kiyidoogaa erido wode, ba soo biis; biidi bolla pooqiyan de7iya kifiliyaa geliis. He kifiliyaa maskkootee Yerusalaame baggi simmidi dooyetti uttidaashin, ba kase woossiyoogaadanka gulbbatidi, ba Xoossaa galatiiddi, hachchi hachchi heezzutoo woossiis.

¹¹Hegaappe guyyiyan, ha asati issippe biidi, Daaneeli ba Xoossaa woossishiinne maaduwaawaa oichchishin

demmidosona. ¹²Demmidi kawuwaakko biidosona; biidi kawuwaa, “Kawuwau, ha hasttamu gallassatu gidдон nena woossanaappe attin, hara ai asakka woikko ai xoossakka woossiyaabi gaammotu ollan olettanaadan awaajjabeikkiyye?” yaagidi awaajuwaabaa haasayidosona.

Kawoi zaaridi, “Awaajjaas; awaajoi shaarettenna Meedoonatunne Parssetu higgiaadan minnidaagaa” yaagiis.

¹³Yaagin eti, “Kawuwau, yaatin hekko Yihudaappe omoodettidi, yiidaageetuppe issuwaa gidiya Daaneeli, neeyyookka neeni paramada kessido ne awaajuwaayyookka azazettenna. I ha77ikka hachchi hachchi heezutoo ba Xoossaa woossees” yaagidosona. ¹⁴Kawoi heгаа siyido wode keehi azzaniis; Daaneela ashshanau qofaa qachchidi, awai wullana gakkanaashin, ashshiyi ogiyaa ubbaa koyiis.

¹⁵He wode asati issippe kawuwaakko biidi, “Kawuwau, Meedoonatunne Parssetu higgiaadan gidikko, kawoi awaajjido awaajoi woikko azazido azazoi laamettennaagaa neeyyo era” yaagidosona.

¹⁶Hegaa gishshau, kawoi azazin, Daaneela ehiidi, gaammotu ollan olidosona. Olishin kawoi Daaneela, “Neni ubbaton goinniyo Xoossai nena ashsho” yaagiis. ¹⁷Eti shuchchaa ehiidi, ollaa doonaa baridosona; ooninne Daaneela heгааappe kessenaaadan, kawoi ba maatafaanne ba kawotettaa halaqatu maatafaa gorddido shuchchaa bolli wottiis.

¹⁸Hegaaappe guyyiyan, kawoi ba keettaa simmidi, quma meennaaninne pashkissiyaabaa aibakka baakko shiishshennan, xiskkuwaara xayidi aqiis.

¹⁹Maallado guuran kawoi denddidi, eesotiiddi gaammotu ollaakko biis.

²⁰Ollaakko bi gakkidi hirggiiddi, “De7o Xoossaa ashkkaarau Daaneelaa, neeni ubbaton goinniyo ne Xoossai nena gaammotuppe ashshanau danddayidee?” yaagidi xeesiis.

²¹Daaneeli zaaridi, “Kawuwau, merinau de7a! ²²Ta Xoossai bari kiitanchchaa kiittidi, gaammotu doonaa gorddiis; eti tana bochchibookkona. Aissi giikko, taani a sinttan xillo. Qassi kawuwau, taani ne sinttankka moorobaa oottabeikke” yaagiis.

²³Yaagin kawoi keechippe ufaittiis; ufaittidi Daaneela ollaappe kessanaadan azaziis. Daaneeli ollaappe kiyiis; ba Xoossan i ammanettido gishshau, a bollan aiba deshettikka beettiibeenna.

²⁴Hegaaappe guyyiyan, Daaneela mootida asata ehaanaadan kawoi azaziis. Azazin eti oiqettidi, bantta maccaasaaranne bantta naatuura issippe yiidi, ubbaikka gaammuwaa ollan olettidosona. Eti ollaa duge gakkennan de7ishin, gaammoti sophi ekkidi, eta meqettaa mentteretti aggidosona.

²⁵Hegaaappe guyyiyan, Kawoi Daariyoosi asaa ubbaassi, kawotettatussi ubbaassinne dumma dumma qaalan haasayiya zaretussi ubbaassi hagaadan yaagidi xaafiis;

“Saro de7eetii!

²⁶“Ta kawotettan de7iya asai ubbai Daaneela Xoossaassi yayyana malanne kokkorana mala, taani awaajuwaa kessaas.

“Aissi giikko, i de7o Xoossaa; qassi i merinau de7iyaagaa. A kawotettaa mulekka xayenna; a kawotaa maataikka mule attenna.

²⁷I ashsheesinne metuwaappe kessi ekkees. Saluwankka sa7ankka malaataanne oorattabaa oottees. Daaneela gaammotu doonaappe ashshidaagee a!”

yaagiis.

²⁸Hegaa gishshau, ha Daaneeli Daariyoosa kawotettaa wodenne Parssiyaa Qiirsoosa kawotettaa wode ubban ishalidi de7iis.

Daaneeli Be7ido Oiddu Do7atu Ajuutaa

7 ¹Baabiloone Kawoi Belshshaaxaari kawotido koiro laitti, Daaneeli ba arssan zaqqullidi, aimuwaanne ajuutaa be7iis. I ba aimuwan be7ido aife yohota xaafiis.

²Daaneeli hagaadan yaagidi xaafiis; “Qammi taani ta ajuutan saluwaappe yiida oiddu carkkoti wogga abbaa bul77akkishin be7aas. ³Qassi issoi issuwaappe dummatiya oiddu gita do7ati abbaappe kiyidosona.

⁴“Koiro do7ai gaammo milatees; qassi ayyo ankuuwaadan qefee de7ees. Ta xeellishin, a qefee shodettin, biittaappe denddidi, asadan naa77u gediyan

eqqanaadan oosettiis; qassi asa wozanaikka au imettiis.

⁵“Qassi naa77antto do7ai issi baggaa xoqqu giidi eqqida beere giyo iita do7aa milatees. He do7ai heezzu gaille meqettaa ba doonan baaridi, ba achchan saxxi oiqqiis. Yaatidaagee, ‘Dendda; denddada daro ashuwaa ma’ geetettiis.

⁶“Hegaappe simmin qassi, maahe milatiya hara do7aa be7aas. A zokkuwan kafuwaa qefe milatiya oiddu qefeti de7oosona. Qassi ayyo oiddu huupheti de7oosona. Ha do7aayyo haariyo maatai imettiis.

⁷“Hegaappe simmin, qamma ajjuutan yashshiya, daganttiyaanne keehippe minniya oiddantto do7aa be7aas. Ayyo gita birata achchati de7oosona. I banan gaittidabaa ubbaa etan mentterettidi meesinne miishin attidaagaa bari gediyan yererettees. Kase ta be7ido do7atu ubbaappe i dummatees; ayyo tammu kacee de7ees. ⁸Taani ha kacetubaa qoppishin, he kacetu giddoppe hara issi guutta kacee kiyishin be7aas; he kacee hankko kacetuppe heezzata xoqollidi oliis. Ha kaciyaassi asa aife milatiya aifeenne otoruwan haasayiya inxxarssai de7ees.

Merinaasappe De7iyaagaabai Qonccido Ajjuutaa

⁹“Taani heгаа xeellishin, kawotaa araatati utettau giigidosona. Giigin Merinaasappe De7iyaagee ba araatan uttiis. A maayoi shachchaadan, a huuphiyaa binnaanaikka puuttuwaadan bootta. A araatainne araataa irzzoti tamaadan lacottoosona. ¹⁰Tamaa shaafai pulttidi, a araataa giddoppe kiyees. SHa7utoo sha7ati ayyo oottoosona; qassi daro miilooneti a sintan eqqidosa. Yaatidaashin pirddaa pirddiyoogee doomettiis; maxaafatika dooyettidosona.

¹¹“Ha guutta kacee haasayiyo otoro qaalai taayyo siyettiyo gishshau, taani ha77ikka tolada xeellaas. Xeellishin eti ha do7aa woridi, eexxiya taman a olidi xaissidosona. ¹²Hankko heezzu do7ata gidikko, eta maataikka ekettiis; shin eti keerettida wodiyaaxa de7ona geetettidosona.

¹³“Qassikka taani he qamma ajjuutan, asa na7a milatiyaagee saluwaa shaaraara yiyaagaa be7aas. Yiidaagee Merinaasappe De7iyaagaakko shiiqin, eti a a sinti

aattidosona. ¹⁴Asai ubbai, kawotettati ubbainne dumma dumma qaalaa haasayiya zareti ubbai ayyo haarettana mala, maatai, bonchchoinne kawotettati ayyo imettiis. A maatai merinau shaarettana maataa; a kawotettati mulekka xayennaagaa.

Ajjuutaa Birshshettaa

¹⁵“Tana Daaneela gidikko, ta be7idoban ubban dagammaas; ta ajjuutaikka tana shabbariis. ¹⁶Yaatin, taani heгаа eqqidaageetuppe issuwaakko shiiqada, ha ubbaassi tumu birshshettaa aibakko oichchaas. Oichchin i taayyo a birshshettaa ubbaa hagaadan yaagidi odiis; ¹⁷Ha oiddu gita do7ati ha sa7an sinttappe denddana oiddu kawotettata. ¹⁸SHin Ubbaappe Xoqqiya Xoossaa geeshshati a kawotettaa ekkidi, merinau banttassa oottana; meri merinau kawotettaa eti laattana’ yaagiis.

¹⁹“Hegaappe guyyiyan, taani hara do7atu ubbaappe dummatidi yashshiya oiddantto do7aassi de7iya tumu birshshettaa eranau koyaas. He do7aassi birata achchainne nahaase birata xugunttai de7ees; i banan gaittidabaa ubbaa mentterettidi meesinne miishin attidaagaa bari gediyan yererettees. ²⁰Qassi ha do7aa huuphiyan de7iya tammu kacetubaanne qassi guyyeppe kiyidi, etappe heezzata xoqolli olida qeeri kaciyaabaakka eranau koyaas. He qeeri kaciyaassi aifetinne otoro qaalaa haasayiya inxxarssai de7ees. He kacee hankkootu ubbaappe aadhdhi yashshiyaagaa. ²¹⁻²²Taani xeellishin, ha kacee geeshshatuura olaa gaittidi, Merinaasappe De7iyaagee yaana gakkanaashin, eta xooniis. Hegaappe guyyiyan, Ubbaappe Xoqqiya Xoossaa geeshshatussi pirddai pirddettiis; eti kawotettaa laattiyo wodeekka gakkiiis.

²³“I taayyo birshshettaa hagaadan yaagidi yootiis; ‘Oiddantto do7ai ha sa7an sinttappe denddana oiddantto kawotettaa. He kawotettati hara kawotettaa ubbaappe dumma; biittaa sa7aa i maana, yedhdhananne mentterettana. ²⁴Qassi tammu kaceti ha kawotettatuppe denddana tammu kawota. Hegaappe guyyiyan, kase tammu kawotuppe dummatiya hara kawoi denddana. I etappe heezzu kawota xoonidi haarana. ²⁵I Ubbaappe Xoqqiya Xoossaa bolli xalidi haasayana; a geeshshatakka huqunnana. Qassi wodetanne wogaa

laammanau qaaqqatana. Wodee, wodetinne wodiya baggai gakkanaashin geeshshati a maataappe garssaara haarettana.

²⁶“SHin hegaappe guyyiyan, pirddaa pirddiyoogee doomettana; doomettin a maatai mulee ekettana; ekettidi merinau xayana. ²⁷Saloppe garssaara de7iya kawotettatu ubbaa maatai, wolqqainne gitatettai Ubaaappe Xoqqiya Xoossaa geeshsha asatuyyo imettana. A kawotettaikka merinaa kawotetta gidana; deriyaa haariyaageeti ubbati ayyo azazettananne ayyo oottana’ yaagiis.

²⁸“Ta ajuutaabai hagan wuriis. Taani Daaneeli, ta qofan daro shabbarettaas; ta som77oikka heгаа erissees. SHin ubbabaakka taani ta wozanan wottaas” yaagidi xaafiis.

Daaneeli Be7ido Dorssa Orggiyaanne Deeshsha Orggiyaa Ajuutaa

8 ¹Belshshaaxaari kawotido heezzantto laitti, taani Daaneeli hegaappe kase be7ido ajuutaappe hara ajuutaa be7aas. ²He ajuutan ai be7idanaa giikko, Elaama biittan Suusa giyo kataman, Uulaaya giyo shaafaa lanqqen eqqidaagaa tana be7aas. ³He shaafaa lanqqen naa77u adussa kaceti de7iyo dorssa orggee eqqiis. Naa77u kacetuppe issoi guyyeppe mokkiis; shin koiro makkidaagaappe aduqqees. ⁴He dorssa orggee ba kaciyaa qaicanau, arggo baggi, huuphessa bagginne tohossa baggi xengginshin be7aas. Aara eqettanaunne a wolqqaappe kessi ekkanau ai meheenne danddayibeenna. I ba koyidoogaa oottiis; yaatidi bana gitayiiis.

⁵Taani ha ajuutaabaa qoppishin, issi deeshsha orggee arggo baggappe kiyidi, biittaa sa7aa kanttidi, tohoi sa7aa yedhdhennan yiis; ayyo naa77u aifetuppe gidduwan issi wogga kacee de7ees. ⁶Ikka daro hanqquwaara jaamidi, shaafaa lanqqiyan taani be7ido naa77u kaciyaa de7iya dorssaakko, waretau xenggiiddi yiis. ⁷Yi gakkidi, daro yiillotidi, taani xeellishin, dorssa orggiyaa kaceti naa77aikka meqqana gakkanaashin, iita dom77ettaa dom77iis. Dorssa orggiyaassi aara eqettanau wolqqai baawa; heгаа gishshau, deeshsha orggee a onggidi, yedhdhi eqqiis. Deeshsha orggiyaa wolqqaappe he dorssa orggiyaa ashshiyaabi baawa.

⁸He deeshsha orggee keehi gitatiis; shin a wolqqai dari dari biyo wode, a wogga kacee meqqiis; meqqidaagaa sohuwan, oiddu wogga kaceti biittaayyo oiddu bagga ginaakko simmidi diccidosona. ⁹Ha oiddu kacetuppe issuwaa bolli hara guutta kacee makkidi, wolqqan tohossakko, arshshokkonne Israa7eela biittaakko simmidi dicciis. ¹⁰I biidi saluwan de7iya olanchchata gakkanaashin dicciis; diccidi saluwaa xoolinttetuppe unddenaageeta sa7an duge olidi, eta yedhdhiis. ¹¹Qassi i bana xoqqu oottidi, olanchchatu Gadaawaara liikkisiis. Hachchi hachchi assi yarshshiyoo xuuggiyo yarshshuwaakka teqqiis. Qassi a Beeta Maqidasiyaakka laaliis. ¹²Makkalaa gaasuwan geeshshatu olanchchatinne hachchi hachchi yarshshiyoo yarshshoi he kaciyaaassi imettiis. Tumaikka sa7an olettiis; he kacee oottiyoobai ubbai ayyo injjetiis.

¹³Hegaappe guyyiyan, issi geeshsha kiitanchchai haasayishin taani siyaas. Hankko geeshsha kiitanchchai ha kiitanchchaa, “Ha hachchi hachchi yarshshiyoo yarshshuwaa ajuutai polettana wodee audee? Ha makkalai bashshaa ehiiddi, aude gakkanaashin gam77anee? Qassi saluwaa olanchchatinne geeshsha sohoi aude gakkanaashin yerettiiddi de7anee?” yaagidi oichchiis.

¹⁴Yaagin koiro geeshsha kiitanchchai zaaridi, “Naa77u sha7anne heezzu xeetu maalladoinne omarssai gakkanaashin gam77ana; hegaappe guyyiyan, Beeta Maqidasee geeyana” yaagidi yootishin siyaas.

Kiitanchchai Gabreeli Ajuutaa Birshshiiis

¹⁵Taani, Daaneeli, ha ajuutaa be7aidanne a birshshettaa eranau qoppaidda de7ishin, issi asa milatiyaagee ta sinttan eqqidaagaa be7aas. ¹⁶Qassi taani Uulaaya SHAafaappe, “Gabreelaa, ha bitaniyaassi ha ajuutaa birshshettaa yoota” yaagiya cenggurssaa siyaas. ¹⁷I yiidi taani eqqido sohuwaa matido wode, taani dagammada, ta som77uwaa biittau duge zaarada kundaas. Kunddin i tana, “Asa na7au, ha ajuutai wurssettaa wodiyaabaa bessiyaagaa gidiiyoogaa akeeka” yaagiis.

¹⁸I tanaara haasayiyo wode, taani biittan gufannada, xiskkuwaa kaira uttaas. Yaatin, i tana biittaappe pude denttidi, ta gediyan essiis. ¹⁹Essidi tana, “Siya, taani GODAA hanquuwaa wurssettan hananau de7iyaabaa yootais; aissi giikko, ha ajuutai GODAI keeri wottido wurssettaa wodiyan hananabaa yootees.

²⁰“Neeni be7ido naa77u kaciyaara de7iya dorssa orggee Meedoonanne Parsse kawotu leemiso. ²¹Deeshshaa orggee qassi Giriike kawuwaa leemiso; a naa77u aifetuppe gidduwan de7iya wogga kacee koiro kawuwaa. ²²Kacee me77i wodhdhin, a sohuwan mokkida oiddu kaceti a kawotettaappe shaahettidi kiyana oiddu kawotettatu leemiso; shin eta wolqqai koiroogaa wolqqa gakkenna.

²³“Eta kawotettaa wurssettai gakkiyo wodenne eta makkalai zawaa gakkiyo wode, issi meqettaa iitanne cimmiya cincca kawoi denddana. ²⁴I keehi mino gidana; shin ba wolqqaana gidenna. Dagenttiya bashshaa i bashshana; i oottiyoobai ubbapai ayyo injjetana. I mino asatanne geeshsha asata xaissana. ²⁵I cimmiyo gishshau, ayyo injjetana; qassi i bana ubbaappe xoqqu xoqqu oottana. Eti sa7i saro gi uttidaashin, etappe darota worana; qassi halaqatu Halaqaara i eqettana. SHin asi bochchennan i bau xayana.

²⁶“Neeyyo odettida naa77u sha7anne heezzu xeetu maalladuwaanne omarsaa xeelliya ajuutai tuma; shin daro wodiyaappe guyyiyan polettana de7iyo gishshau, gorddada maatafaa a bolli wottada naaga” yaagiis.

²⁷Taani Daaneeli, keehi daafurido gishshau, sahettda daro gallassaa zin77aas. Hegaappe guyyiyan denddada, kawuwaa oosuwa baas. Ha ajuutan taani keehippe shabbirettaas; akeekanaukka danddayabeikke:

Daaneeli Ba Asaa Gishshau Woossiis

9 ¹Meedoona biittaa asa gidiya Arxxekssiisa na7ai Daariyoosi Baabiloonen kawotiis. ²I kawotido koiro laitti, taani Daaneeli, Geeshsha Maxaafata nabbabaas; nabbabaidda hananabaa yootiya Ermmaasassi GODAI yootidoogaadan Yerusalaamee laappun tammu laittaa kolettidi gam77anau de7iyoogaa akeekaas.

³Hegaa gishshau, taani Godaakko Xoossaakko simmaas; simmada waaruwaa maayada, bidinttaa bolli uttada, xoomaidda, a woossaisinne ayyo watiwatais.

⁴Taani nagaraa paaxaidda, GODAA ta Xoossaa hagaadan yaagada woossaa; “Abeet Godau, wolqqaamanne yashshiya Xoossau, nena siiqiyaaagetuyyoonne ne azazuwaayyo eeniyaageetuyyo ne aggenna siiquwaanne maachchaa naagiyaagoo, ⁵nuuni nagaraa oottidanne balida; nuuni iitabaa oottidanne makkalida; ne azazuwaappenne ne wogaappe wora simmida. ⁶Nu kawotuyyo, nu halaqatuyyo, nu aawatuyyoonne biittan de7iya asa ubbaayyo ne sunntan hananabaa yootida ne ashkkarati odidoogaa siyennan ixkida.

⁷“Abeet Godau, neeni xillo; shin nuuni hachchi yeellaa maayida. Yihudaaninne Yerusalaamen de7iya asai ubbai, nuuni neeyyo ammanettennan ixxin, neeni haaho biittaaninne mata biittan laalido Israa7eela asai ubbai yeellatida. ⁸Abeet GODAU, nuuni, nu kawoti, nu halaqatinne nu aawati nena naaqqido gaasuwan yeellaa maayida. ⁹SHin nuuni ayyo makkalidabaa gidikkokka, Godai nu Xoossai maariyaagaanne atto yaagiyaagaa. ¹⁰Nuuni GODAASSI, nu Xoossaassi, azazettibookko; qassi hananabaa yootiya ba ashkkaratu baggaara i immido a higgiiya naagibookko. ¹¹Israa7eela asai ubbai ne higgiiya menttidi, wora simmidosona; ne azazuwaassikka eenibookkona.

“Nuuni ne bolli nagaraa oottido gishshau, Xoossaa ashkkaa Muuse Higgiiya Maxaafan xaafettida qanggettainne pirddai nu bolli tigettiis. ¹²Qassi nu bollinne nuna kaalettiyaageetu bolli gita bashshaa ehaanau neeni haasayido qaala nu bolli poladasa. Aissi giikko, Yerusalaame bolli gakkidabaa mali saloppe garssan hara biittaa bolli mulekka gakkibeenna. ¹³Muuse Higgiiyan xaafettidoogaadan, ha bashshai ubbai nu bolli gakkiiis. Gakkinkka nu nagaraappe simmibookko; ne tumaa ezggibookko; nena, GODAA nu Xoossaakka maarotaa oichchibookko. ¹⁴GODAI ha bashshaa nu bollan ehaanau guyye gibeenna; aissi giikko, GODAI nu Xoossai ba oottiyooban ubban xillo; shin nuuni ayyo azazettennan ixkida.

¹⁵“Abeet Godau, nu Xoossau, kase ne asaa ne mino kushiyan Gibxxeppe kessada, hachchiigaadankka ne sunntaa xeegissidaagoo, nuuni nagaraa oottida; nuuni balida. ¹⁶Abeet Godau, neeni kase ne xillo ooso ubbaa oottidoogaadan, hai ne hanquwaanne ne teegaa ne katamaappe, Yerusalaameppe, ne geeshsha deriyaappe, wora zaara. Nuuni oottido nagarainne nu aawati oottido mooroi Yerusalaamenne ne asaanne nu yuushuwan de7iya ubbaassi qilliicciyoobaa kessiis.

¹⁷“Simmi ha77i nu Xoossau, taani ne ashkkaarai woossiyo woosaanne watiwatuwaa siya. Godau, ne sunntaa gishshau gaada, ha kolettida ne Beeta Maqidasiyaa ne keha aifiyan xeella. ¹⁸Abeet ta Xoossau, ne haittaa nuukko yeggada siya; ne aifiyaakka dooyada, ne sunntan xeessetida katamaa bashshaa xeella. Nuuni neessi watiwatiyoogee, nu xillotettaa gishshaassa gidennan, ne gita maarotettaa gishshaassa. ¹⁹Abeet Godau, siya! Abeet Godau, atto ga! Abeet Godau, ezgganne ootta! Ne katamainne ne asai ne sunntan xeessetido gishshau, abeet ta Xoossau, ne sunntaa gishshau gam77oppa” yaagaas.

Gabreeli Daaneelassi Sinttappe Hananabaa Yootiis

²⁰Taani woossaidda, ta nagaraanne ta asaa Israa7eela nagaraa paaxaidanne ta Xoossaa geeshsha deriyaabaa, Yerusalaamebaa GODAASSI ta Xoossaassi watiwataidda takkaas. ²¹Hegaadan hanaidda taani de7ishin, kase ajjuutan taani be7ido Gabreeli, taakko eesuwan paalliiddi, omarssa yarshshuwaa yarshshiyoo saatiyan puttu giis. ²²I hagaadan yaagidi, taayyo yootiis; “Daaneelaa, taani eraanne akeekaa neeyyo immanau ha77i yaas. ²³Neeni biron woosaa doommaanne ne woosaa zaaroi imettiis; taanikka heгаа neeyyo yootanau yaas. Aissi giikko, Xoossai nena keehi dosees. Hega gishshau, taani odiyoojaa qoppa; ajjuutaakka akeeka.

²⁴“Laapputoo laappun tammu laittai Xoossai ne asaassinne ne geeshsha katamaassi keerido wodiya. He wodetun naaqoi wurana; nagaraa oosoi attana; mooroi maarettana; merinaa xillotettai gelana; ajjuutainne hiraagai polettannan Ubbaappe Aadhdhida Geeshsha Sohoo tiyettana.

²⁵“Hegaa gishshau, haggaa eranne akeeka. Yerusalaame katamai bottokonettanaunne keexettanau azazoi kiyido gallasaappe biidi Halaqai Masee yaana gakkanaashin, laapputoo laappunainne usuppun tammanne naa77utoo laappun laittai aadhdhana. Hegan Yerusalaame katamai bottokonettana; ogetikka yuushuwaa gimbbetikka oosettana. SHin gimbbettiyo wodee meto wode gidana. ²⁶Usuppun tammanne naa77utoo laappun laittaappe guyyiyan, Masiyaa asi worana. A matan aibinne baawa. Yiya halaqaa asai katamaanne Beeta Maqidasiyaa laalana. He katamaa wurssettai di7uwaadan akeekennan yaana. He wodeppe biidi wurssettai gakkanaashin, olainne bashshai awaajetti uttiis. ²⁷He halaqai laappun laitta gakkanaaassi asaa mino maachchaa maacettana. He laappun laittatu gina shaahuwan i yarshshuwaa yarshshiyooaanne imotaa immiyoojaa teqqana. Beeta Maqidasiyaayyo gidoo ginan bashshaa tunatettaa i essana. Wurssettan awaajettida boshai a bolli tigettana” yaagiis.

Daaneeli Xegiroosa SHaafaa Matan Be7ido Ajjuutaa

10 ¹Parse Kawoi Qiirooosi kawotido heezzantto laitti, Bilxxaasoora giyo Daaneelassi hara ajjuutai qoncciiis. He ajjuutan qonccidabai tuma; qonccidabaikka wolqqaama olaabaa. He akeekai au imettidoogee ajjuutaana.

²He wode taani, Daaneeli, heezzu saaminttaa azzanaas. ³Lo77o quma mabeikke; ashooi woikko woine eessi ta doonakko shiiqibeenna. Heezzu saaminttai wurana gakkanaashin aibanne tiyettabeikke. ⁴Koiro aginan laatamanne oiddantto gallassan, Xegiroosa giyo gita shaafaa lanqqiyan taani eqqada xeellaas; ⁵xeellada liinuwaa giyo maayuwaa maayida issi bitaniyaa be7aas. I ba xeesan muruta worqqaappe oosettida qabattuwaa gixxi uttiis. ⁶A bollai phooliya inqquwaa milatees; a som77oi wolqqanttaadan phalqqi gees; a aifetikka tamaa lacuwaa milatoosona; a kusheenne a tohooi qucettida nahaasiyaa birataadan poo7issees; a qaalaikka daro asai haasayiyo qaalaadan hanees.

⁷Ha ajjuutaa taani Daaneeli tarkka be7aas. Tanaara de7iya asati

be7ibookkona; eti keehi dagammido gishshau, baqatidi qosettidosona. ⁸Taani ha gita ajuutaa xeellaidda, tarkka attas; taayyo wolqqai ixxin daafuraas; ta som77oi keehi bullattiis. ⁹He wode taani i haasayiyoogaa siyaas; siyada biittan duge gufannaas; gufannidosan xiskkuwaa kairaa. ¹⁰Hegaappe guyyiyan, issi kushee tana bochchiis; bochchin taani kokkoraidda de7ishin, tana ta kushiyaaninne ta gulbbatan gulbbatissiiis. ¹¹Gulbbatissidi i tana, "Laa, Xoossai keehi siiqido Daaneelaa, taani neeyyo yootiyo qaala loittada akeeka; dendda eqqa. Aissi giikko, taani neekko kiitettada yaas" yaagiis. I tana hagaadan yaagin, taani kokkoraidda dendda eqqaas.

¹²Qassikka i hagaadan yaagiis; "Daaneelaa, ainne yayyoppa! Aissi giikko, neeni akeekaa demmanau qofaa qachchidonne ne Xoossaa sinttan ne huuphiyaa kaushshido koiro gallassaappe doommidi, ne woosai siyettiis; taanikka hegau zaaruwaa ekkada yaas. ¹³SHin Parsse kawotettaa halaqa gidiya ayyaanai laatamanne isiini gallassaa tana teqqiis. Yaatin, kiitanchchatu halaqatuppe issoi, Mikaa7eeli tana maaddanau yiis. Taani a yan Parsse kawotettaa halaqaara aggada yaas. ¹⁴Taani ha77i neekko yiidoogee, wurssetta gallassatun ne asaa bolli hananau de7iyaabaa neeyyo qonccissanaaassa; aissi giikko, ha ajuutai sinttappe hananau de7iyaabaa" yaagiis.

¹⁵I hegaa taayyo yootiyo wode, taani ta som77uwan xuggunnada, sirphphi gaas. ¹⁶Hegaappe guyyiyan, asa milatiya issoi ta menttershshaa bochchiis; bochchin ta doonai dooyettin, haasayaa doommaas. Doommada ta sinttan eqqidaagaa hagaadan yaagaas; "Ta godau, ha ajuutan taani keehi dagammido gishshau, daro daafuraas. ¹⁷Taani ne ashkkaarai nenaara ta godaara haasayanau waata danddayiyaanaa? Ta wolqqai wuriis; shemppanaukka taayyo ixettiis" yaagaas.

¹⁸Yaagin he asa milatiya issoi naa77anttuwaakka tana bochchidi, taayyo wolqqaa immiis. ¹⁹Yaatidi tana, "Laa, Xoossai keehi siiqido bitaniyau, ainne yayyoppa! Saroi neeyyo gido. Ha77i simmi minna; ee minna" yaagiis.

I hagaadan gin, taani minnaas; minnada, "Ta godau, neeni tana minttido gishshau, ha77i oda" yaagaas.

²⁰Yaagin i zaaridi, "Taani neekko aibissi yiidaakko erai? Ha77i taani simmada baada, Parsse halaqa gidiya ayyaanaara olettana; qassi taani bin, Giriike halaqa gidiya ayyaanai yaana. ²¹SHin taani neeyyo Tumaa Maxaafan xaafettidabaa yootana. Taani etaara olettiyo wode, ne halaqaa Mikaa7eelappe attin, tana maaddiya harai issoinne baawa.

Huuphessa Biittaa Kawuwaanne Tohossa Biittaa Kawuwaa

11 ¹Meedoona biittaa asa gidiya Daariyoosi kawotido koiro laittan, taani a maaddanaunne minttanau a miyyiyan eqqaas.

²Ha77i simmi taani neeyyo tumaa odais. Hara heezzu kawoti Parsse biittan kawotana; qassi etappe guyyiyan kawotiya oiddanto kawoi, kaseegeetu ubbatuppe aadhdhida dure gidana. I ba duretettaa gaasuwan wolqqaa demmiyo wode, asai ubbai Giriike kawotettaara olettana mala denttettana.

³Hegaappe guyyiyan, wolqqan haariya mino kawoi denddana; denddidi ba koyidobaa ubbaa oottana. ⁴I denddidoogaappe guyyiyan, a kawotetta duuxerettidi, oiddu sohuwan shaahettana. A zareti a kawotettaa laattokkona; ikka qassi kase haaridoogaadan haarenna. Aissi giikko, a kawotettaa appe ekettidi, haratussi imettana.

⁵Tohossa biittaa kawoi mino gidana; shin a halaqatuppe issoi appe aadhdhi minnidi, he gita kawotettaa haarana.

⁶Guutta laittaappe guyyiyan, tohossa biittaa kawoinne huuphessa biittaa kawoi bantta giddon dabbotettaa maachchaa maacettana. Maacettin tohossa biittaa kawuwaa na7iyaa huuphessa biittaa kawuwaa gelana; shin i wolqqaikka minnenna; qassi ikka a wolqqaikka daro wodiya gam77enna. He wode a, o ajjabiyaageeti, i aawainne o maaddiyaageeti ubbai aadhdhidi imettana.

⁷Hegaappe simmin, i dabbotuppe issoi tohossa biittan kawotana. Kawotidi huuphessa biittaa kawuwaa bollan woraajjana; a qatuwaa menti gelidi, a xoonana. ⁸Qassi eta xoossata, misiletanne biraappenne worqqaappe oosettida miishshata ekkidi, Gibxxe efaana. Yaatidi amarida wodiya huuphessa biittaa kawuwaa bochchennan aggi bayana.

⁹Hegaappe guyyiyan, huuphessa biittaa kawoi tohossa biittaa kawotettaa bolli woraajjana; shin diggin, guyye ba biitti baqana.

¹⁰“Huuphessa biittaa kawuwaa attuma naati olau giigidi, daro olanchchata shiishshana; shiishshidi sinttan gaittiyaabaa ubbaa meeciya wolqqaama di7uwaadan, kanttidi oliiddi, tohossa kawuwaa qatuwaa gakkana. ¹¹He wodiyan tohossa biittaa kawoi keehi hanqgettidi, huuphessa biittaa kawuwaa olanau denddana. Denddidi huuphessa biittaa kawoi shiishshido daro olanchchataura olettidi, eta xoonana. ¹²Daro olanchchata omooddidoogaappe guyyiyan, tohossa biittaa kawoi otoruwan pugettana. Yaatidi daro sha7aa worana; shin a xoonoi aara gam77enna.

¹³“Waanidi giikko, huuphessa biittaa kawoi kaseegaappe aadhdhiya hara olanchchata giigissana; giigissidi amarida laittata takkiiddi, kumetta olaa miishshaa oiqqida ha olanchchata ekkidi, olau kiyana. ¹⁴He wodiyan daroi tohossa biittaa kawuwaa bolli denddana. Ha ajuutai polettana mala, ne asaappekka issi issi makkalanchcha asati etaara issippe denddana; shin xoonokkona.

¹⁵“Hegaappe guyyiyan, huuphessa biittaa kawoi tohossa biitti yiidi, yuushoi gimbbetti uttido issi katamaa olidi oiqqana. Oiqqin tohossa biittaa kawuwaa olanchchati wolqqa xayana; harai atto etappe mino olanchchatikka etaara eqettanau danddayokkona. ¹⁶Aara eqettiyaabi mulekka bainna gishshau, huuphessa biittaa kawoi ba koyiyoobaa ubbaa oottana. I Israa7eela giyo lo77o biittan bau minni eqqidi, a xaissiyo wolqqa demmana. ¹⁷I ba kawotettau de7iya wolqqa ubbaa ekkidi yaanau qofaa qachchana; qachchidi yiidi, tohossa biittaa kawuwaara dabbotettaa maachchaa maacetana. He kawotettaa oogganau halchchidi, ba na7iyo au immana; shin a halchchoi polettenna.

¹⁸“Hegaappe guyyiyan, i ba qofaa abbaa xanxxan de7iya biittatukko zaaridi, etappe darota olidi, bau ekkana. SHin issi ola gadaawai a otoruwaa giishshana; yaatidi a otoruwaa a bolli zaarana.

¹⁹Hegaappe guyyiyan, huuphessa biittaa kawoi ba biitti ba qatuwaa simmana. SHin

i hegan xubettidi kunddana; a naa77antto ooninne be7enna.

²⁰“A sohuwan kawotidaagee ba kawotettaa bonchchuwaa naaganau giiraa giirissiya asa kawotettaa giddo kiittana. Gidikonne, qantta wodiyaappe guyyiyan, hanqqon woikko olan gidennan i coo haiqqi xayana.

Huuphessa Biittaa Kawuwaa Karettidaagaa

²¹“A sohuwan qassi issi karettida asi denddana; shin eti kawotettaa bonchchuwaa ayyo immokkona. Asai sa7i saro giidi uttidaashin, cimmi gelidi, kawotettaa i oiqqana. ²²Hegaappe guyyiyan, daro olanchchati a sinttappe pitettidi xayana; maachchaa halaqaikka haiqqana. ²³Aara maachchaa maacetti simmidi, ba oottiyoobaa cimuwaa oottana; amarida asatu xalaalaa i minnana. ²⁴Asai sa7i saro giidi uttidaashin, he biittan daro duretiya issi bagga i gelana. Gelidi kase ba aawai woikko ba maizza aawati oottibeennabaa oottana; ba omooddi shiishshido duretettaanne aquwaa bana kaalliyaageetussi gishana. Qatotakka laalanau i halchchana; shin guutta wodiyaappe guyyiyan xayana.

²⁵“Hegaappe guyyiyan xalidi, ba wolqqaakka minttidi, daro olanchchataura tohossa biittaa kawuwaa bolli denddana. Qassi tohossa biittaa kawoi keehi daronne wolqqaama olanchchataura olau denddidi, aara olettana. SHin a bolli eti kasetidi maqqido maqquwaa gaasuwan, i etaara eqettanau danddayenna. ²⁶Kawuwaara issi maaddan miyaageeti a worana; a olanchchati pitettana; a olanchchatuppe daroti olan haiqqana. ²⁷Ha naa77u kawotikka bantta wozanan iitaa qoppiyo gishshau, eti issippe issi oidiiyan uttidi haasayiiddi, issoi issuwaassi worddotana. SHin eti oottana giyoobai etau injjetenna; aissi giikko, Xoossai keerido wodee biron gakkiiichhibeenna.

²⁸“Huuphessa biittaa kawoi daro duretettaara ba biitti simmana. SHin i ba wozanan geeshsha maachchaa ixana. Ixxidi a xaissanau issibaa a bolli oottidi, ba biitti simmana.

²⁹“Xoossai keerido wodee gakkini, i zaaridi tohossa biittaa bolli woraajjana; shin au kaseegaadan injjetenna. ³⁰Aissi giikko, arggo bagga biittaappe yiya olaa

markkabeti a dagantana. Yaatobare i guyye simmidi, geeshsha maachchaa bolli hanqqettana. Qassi hegaappe simmidi, geeshsha maachchaa aggyaageetuura dabbotana.

³¹“A olanchchati Beeta Maqidasiyaakka a yuushuwaa gimbbiyaakka tunissananne hachchi hachchi yarshshiyoy yarshshuwaakka teqqana. Yaatidi eti bashshaa tunatettaa yan essana.

³²Maachchaa kolyaageeta i ba cimo qalan ba bagga oottana; shin bantta Xoossaa eriya asai minnananne aara egettana.

³³“Asaa gidдон de7iya aadhdhida eranchchati daro asaa tamarissana; shin guutta wodiya garssan ha tamarissiyaageeti bisuwan busakettana, taman xuuegettana, omoodettana woikko bonqqettana. ³⁴He metotu gidдон de7iiddi, eti guutta maado demmana; daro asaikka eta bagga milatidi, etakko shiiqana; shin wozanappe gidenna. ³⁵Aadhdhida eranchchatuppe unddenaageeti xubettana. Hegaadan hanidi, wurssettaa wodee gakkanaashin, eti paacettidi kiyana, geeyananne boree bainnaageeta gidana. Aissi giikko, Xoossai keerido wodee biron gakkiiichibeenna.

Bana Xoqqissiya Kawuwaa

³⁶“Kawoi bana koshshaa oottana; xoossatu ubbaappe bollaara bana xoqqu oottidi gitayana; qassi xoossatu Xoossaa bolli kase siyetti erenna iita qaalaa haasayana. Hananau qofan qashetti uttidabai hananau de7iyo gishshau, Xoossaa hanqqoi polettana gakkanaashin, i oottiyobai ubbai ayyo injjetana. ³⁷I kase ba maizza aawatu xoossata, woikko maccaasai siiqiyo xoossaa karana; i ba xalaalaa hara ubbaappe aattidi xoqqu oottanaappe attin, hara ai xoossanne wudenna. ³⁸I eta bonchchanaagaa gishshaa qatotu xoossaa bonchchana; a maizza aawati erenna xoossaassi worqqaa, biraa, al77o shuchchanne lo77o imuwaa immidi bonchchana. ³⁹Imatta xoossaa maaduwan mino qatotu bolli i woraajjana. Qassi ba maataa eriyaageeta i daro bonchchana. I eta daro asaa haariyaageeta oottidi sunttana; qassi biittaakka woito oottidi, etayyo shaakki shaakkidi immana.

⁴⁰“Wurssettaa wodee gakkinn, tohossa biittaa kawoi denddidi, huuphessa biittaa kawuwaa olana. SHin huuphessa biittaa

kawoi paraa gaareta, paraasatanne daro markkabeti ekkidi, a bolli gotiyaadan yaana. Yiidi daro biittaa bolli woraajjana; woraajjidi di7uwaadan eta meecciiddi kanttana. ⁴¹Qassi i Israa7eela giyo lo77o biittaa bollankka woraajjana. Woraajjin daro biittati a kushiyan kunddana; shin Eedooma, Moo7aabanne Amoona biittati a kushiyaappe attana. ⁴²I daro biittatu bolli woraajjiyo wode, Gibxxeekka appe kessi ekkenna. ⁴³Gibxxe biittaa worqqaa, biraanne duretettaa ubbaa i ba kushe oottana. Liibeenne Toophphee a geeduwaa kaallana. ⁴⁴SHin arshsho baggaappenne huuphessa baggaappe yiya odoi a dagantana; dagantinn hanqquwaa eexxi kiyidi, darota woranaunne mule xaissanau denddana. ⁴⁵I ba kawotaa dunkkaaniyaa abbaappenne puulanchcha geeshsha deriyaappe gidduwan tokkana. SHin a wurssettai gakkana; gakkinn a maaddiyaabi xayana.

Wurssettaa Wodiya

12 ¹“He wodiyan, ne asaa heemmiya gita halaqai Mikaa7eeli denddana. Denddin kawotetti doommoosappe doommin, he wode gakkanaashin, be7i erenna meto wodee hanana. Gidikkonne, a sunttai Xoossaa Maxaafan xaafettido ne asai ubbai he wode attana. ²Kase haiqqidi moogettida asaappe daroti denddana. Etappe baggati merinaa de7uwau, baggati qassi yeellaunne merinaa kaushshau denddana. ³Aadhdhida eranchchati, saluwaa poo7uwaadan, qassi darota xillotettaa ogiyaa kaalettidaageeti meri merinau xoolinttiyaadan poo7ana.

⁴“SHin nenoo Daaneelaa, neeni wurssettaa wodee gakkanaashin, ha maxaafaa qaalaa gorddada, maatafaa wotta. Daroti yaanne haanne bichchaarana; eraikka darana” yaagiis.

⁵Hegaappe guyyiyan, taani Daaneeli, hara naa77ata, issoi shaafaappe hafintta lanqqiyan, issoi shaafaappe hefintta lanqqiyan eqqidaageeta be7aas. ⁶Etappe issoi liinuwaa maayidi, shaafaa haattaappe bolla baggaara eqqidaagaa oichchiiddi, “Ha maalaalissiyaabati polettanau woisa wodiya gam77aneeshsha?” yaagiis.

⁷He liinuwaa maayidi, shaafaa haattaappe bolla baggaara de7iyaagee ba ushachcha kushiyaanne ba haddirssa kushiya saluwaa zaari denttidi, merinau

de7iyaagaa sunttan hagaadan yaagidi caaqqiis; “Hagee wodee, wodetinne wodiya baggai gakkanaashin gam77ana; qassi geeshsha asatu wolqqai kinchchettidi wuriyo wode, ha ubbabaikka polettana” yaagiis.

⁸Hagaa ubbaa taani siyaas; shin taayyo gelibeenna. Yaatin, taani, “Ta godau, ha yoho ubbaassi wurssettai aiba gidanee?” gaada oichchaas.

⁹Oichchin i zaaridi, hagaadan yaagiis; “Daaneelaa, ba. Aissi giikko, hagee maxaafai wurssettaa wodee gakkanaashin gorddettidabaanne maatafai a bolli

wodhdhidobaa. ¹⁰Daroti paacettidi kiyana, geeyananne boree bannaageeta gidana; shin iitati iitabaa oottana. Iitatuppe issi urinne akeekenna; shin aadhdhida eranchchati akeekana.

¹¹“Hachchi hachchi yarshshiyo yarshshoi teqettoosappenne bashshaa tunatettai he sohuwan eqqoosappe 1,290 gallassa. ¹²Genccidi 1,335 gallassati wuranaashin gattiya uri anjjettidaagaa.

¹³“Nena gidikko, neeni wurssettai gakkanaashin ba. Neeni shemppana; shemppada gallassatu wurssettan nena gakkiiya laataa ekkana denddana” yaagiis.

Hananabaa Yootiya Hoose7a Maxaafaa

Gidduwaa Erissuwaa

Hananabaa yootiya Hoose7i Samaaree Kiristtoosa yeletaappe kase laappun xeetanne laatamanne isiini laittan kunddanaappe kasetidi, hanotati meto gidi uttido wodiyan, hananabaa yootiis; i hananabaa yootidoogee hananabaa yootiya Amoxappe guyye gidishin, huuphessa bagga Israa7eela kawotettan yootiis. Hoose7i keehi darissidi odidoogee asai eeqau goinnidoogaanne Xoossaa ammaniyo ammanuwaa pacissidoogaa. Hoose7i haggaa asai Xoossaassi ammanettennan aggiyoogaa qonccissidi odanau, issi ammanettenna maccaasiyo machcho oottidi ekkidoogaa leemiso oottidi go7ettees. A machchiyaa Goomera ayyo ammanettennan ixidoogaadan, Xoossaa asaikka Xoossaa aggi bayiis. Hegaa gaasuwan Israa7eela asaa bolli pirdai yaana hanees. Gidikonne wurssettan Xoossai ba asaa siiqiyo siiqoi dariyo gishshau, ba asaa baakko zaaridi, baappenne ba asaappe gidduwan de7iya siiquwaa ooraxissees. A gita siiqoi hagaappe kaalliya haasayan qoncciiis; “Israa7eela asatoo, taani inttena waata oloo? Taani inttena waata aattada immoo? Taani inttena siiqiyo siiqoi gita gidiyo gishshau, taani haggaa ubbaa oottanau ta wozanai eenenna” (11:18) yaagiis.

1 ¹Ooziyaani, Yo7aataami, Akaazinne Hizqqiyaasi kaalli kaallidi Yihudan kawotido wode, qassi Yo7aasha na7ai Iyorbbaami Israa7eelan kawotido wode, Bi7eera na7aa Hoose7akko yiida GODAA qaalai haggaa.

Hoose7a Maccaasiyoonne Naata

²GODAI koiro Hoose7a baggaara haasayido wode, Hoose7a, “Ba; baada shaaramuxa maccaasiyo neeyyo ekkka; ekkada shaaramuxeppe naata yela. Aissi giikko, shaaramuxiya maccaasiyaa ba azinaappe shaahettiyoogaadan, ta asai taappe shaahettiis” yaagiis.

³Yaagin biidi, Dibilaima na7iyo Goomero ekkiiis; ekin shahaarada, attuma na7a au yelaasu. ⁴Yaatin, GODAI Hoose7a, “Na7aa sunntaa ‘Iziraa7eela’ yaagada sunnta. Aissi giikko, Iziraa7eelan gukkida suunntaa autiyau taani Yeehu zareta qantta wodiyan achchana; Israa7eela kawotettaakka xaissana. ⁵He gallassi taani Iziraa7eela Wombban Israa7eela olanchchata mentterettana” yaagiis.

⁶Goomera naa77anttuwaa shahaarada, macca na7iyo yelaasu. Yaatin, GODAI Hoose7a, “I sunntaa ‘Loruhaamo’” yaagada sunnta. Aissi giikko, hagaappe

sinttanau taani Israa7eela asau qarettikke; etau mulekka atto giikke. ⁷SHin taani Yihudaa asaassi qarettana; taani GODAN, eta Xoossan, eta ashshanaappe attin, wonddafiyann woikko bisuwan woikko olan woikko paratun woikko paraasatun ashshikke” yaagiis.

⁸Goomera Loruhaamo xanntaa duuttidoogaappe guyyiyan, haranttuwaa shahaarada, attuma na7aa yelaasu. ⁹Yaatin, GODAI Hoose7a, “A sunntaa ‘Lo7aama’” yaagada sunnta. Aissi giikko, intte ta asa gidekketa; taanikka intte Xoossaa gidikke.

Israa7eela Asai Ooraxxana

¹⁰“Israa7eela asai makkanaunne qoodanau danddayettenna abbaa shafe keena gidana. Etau, ‘Intte ta asa gidekketa’ geetetti odettidosan, ‘Intte de7o Xoossaa naata’ geetettana. ¹¹Yihudaa asainne Israa7eela asai issippe shiiqana; shiiqidi banttau issi halaqaa doorana; dooridi omoodo biittaappe simmananne ishalidi de7ana. Aissi giikko, Iziraa7eela gallassai gita gallassa gidana.

2 ¹“Intte ishannta, ‘GODAI inttena, “Ta asa” yaagees’ yaagite. Qassi intte

¹ 1:6 Loruhaamo: “Loruhaamo” giyoogee “Qarettennaaro” giyoogaa. ² 1:9 Lo7aama: “Lo7aama” giyoogee “Ta asa gidenna” giyoogaa.

michcheta, 'GODAI inttena, "Taani intteyyo qarettais" yaagees' yaagite.

**Israa7eela Asai SHaaramuxee Goomeri
Mala Ammanettennaagaa**

²"Intte aayyiyo zorite; o zorite. Aissi giikko, a ta machcho gidukku; taanikka i azina gidikke. A ba som77uwaa shaaramuxatto bessiyogaa aggu; ba shaaramuxa oosuwaakka ba xanttatu gidduwaappe diggu. ³Hegge xayikko, a yelettido gallassaadan, taani o xiire kallo ashshana. Qassi melida bazzo biittaadan o oottana; taani o saamuwan worana. ⁴Eti shaaramuxeeppa yelettida naata gidido gishshau, taani i naatussi qarettikke. ⁵Eta aayyiyaa shaaramuxaasu; eta ba uluwan tookkidaara kaushshabaa hanaasu. Waanada giikko, a, 'Taani ta kattaanne ta haattaa, ta suufiyaanne ta liinuwa, ta zaitiyaanne ta ushshaa taassi immiya ta laggettota kaallada baana' yaagaasu.

⁶"Hegaa gishshau, taani i ogiyaa agunttan gorddana; a ba loossuwaa demmenna mala, taani gimbbiyaa gimbbana. ⁷A ba laggettotu geeduwaa woxxana, shin gakkukku; eta koyana, shin demmukku. Hegaappe guyyiyan a, 'Tau ha77i duussaappe beniigee kehiyo gishshau, simmada ta koiro azinaakko baana' yaagana.

⁸"Kattaa, woiniyaa eessaanne zaitiyaa iyyo immidaageenne eti Ba7aala giyo eeqau shiishshiyoo biraanne worqqaa iyyo darissidaagee tana gidiyogaa a erennan ixxaasu. ⁹Hegaa gishshau, ka77iyo wode ta kattaa, qassi teeriyo wode ta woiniyaa taani ippe zaarada ekkana. Hegaadankka, i kalluwaa maizzanau, suufiyaappenne liinuwaappe dadettida maayuwaakka ippe qaara ekkana. ¹⁰Qassi i laggettotu sinttan taani i kalluwaa bessana; ta kushiyaappe ooninne o ashshenna. ¹¹Taani i ufaissai ubbai, i gibirai, i aginai xeeriyo gallassati, i Sambbata gallassati, laittan laittan bonchchettiya i baalati ubbai attanaadan, oottana. ¹²Akka, 'Ta laggettoti taayyo immido kerai haggaa' yaagido i woiniyaa turatanne balase geetettiya mittata taani xaissana; taani eta wora oottana; oottin bazzo do7ati eta maana. ¹³A tana dogada, ba laggettota kaallaidda, gutuchchatuuninne alleeqotun bau alleeqettaidda, Ba7aala giyo eeqaayyo ixaanaa cuwayido baala gallassatu

gishshau, taani o qaxxayana. Taani GODAI haggaa odaas.

GODAI Israa7eela Asaa Siiqiis

¹⁴"Hegaa gishshau, taani o labada bazzo ehaana; ehaada taani iyyo siiqo qalan odana. ¹⁵Yan taani i woiniyaa turaa sohuwaa iyyo zaarada immana; Metuwaa Wombbaakka a ufaissan naagiyoobai geliyo pengge oottana. Gibxxe biittaappe kiyido wodiyaadan, ba geela7otettaa laittaadan, a yan yexxana" yaagees.

¹⁶Qassikka GODAI haggadan yaagees; "He gallassi a tana, 'Ta azinaa' yaagada xeesanappe attin, haggappe sinttanau, 'Ta Ba7aala' yaagada xeesukku. ¹⁷Aissi giikko, taani i doonaappe Ba7aalantta sunntaa diggana; haggappe sinttanau taani o Ba7aala sunntaa xeesissikke. ¹⁸He gallassi taani ta asaa gishshau sa7aa do7atuura, saluwaa kafotuuranne biittaara gooshettiya meretatuura maachchaa maacettana. Taani biittaappe wonddafiyyaa, bisuwaanne olaa xaissana; yaatobare eti woppu giidi, saro de7ana.

¹⁹"Taani nena merinau taassi giigissana; giigissaidda xillotettaanne suure pirdan, aggenna siiquwaaninne maarotan taassi giigissana; ²⁰taani ammanettada nena taassi giigissana. Neenikka GODAA erana" yaagees.

²¹Qassikka GODAI, "He gallassi taani zaaruwaa immana; taani salotussi zaaruwaa immin, eti sa7aassi zaaruwaa immana. ²²Sa7aikka kattau, woine eessaanne zaitiyau zaaruwaa immana; immin eti Iziraa7eelau zaaruwaa immana. ²³Taani o biittan taassi zerana. Kase taani qarettabeennaarissi ha77i qarettana. Qassi ta asa gidennaageeta, 'Ta asa' gaana; etikka tana, 'Neeni nu Xoossaa' yaagana" yaagees.

Hoose7anne SHaaramuxa Maccaasiyoo

3 ¹GODAI tana, "Israa7eela asai hara xoossatukko simmidi, woiniyaa teeraa melaa lichchakuwaa siiqishinkka GODAI eta siiqiyogaaadan, ba; baada laggettuwaa siiqada, shaaramuxaidda de7iya beni ne machchiyo neenikka zaarettada siiqa" yaagiis.

²Yaagin taani o tammanne ichchashu xaqara biraanne xeeanne ishatamu kilo giraame deexxiya gisttiyan shammaas.

³SHammada o, "Neeni

shaaramuxennaaninne hara asaara de7ennan tanaara daro wodiyaa de7anau koshshees. Taanikka nenaara de7ana” yaagaas.

⁴Hegaadanka, Israa7eela asai kawoi woikko halaqai bannan, yarshshoi woikko eeqa tuussi bannaaninne eefuudiyaa giyo maayoi woikko so giddo eeqa misilee bannan daro wodiyaa de7ana. ⁵Hegaappe guyyiyan, Israa7eela asai simmidi, GODAA bantta Xoossaanne Daawita bantta kawuwaa koyana; koyidi wursetta gallassatun eti kokkoriiddi, GODAAKKONNE a anjuwaakko yaana.

GODAI Israa7eela Mootiis

4 ¹Inttenoo, Israa7eela asatoo, GODAA qaala siyite! Aissi giikko, ha biittan de7iya asaa ubbaa GODAI mootiyoobai de7ees. Hegeekka, ha biittan ammanoi, siiqoinne Xoossaa eriyoogee baawa. ²Ha biittan de7iyaabai qanggetta, worddo, asa woro, wuussanne shaaramuxa xalaala. Eti maachcha ubbaa kanttidosona; asaa woroi woruwaa kaallees. ³Hegaa gaasuwan biittai melana; biittan de7iya ubbai daafurana. Sa7aa do7atika, saluwaa kafotikka, harai attin, abbaa moletikka haiqqana.

GODAI Qeeseta Mootiis

⁴GODAI hagaadan yaagees; “Inttenoo, qeesetoo, taani inttena mootiyoobai de7ees. Hegaa gishshau, ooninne hara asaara palamettooppo; qassi ooninne hara asa mootoppo. ⁵Intte gallassi xubettana; hananabaa yootiyaageetikka inttenaara qammi xubettana. Hegaa gishshau, taani intte aayyiyo xaissana. ⁶Ta asai erattetai xayin bayiis. Intte eratettaa ixido gishshau, taanikka intte tau qeese gidanaagaa ixkais. Intte Xoossaa higgiiyaa intte dogido gishshau, taanikka intte naata dogana.

⁷“Qeeseti dari dari biido keenaa, tana darissi naaqqidosona; taanikka eta bonchchuwaa yeellau laammaana. ⁸Ta asaa nagarai etau quma gidiis; hegaa gishshau, eti ta asaa moorobaa ootissanau jaamoosona. ⁹Qeesetikka asai haniyoogaadan hanana. Taani eta hanotaa gishshau, eta qaxxayana; qassi eta oosuwaadan, etau zaarana. ¹⁰Eti GODAA aggido gishshau, maana, shin kallokkona; shaaramuxana, shin naata corayokkona.

GODAI Eeqau Goinniyoogaa Ixxees

¹¹“SHAaramuxatetta, gam77ida woine eessainne yelaga woine cessai ta asaa wozanaa bashshees. ¹²Ta asai mittaappe oosettida eeqa misiliyaa zoriyaa oichchees; eta gatimai eta oishaa zaarees. SHAaramuxa ayyaanai eta balettiis; eti bantta Xoossaappe shaahettidi shaaramuxidosona. ¹³Deretu huuphiyan yarshshuwaa yarshshoosona; keratu bollankka kuwai lo77o gidiyo adussanne daashsha mittatu garssankka ixaanaa cuwayoosona.

“Hegaa gishshau, intte macca naati shaaramuxa kiyooosona; intte naatu maccaasatikka shaaramuxoosona. ¹⁴Intte macca naati shaaramuxiyo wodenne intte naatu maccaasati shaaramuxiyo wode, taani qaxxayikke; aissi giikko, attuma asati bantta huuphiyan shaaramuxiyaageetuura zuppetoosona; shaaramuxiyaageetuura yarshshuwaa yarshshoosona. Hegaa gishshau, akeekai banna asai aadhdi wodhdhana.

¹⁵“Israa7eela asatoo, intte shaaramuxa kiyikkokka, Yihudaa asai intteegaadan, mooranchcha gidoppo. Gelgala booppite; Beeti-Aweenakko pude kiyoppite; ‘GODAI ero!’ yaagidi caaqqoppite. ¹⁶Israa7eela asai makkalanchcha usseedan makkaliis. Yaatin, GODAI eta aaho dembban dorssa maratudan waatidi heemmanee? ¹⁷Efireema asai eeqatun gaittiis; eta aggiigite. ¹⁸Eti daro woiniyaa uyi simmidi, shaaramuxiyoogaa aggoekkona; eta haariyaageetikka yeellayiyaabaa keehippe dosoosona. ¹⁹Carkkoi eta efaana; bantta eeqa yarshshido yarshshotu gaasuwan eti yeellatana.

5 ¹“Inttenoo, qeesetoo, haga siyite! Inttenoo, Israa7eela asatoo, ezggite! Kawuwaa keettaa asatoo, akeekite! Ha pirddai intte bolli pirddettiis. Intte Mixiphphan piredan hanideta; Taaboora Deriyaa bolliikka miccido gitedan hanideta. ²Makkalanchchati woriya diizzadan hanidosona; hegaa gishshau, taani eta ubbaa qaxxayana. ³Efireemabaa taani erais; Israa7eelikka taappe geemmibeenna. Efireemaa, neeni ha77i shaaramuxa kiyadasa; Israa7eelikka tuniis” yaagees.

Hoose7i Asai Eeqaassi Goinnennaadan Seeriis

⁴Israa7eela asai bantta Xoossaakko simmennaadan, eta iita oosoi eta teqqiis; shaaramuxa ayyaanai eta giddon de7ees. Hegaa gishshau, eti GODAA erokkona.

⁵Israa7eela asaa otoroi eta bollan markkattees; hejaa gishshau, Israa7eela asainne Efireema asai bantta nagaran xubettoosona; Yihudaa asaikka etaara xubettees. ⁶Eti GODAASSI yarshshanau bantta dorssatu wudiyaanne mehiyaa wudiyaa laaggi ekkidi baana; shin eti a demmokkona. Aissi giikko, i etappe shaahettiichchiis. ⁷Eti GODAAYYO ammanettibookkona; eti yelido naatikka assa gidokkona. Hegaa gishshau, ha aginai xeeranaashin, etikka eta biittaikka xayana.

Israa7eelinne Yihudai Olettiyo Olaa

⁸Gib77a kataman malkkataa, Raama kataman xurumbaa punnite. "Biniyaama asau, nuuni intte guyyiyan de7oos; hejaa erite!" yaagidi, Beeti-Aweenan waasuwa xulluusite. ⁹Qaxxayettiyo gallassi Efireemi baises attana; Israa7eela zaretu giddon tumu hananabaa taani yootais.

¹⁰GODAI hagaadan yaagees; "Yihudaa halaqati zawaa sugiyaageetu mala gididosona; taani ta hanquwaa eta bollan haattaadan gussana. ¹¹Efireema asai maaddanau danddayenna kawotettatuppe maaduwa oichchanau qachchido gishshau, naqettiisinne pirddan qohettiis. ¹²Hegaa gishshau, taani Efireema asaayyo bil77a mala, Yihudaa asaayyookka quno mala.

¹³"Efireemi ba harggiyaa, Yihudaikka ba masunttaa be7ido wode, Efireemi Asoore biitti biis; biidi he biittaa haariya gita kawuwaa maaduwa oichchiis. SHin i eta harggiyaa xallanau woikko eta masunttaa pattanau danddayibeenna.

¹⁴Hegaa gishshau, taani Efireemayyo gaammodan hanana; Yihudaayyookka wodala gaammodan hanana. Taani eta mentterettada, tookka ekkada baana; ooninne eta taappe wotti ekkenna. ¹⁵Eti bantta mooruwaa akeekana gakkanaashiininne tana koyana gakkanaashin, taani guyye ta sohuwaa simmashshana. Eti bantta tuggau tana minttidi koyana" yaagees.

Israa7eela Asai Nagaraappe Tuma Gidenna Simuwaa Simmiis

6 ¹Israa7eela asai hagaadan yaagees; "Haayite! Ane GODAAKKO simmoos. I nuna mentterettiis, shin i nuna pattana; i nuna masunxxissiis, shin i nu masunttaa qachchana. ²Naa77u gallassaappe guyyiyan, i nuna pattana; hezzantto gallassi nuuni a sinttan de7ana mala, i nuna denttana. ³GODAA ane eroos; a erana mala, minttidi ane a kaalloos. Awai mokkiyoogee tuma gidiyooagaan, ikka tumu beettana. Badhdheesa iraadan, biittaa aliya balggo iraadan, i nuukko yaana" yaagees.

⁴GODAI hagaadan yaagees; "Efireema asau, taani inttena waatooshsha! Yihudaa asau, taani inttena waatooshsha! Aissi giikko, intte siiqoi maallado shaaraa mala; sohuwaara xayiya guuraa xaazaa mala.

⁵Hegaa gishshau, taani hananabaa yootiyaageetu baggara inttena qanxxerettaas; ta doonaappe kiyida qalan taani inttena woraas. Ta pirddaikka intte bolli poo7uwaadan pozhzhu gaana. ⁶Aissi giikko, taani aggenna siiquwaa koyaisippe attin, yarshshuwaa koyikke; Xoossaa eriyooгаа koyaisippe attin, xuuggiyo yarshshuwaa koyikke.

⁷"SHin eti Addaamedan, maachchaa kanttidosona; kanttidi yan taassi ammanettenan ixxidisona. ⁸Gala7aade katamai iita oosuwaa oottiya asati de7iyo katama; he katamai asaa suuttan mooretti uttiis. ⁹Panggati asa woranau qosetti uttidi naagiyoogaadan, qeesetu citaikka hegaadan naagees; naagidi Sekeema katamaa efiya ogiyan asaa worees. Ee, eti yeellaiya kobabaa oottoosona. ¹⁰Taani Israa7eela asan daganttiyaabaa be7aas. Efireema giddon shaaramuxattetai de7ees; Israa7eelikka tuniis.

¹¹"Yihudaa biittaa asatoo, inttenakka qaxxayana gallassaa taani keera wottaas.

7 ¹"Taani Israa7eela pattanaunne zaarettada ishalissanau koyiyo wode, Efireema nagarainne Samaariyaa asaa iita oosoi qoncci beettees. Aissi giikko, eti worddotoosona; kaisoti son keettaa menti gelidi wuuqqoosona; panggatikka karen bonqqoosona. ²SHin taani eta iita oosuwaa ubbaa hassaiyoogaa eti akeekokkona. Eta iita oosoti eta dooddi wottidosona; he iita

oosoti ubba wodekka ta sinttan de7oosona.

Kawo Keettan Denddida Maqquwaa

³“Eti kawuwaa bantta iitatettan, halaqatakka bantta wordduwan ufaisssoosona. ⁴Eti ubbaikka makkalanchcha; daabbuwaa uukkiyaagee coociyan eettido tamaadan, eti hanquwan eexxi kiyooosona. He uukkiyaagee munaqqiyooogaa polidi, munaqai denddana gakkanaashin, tamaa eetenna. ⁵Nu kawuwaa baalaa bonchchiyo gallassi, makkalanchchati halaqata woine cessan mattoyidi harggissidosona; uukkiyaagee ba kushiya denttidi, qilliicciyaageetussi malaatees. ⁶Eta wozanai tama cooce mala; eti shiiqidi maqettidosona. Uukkiyaagee qamma ubbaa xiskkiiddi aqees; sa7ai wonttiyo wode tama lacodan, a hanqqoi eexxi kiyees. ⁷Eti ubbaikka tama coocedan michchoosona; michchidi banttana haariyaageeta moosona. Eta kawoti ubbaikka kunddidosona; etappe ooninne tana xeesiyaabi baawa.

Israa7eela Asaanne Hara Kawotettatu Asaa

⁸“Efireema asai hara kawotettatu asaara walahettiis; Efireema asai aatti yeggibeenna oittaa mala gidiiis. ⁹Allagati a wolqqaa miidosona, shin i heгаа eribeenna; a huupheekka puulummiis, shin i heгаа eribeenna. ¹⁰Israa7eela asaa otoroi eta bollan markkattees. Hegee ubbai haninkka eti GODAAKKO, bantta Xoossaakko, simmibookkona woikko a koyibookkona.

¹¹“Efireema asai qofi bainna eeyya harapphe mala. Maaduwaa demmanau issiton Gibxxe xeesees; issiton qassi Asoorekko simmees. ¹²Eti biyo wode, taani eta bollan gitiyaa yeggana; taani eta saluwaa kafotudan, duge goochhada wottana. Eta iita oosuwaa gishshau, taani eta qaxxayana.

¹³“Etau aayye7ana! Aissi giikko, eti taappe wora simmidosona. Eta bashshiyaabai yo! Aissi giikko, eti ta bolli makkalidosona. Taani eta wozanau koyaas; shin eti ta bolli wordduwaa haasayoosona. ¹⁴Bantta hiixan zin77idi zilaaloosonappe attin, bantta wozanaappe tana woossokkona. Kattaassinne woine eessaassi bantta bollaa mashshan

qanxxiiddi, hara xoossata woossoosona; shin eti ta bolli makkalidosona.

¹⁵“Taani eta loohissaasinne minttaas; yaatinkka tau iitabaa maqettoosona. ¹⁶Eti simmoosona, shin taakko simmikkona. Eti wora xonggiya wonddafiyaa mala. Eta halaqati iitabaa haasayiyoogaa daafan, bisuwan wurana; hegan eti Gibxxe asan qilliiccettana.

Israa7eela Asai GODAA Ixxiis

8 ¹“Malkkataa punna! Aissi giikko, eti ta maachchaa kanttidi, ta higgiiyaa menttido gishshau, GODAA asaa bolli morkkee arggantaadan aallanttees. ²Eti, ‘Abeet nu Xoossau, nuuni Israa7eela asai nena eroos’ yaagidi taayyo waassoosona. ³SHin Israa7eela asai lo77obaa ixido gishshau, morkkee eta yedettana.

⁴“Eti tana oichchennan banttau kawota kawoyidosona; taani yootennan de7ishin, halaqata dooridosona. Bantta xayuwau gaaso gidiya eeqa misileta bantta biraappenne worqqaappe medhdhididosona. ⁵Samaariyaa asau, mara milatissidi intte medhdhido eeqaa taani ixxaas; ta hanqqoi intte bolli eexxi kiyiis. Eti geeshsha gidennan aude gakkanaashin daanee? ⁶Kushe hiillai a medhdhiisippe attin, i Xoossaa gidenna. Samaariyaa eeqa misilee meqerettana.

⁷“Eti carkkuwaa zeroosona; zeridi gotiyaa cakkoosona. Equwan de7iya eta kattau aifee baawa; heгаа gishshau, xiillee baawa; xiillee de7iyaakkokka allagati maana. ⁸Israa7eela asai mitettiis; ha77i eti allaga asatu giddon de7oosona; eti meqqida miishshadan, pattenna asa gididosona. ⁹Eti baddo harddiidai barkka yuuyiyooogaadan yuuyiiddi, Asoore biitti biidosona; Efireema asai bana maaddiya asa miishshan shammiis.

¹⁰SHammikkokka, taani eta shiishshana. Kare biittaa kawotinne halaqati eta huqqunbare, eti sohuwaara hitana.

¹¹“Efireema asai nagaraa yarshshuwaa yarshshiyo daro sohota keexxiis; shin he yarshsho sohota nagaraa oottiyo soho gididosona. ¹²Taani etau ta higgiiyan darobaa xaafaas; shin eti he higgiiyaa allagabaadan xeellidosona. ¹³Eti yarshshanau dosoosona; yarshshuwaa ashuwaakka moosona; shin GODAI etan ufaittibeenna. I ha77i eta mooruwaa

hassayana; qassi eta nagaraa gishshaukka eta qaxxayana; eti Gibxxe biitti baana.

¹⁴Israa7eela asai bana Medhdhidaagaa dogidi, kawo keettata keexxiis; Yihudaa asaikka gimbbettida daro katamata keexxiis. SHin taani he katamatun tamaa yeddana; yeddin eta qatota maana” yaagees.

Hoose7i Israa7eela Asaa Bolli Yaana Qixaatiyaa Yootiis

9 ¹Israa7eela asatoo, ufaittoppote! Hara kawotettatudan, poccu gooppite! Aissi giikko, intte intte Xoossaappe shaahettidi, shaaramuxideta; kattaa qoxxiyo, aude ubban shaaramuxeessi immiyo waagaa dosideta. ²Hegaa daafan intte audiyaappe katta, woiniyaa gum77iyoosaappekka eessa demmekketa; qassi woiniyaa turaikka etau aifenna. ³Eti GODAA biittanka gam77okkona. SHin Efireemi Gibxxe biitti simmana; qassi Asoore biittan tuna qumaa maana.

⁴Eti GODAASSI woiniyaa eessaa yarshshuwaa gussokkona; eta yarshshoikka a ufaissenna. He yarshshoi etau shochcha mala gidana; hegaa miya ubbai tunana. He oittai eti maanaassappe attin, GODAA Beeta Maqidasiyaa gelenna. ⁵Keerido baala gallassinne GODAA bonchchiyo baala gallassi, intte ai oottuuteetii? ⁶Eti bashshaappe kessi ekkikkokka, Gibxxee eta shiishshana; shiishshin Memppisa giyo katamai eta moogana. Eti shiishshido bira miishsha ubbai dooyee maayin attana; eta dunkkaaniyaa giddonkka buloi buuzoi mukkana.

⁷Qixaatiyaa gallassai yiis; Xoossai asaayyo a oosuwaadan oosuwaadan zaariyo wodee gakkiiis. Israa7eela asai hegaa ero! Intte iita nagaraa gishshaunne intte diina morkketettaa gishshau intte, “Hananabaa yootiyaageeti eeyya; ajjuutaa be7iyaageetikka gooyiyaageeta” yaagideta. ⁸Hananabaa yootiyaagee ta Xoossaara issippe gididi, Efireema naagiyaagaa. SHin hemettiyo oge ubban Efireemayyo kafo oiqqiyoogaadan, pirez wodhdhi uttiis; a Xoossaa keettanka morkketetta de7ees. ⁹Beni Gib77a kataman hanidoogaadan, eti keehi tunidosona. Xoossai eta mooruwaa hassayana; hassayidi eta nagaraa qaxxayana.

Israa7eela Asaa Nagaraanne A Kaalliyaa Pirddaa

¹⁰GODAI hagaadan yaagees; “Taani Israa7eela asaa bazzon woine teeraa demmiyoogaadan demmaas. Taani intte aawata balasiyaa giyo mittan de7iya koiro aifiyaa be7iyoogaadan be7aas. SHin eti Ba7aali-Pa7ooraa giyoosaa yiidi, Ba7aala giyo eeqaassi goinnidosona; yaatidi bantta dosido eeqaadanka tunidosona.

¹¹Efireema bonchchoi kafodan paalli xayana; hagaappe sinttanau yeliyoobi baawa; abbe ixettiyoobi baawa; shahaariyoobi baawa. ¹²Eti naata yelidi dichchikkokka, issoinne attennan worarggada, eta yeloi bainna asa kessana. Taani etappe haakkido wode, etau aayye7ana. ¹³Efireema asai omooduwau imettishin be7aas; Efireema asai bantta naata goora7iyaageetussi kessidi immanau koshshees” yaagees.

¹⁴Abeet GODAU, etau imma! Neeni etau ai immuutee? Neeni etau boshettiya uluwaanne melida xanttaa imma.

¹⁵GODAI hagaadan yaagees; “Eta iitatetta ubbai Gelggala giyoosaana; taani eta ixxiyoogaa yan doommaas. Eta oosuwaa iitatettaa gishshau, taani eta ta keettaappe gooddana; hagaappe sinttanau taani eta siiqikke; eta haariyaageetikka makkalanchcha. ¹⁶Efireema asai deshettin, eta xaphoi meliis; aifiyaakka aifokkona. Eti naata yelikkokka, taani eti siiqiyo naata worana” yaagees.

Hoose7i Israa7eela Asaa Seeriis

¹⁷Eti ta Xoossai giyoobaa siyenna gishshau, i eta pixiri olana; olin eti kawotettatu giddon toilattiyaageeta gidana.

10 ¹Israa7eela asai daayida woine turaa mala; eti banttau aifiyaa aifoosona. Eti aifiyo aifec darido keenaa yarshshiyi sohota darissi keexxidosa. Eta biittai doretido keenaa, goinniyo eeqa tuussata alleeqissidi medhdhidosa. ²Eta wozanan genee kumiis; ha77i eti bantta mooruwaa qixaatiyaa ekkana koshshees. GODAI eti yarshshiyi sohota laalana; eta eeqa tuussata xaissana.

³He wode eti, “Nuuni GODAASSI yayyibeenna gishshau, nuussi kawoi baawa; shin nuussi woni kawoi de7iyaakkonne ai oottanee?” yaagana. ⁴Eti hekkennabaa haasayoosona; maachchaa

maacettiiddikka wordduwan caaqoosona. Hegaa gishshau, woriya sharafai shooqan doliyoogaadan, eta bollan pirddai dolana. ⁵Samaariyaa kataman de7iya asai Beeti-Aweenan de7iya maraa misiliyaayyo yayyoosona. A bonchchoi appe shaahettiichchido gishshau, asai au yeekkana; he eeqa misiliyau oottiya qeesetikka waassana. ⁶He eeqa misilee Asoore biitti toohetti biidi, gita kawuwaassi giiradan imettana. Efireema asai yeellatana; Israa7eela asaikka ba eeqa misiletu daafan kauyyana.

⁷Samaariyaa kawoi haattaa bollan qaixaaree toohettiyoogaadan, toohetti xayana. ⁸Qassi Israa7eela asai Aweena giyo kataman eeqa goinnidi, nagaraa oottiyo xoqqa sohotikka qolettana; eti yarshshiyooosan aguntainne gom77oree mokkana. Yaatin, eti dereta, "Nuna genttite!" yaagana. Keratakka, "Nu bolli kunddite!" yaagana.

GODAI Israa7eela Bolli Pirddiis

⁹GODAI hagaadan yaagees;

"Israa7eelatoo, intte Gib77an nagaraa oottido gallasaappe doommidi, nagaraa oottiyoogaa aggibeekketa. Hegaa gishshau, Gib77a kataman intte bolli olai denddana. ¹⁰Taani koyiyo wode, he makkalanchchata qaxxayana. Eti oottido daro nagaraa gaasuwan taani eta qaxxayiyo wode, kawotettati eta bollan shiiqana.

¹¹"Efireemi kattaa yerettaa dosiya, wadhhdidi kessido mirggo mala; shin taani a puula morggiyan qambbaraa wottada waaxana. Yihudaa asai goyanau koshshees; Yaaqooba asaikka gadiyaa phalqqanau koshshees. ¹²GODAI yiidi, xillotettaa intte bolli iraadana bukissana gakkanaashin, intte a koyiyo wode gidiyo gishshau, inttessi xillotettaa zerite; zeridi aggenna siiquwaa cakkite; otta biittaakka phalqqite.

¹³"Intte iitatettaa zeridi, nagaraa cakkideta; intte wordduwaa aifiyaakka miideta.

"Intte intte wolqqaaninne intte daro olanchchatun ammanettido gishshau, ¹⁴intte asaa bolli olaa dirbbai denddana; denddidi beni olaa wode Kawoi SHalmmaani Beeti-Arbbeela katamaa olidi bashshidoogaadaaninne aayetuuranne naatuura gatto mentterettidoogaadan, intte qatoti hegaadan olin bayana. ¹⁵Inttenoo,

Beetele katamaa asatoo, intte hanttaara iitatettaa daafan intte bollikka haggaa malabai gakkana. He gallassi sa7ai wonttiyo wode, Israa7eela kawoi muleera xayana.

Makkalikkonne GODAI Ba Asaa

Israa7eela Siiqees

11 ¹"Israa7eeli naatettan de7iyo wode, taani a siiqaas; siiqada taani ta na7aa Gibxxe biittaappe xeesaas. ²Taani eta darissada xeesin, eti taappe daro haakkidi biidosona. Ba7aala geetettiya eeqatussi yarshshuwaa yarshshidosona; qassi eeqa misiletussi ixaanaa cuwayidosona. ³Efireema asaa haraqiyaa oiqqada hemetaa tamarissidai tana; shin eta pattidaagee tana gidiyoogaa eti erokkona. ⁴Taani eta qaretaaninne siiquwaa wodoruwan goochchaas; eta morggiyaappe qambbaraa denttaas; denttada hokkada eta mizaas.

⁵"Eti taakko simmennan ixido gishshau, Gibxxe biitti simmana; qassi Asoore biittaa kawoi eta bolli kawotana. ⁶Eta morkkiyaa bisoi eta katamata olana. Eta katamatu penggetakka mentterettana; eta zoretaikka laalettana. ⁷Ta asai taappe haakkidi baanau qofaa qachchiis. Huqqunnaa qambbaraa gaasuwan eti waassana; shin ooninne he qambbaraa eta morggiyaappe denttenna.

⁸"Efireemaa, taani nena waatada aggoo? Israa7eelaa, taani nena waatada aatta immoo? Taani nena waatada Adaama giyo katamaadan oottoo? Taani nena waatada Xaboima giyo katamaadan oottoo? Taani nena keehi siiqiyo gishshau, ta wozanai heggaa eenenna. ⁹Taani ta suulliyya hanqquwan eta ainne oottikke; qassi Efireema naa77anttuwaa xaissikke. Aissi giikko, taani Xoossappe attin, asa gidikke. Taani Geeshsha Xoossai intte gidon de7ais; inttekkoo suulo hanqquwan yiikke.

¹⁰"Eti GODAA kaallana; ikka gaammodan gudana. I gudiyo wode, a naati arggo baggappe yaana; ¹¹Gibxxe biittaappe kafotudan, Asoore biittaappekka haraphphetudan, paalliiddi yaana. Yin taani eta eta keettan keettan wottana. Taani GODAI haggaa odaas" yaagees.

Israa7eela Bollinne Yihudaa Bolli Pirddai Pirddetiis

¹²Efireema asai wordduwan, Israa7eela asaikka cimuwana tana dooddidosona.

Yihudaa asaikka ammanttiya Geeshsha
Xoossaa bolli xalттаamiis.

12 ¹Efireema asai maalladoppe
omarssi gakkanaashin
oottiyoobai ubbai, arshshoora yiya
carkkuwaa kuuciyooгаа woikko
yedettiyoogaa mala go77enna. Eti
wordduwaanne makkala oosuwaa
darissoosona; Asoore biittaara maachchaa
maacettoosona; wogaraa zaitiyaa Gibxxe
biitti yeddoosona.

²GODAAYYO Yihudaa asaara mootoi
de7ees; i Yaaqooba asaa eta ogiyaadan
qaxxayana; eta oosuwaadanka au
zaarana. ³Yaaqoobi ba aayee uluwan
de7iiddi, ba ishaa ginddiyaa oiqqiis. Qassi
gamma gakkidi, Xoossaa baaxetiis;
⁴kiitanchchaarakka baaxetidi xooniis. Bana
keha aifiyan xeellanaadan, ba ishaa
yeekkidi woossiis. Yaaqoobi Xoossaa
Beeteelen demmiis; demmin Xoossai yan
aara haasayiis. ⁵Hegee GODAA, Ubbaappe
Wolqqaama Xoossaa. I erettido sunttaikka
GODAA geetettees. ⁶Hegaa gishshau, intte
Xoossaakko simmite; siiquwaanne suure
pirddaa mintti oiqqite; intte Xoossai
oottanaashin naagite.

⁷Zal77anchchaa kushiyan worddo
meezaanai de7ees; asaa i cimmiyoogaa
dosees. ⁸Efireemi, “Taani daro dure; taani
taayyo aquwaa demmaas. Ta aquwaa
ubbaa giddon tanan eti bala woikko nagara
gidiyaabaa demmokkona” yaagiis.

⁹GODAI hagaadan yaagees; “Taani
inttena Gibxxe biittaappe kessada ehiida
GODAA intte Xoossaa; Daase Baalaa
gallassaadan, taani inttena
naa77anttuwaakka dunkkaaniyan wottana.
¹⁰Taani hananabaa yootiyaageetussi
haasayaas. Daro ajjuutaakka etau immaas;
qassi eta baggaara daro leemisota yootaas”
yaagees.

¹¹Gala7aaden nagarai de7ees;
Gala7aade asati tumuppe pattenaaageeta.
Eti Gelggalan korimata yarshshoosona.
Hegaa gishshau, eti yarshshiyooсati
goshsha giddon keelido shuchcha mala
gidana.

¹²Yaaqoobi Sooriyaa biitti baqatiis;
maccaasa ekkanaau keraa oottiis. Maccaasa
ekkana gishshau, i yan dorssaa heemmiis.
¹³GODAI Israa7eela asaa hananabaa
yootiyaagaa baggaara Gibxxe biittaappe
kessiis; kessidi he hananabaa yootiyaagaa

baggaara eta naagiis. ¹⁴SHin Efireemi
GODAA keehi hanqquetissiis; suuttaa i
gussidoogaa acuwaa a Godai a achchana;
qassi a cashshaa au zaarana.

Israa7eela Wurssetta Pirddaa

13 ¹Efireema asai haasayido wode,
siyida asai yashshau kokkoriis;
Israa7eela biittan eti bonchchettida asa.
SHin Ba7aala giyo eeqaayyo
goinnidosona; he mooruwaa gaasuwan
haiqqidosona. ²Ha77ikka nagaraa bolli
nagaraa oottoosona; qassi banttau
goinnanau, seerissidi misileta
medhdhoosona. He misileti hiillan
biraappe merettidaageeta; eti ubbaikka
kushe hiillai medhdhidooгeeta. Etabaa
asai haasayiiddi, “Haa yiite; etayyo
yarshshuwaa yarshshite; ha maraa
misiliyaakka yerite” yaagees. ³Hegaa
daafan eti maallado shaaraa mala, woikko
guuran qolettiya maallado xaazaa mala
woikko carkkoi audiyaappe denttidi efiyo
suulla mala woikko maskkootiyaara kiyiya
cuwa mala gidana.

⁴GODAI hagaadan yaagees; “Taani
inttena Gibxxe biittaappe kessada ehiida
GODAA intte Xoossaa. Intte taappe attin,
hara xoossa erekketa; ashshiyaageekka
taappe attin, hari baawa. ⁵Bazzuwan, mela
biittan taani inttena naagaas. ⁶Taani inttena
mizin, miidi kallideta; kallidi otorettideta;
hegaappe guyyiyan, tana dogideta. ⁷Hegaa
gishshau, taani intte bolli gaammo mala
gidana; qassi maahedan, ogiyaa doonan
zuggana. ⁸Marata wotti ekkido
maahedan, taani inttenaara gaittana;
gaittada inttena daakerettana. Qassi taani
inttena gaammodan yan maana; bazzo
do7adan, inttena poosherettana.

⁹Israa7eela asatoo, intte ta bolli,
inttena maaddiyaagaa bolli morkketettan
denddiyo gishshau, taani inttena xaissana.
¹⁰Intte tana, ‘Nuussi kawonne deriyaa
haariyaageeta imma’ yaagidi oichchideta.
Inttena ashshanau intte kawoi anee? Intte
deriyaa haariyaageeti intte katamatu
giddon augan de7iyoona? ¹¹Taani ta
hanquwan intteyyo kawuwaa immaas;
immada ta yiilluwan a diggaas.

¹²“Efireema mooroinne nagarai
xaafettidi, mazggafa keettan uttiis.
¹³Maareti oiqqido maccaasiyaa
tuggatiyoogaa mala tuggai a bolli yaana.
SHin i eri banna na7a; aissi giikko, i

yelettiyo wodee gakkín, ba aayee uluwaappe wodhdhennan ixxiya na7a mala. ¹⁴Eta taani duufuwaappe ashshana; haiquwaa wolqqaappekka wozana. Haiquwau, ne boshati awaane? Duufuwau, ne bashshai awaane?

“Taani ta asaayyo qarettikke.

¹⁵Efireemi ba ishanntu gidдон minnikkokka, GODAI yeddido arshsho bagga carkkoi bazzoppe carkkiiddi yaana. Yobare a pulttoti to77ana; a haatta ollatikka melana. Buquraa i minjiyo keettatun de7iya ai77o miishsha ubbai bonqettana. ¹⁶Samaariyaa asai bantta Xoossaa bolli makkalido gishshau, bantta mooruwaa qixaatiyaa ekkana bessees. Eti bisuwan busakettana; eta guutta naatikka kinchchettana; eta shahaara maccaasatu uloikka phalqettana” yaagees.

Hoose7i Israa7eela Asai GODAAKKO Simmanaadan Watiwatiis

14 ¹Israa7eela asau, intte nagaraa gaasuwan xubettidi kunddideta. Intte ha77i GODAAKKO, intte Xoossaakko simmite. ²GODAAKKO simmidi, hagaadan yaagidi woossite; “Nu nagara ubbaappe nuna maara; neeni nuna ne kehatettan shiishsha akka; yaatin nuuni nu inxxarssan nena galatana. ³Asoore biittai nuna ashshenna; nuuni olaa paratakka

toggokko. Nuuni nu kushen medhdhido eeqa misileta mulekka, ‘Hageeti nu xoossata’ gookko. Aawai bainnaageetussi qarettiyai nena” yaagite.

GODAI Israa7eela Asaa Ooraxissanau Ufaissaa Immiis

⁴GODAI hagaadan yaagees; “Ta hanqqoi etappe simmiis; heгаа gishshau, taani eta makkala hanuwaappe eta pattana; pattada eta wozanappe siiqana. ⁵Taani Israa7eela asaayyo xaaza mala gidana; eti ciishshaadan ciyyidi, Liibaanoosa zigaadan, xaphuwaa yeddana. ⁶Eta yelaga marati daayana; wogaraadan eti lo77ana. Eta sawoikka Liibaanoosa zigaadan tonggu gaana. ⁷Asai simmidi, ta kuwaa garssan de7ana; kattaa carshshaadan, eti salqqisalqqana; qassi eti woiniyaa turaadan ciyyana; Liibaanoosa woiniyaa cessaadan, deree eriyoobaa gidana. ⁸Hagaappe sinttan Efireema asai eeqa misileera gaittenna; taani intte woosaa siyananne inttena naagana. Taani irxxa zigaa mala; intteyyo anjjo ubbai taappe beettana” yaagees.

Wurssettaa

⁹Aadhdhida erai de7iyo ooninne haga akeeko; wozani de7iyo ooninne haga ero. GODAA ogee suure; xilloti he ogiyaara hemettoosona. SHin nagaranchchati an xubettoosona.

Hananabaa Yootiya Yuu7eela Maxaafaa

Gidduwaa Erissuwaa

Hananabaa yootiya Yuu7eeli aude de7idaakkonne a de7o taariken daro erettiyaabi baawa. Gido shin, maxaafai beettidoi Kiristoosa yeletaappe kase, oiddantto woikko ichchashantto xetu laittaa heeraana geetettidi qofettees. He wodee Parsse kawotetta de7iyo wode. Yuu7eeli odiiddi, Israa7eela biittan daro boolee yaanaagaanne biittaa bashshiya awai awaxxin biittai koshatanaagaa odees. Ha hanotati qassi GODAA Gallassai matattidoogaa odoosona. GODAA Gallassai gakkiiyo wode, a geeshsha shenee polettennaadan warettiyaageeta ubbaa i qaxxayanaagaakka gujjidi odoosona. Hananabaa yootiyaagee asai nagaraappe simmiyaabaa gidikko, Xoossai eta kase eti de7iyo hanotaakko zaaridi, anjjanaagaa hassayissiis. Hanana giidi i yootidobaappe gitatidi beettiya hidootai Xoossai attuma asatunne macca asatu bolli, yelagatunne cimatu bolli, ba asaa ubbaa bolli ba ayyaanaa gussanaagaa odiya sohuwaa.

yelettiyo wodee gakkini, ba aayee uluwaappe wodhdhennan ixxiya na7a mala. ¹⁴Eta taani duufuwaappe ashshana; haiquwaa wolqqaappekka wozana. Haiquwau, ne boshati awaane? Duufuwau, ne bashshai awaane?

“Taani ta asaayyo qaretikke.

¹⁵Efireemi ba ishanttu gidдон minnikkokka, GODAI yeddido arshsho bagga carkkoi bazzoppe carkkiiddi yaana. Yobare a pulttoti to77ana; a haatta ollatikka melana. Buquraa i minjiyo keettatun de7iya al77o miishsha ubbai bonqqettana. ¹⁶Samaariyaa asai bantta Xoossaa bolli makkalido gishshau, bantta mooruwaa qixaatiyaa ekkanau bessees. Eti bisuwan busakettana; eta guutta naatikka kinchchettana; eta shahaara maccaasatu uloikka phalqqettana” yaagees.

Hoose7i Israa7eela Asai GODAAKKO Simmanaadan Watiwatiis

14 ¹Israa7eela asau, intte nagaraa gaasuwan xubettidi kunddideta. Intte ha77i GODAAKKO, intte Xoossaakko simmite. ²GODAAKKO simmidi, hagaadan yaagidi woossite; “Nu nagara ubbaappe nuna maara; neeni nuna ne kehatettan shiishsha ekka; yaatin nuuni nu inxxarssan nena galatana. ³Asoore biittai nuna ashshenna; nuuni olaa paratakka

toggokko. Nuuni nu kushen medhdhido eeqa misileta mulekka, ‘Hageeti nu xoossata’ gookko. Aawai bainnaageetussi qarettiyai nena” yaagite.

GODAI Israa7eela Asaa Ooraxissanau Ufaissaa Immiis

⁴GODAI hagaadan yaagees; “Ta hanqqoi etappe simmiis; hegaa gishshau, taani eta makkala hanuwaappe eta pattana; pattada eta wozanappe siiqana. ⁵Taani Israa7eela asaayyo xaaza mala gidana; eti ciishshaadan ciyyidi, Liibaanoosa zigaadan, xaphuwaa yeddana. ⁶Eta yelaga marati daayana; wogaraadan eti lo77ana. Eta sawoikka Liibaanoosa zigaadan tonggu gaana. ⁷Asai simmidi, ta kuwaa garssan de7ana; kattaa carshshaadan, eti salqqisalqqana; qassi eti woiniyaa turaadan ciyyana; Liibaanoosa woiniyaa eessaadan, deree eriyoobaa gidana. ⁸Hagaappe sinttan Efireema asai eeqa misileera gaittenna; taani intte woosaa siyananne inttena naagana. Taani irxxa zigaa mala; intteyyo anjjo ubbai taappe beettana” yaagees.

Wurssettaa

⁹Aadhdhida erai de7iyo ooninne haggaa akeeko; wozani de7iyo ooninne haggaa ero. GODAA ogee suure; xilloti he ogiyaara hemettoosona. SHin nagaranchchati an xubettoosona.

Hananabaa Yootiya Yuu7eela Maxaafaa

Gidduwaa Erisuwaa

Hananabaa yootiya Yuu7eeli aude de7idaakkonne a de7o taariken daro erettiyaabi baawa. Gido shin, maxaafai beettidoi Kiristtoosa yeletaappe kase, oiddantto woikko ichchashantto xeetu laittaa heeraana geetettidi qofettees. He wodee Parsse kawotetta de7iyo wode. Yuu7eeli odiiddi, Israa7eela biittan daro boolee yaanaagaanne biittaa bashshiya awai awaxxin biittai koshatanaagaa odees. Ha hanotati qassi GODAA Gallassai matattidoogaa odoosona. GODAA Gallassai gakkiiyo wode, a geeshsha shenee polettennaadan warettiyaageeta ubbaa i qaxxayanaagaakka gujjidi odoosona. Hananabaa yootiyaagee asai nagaraappe simmiyaabaa gidikko, Xoossai eta kase eti de7iyo hanotaakko zaaridi, anjjanaagaa hassayissiis. Hanana giidi i yootidobaappe gitatidi beettiya hidootai Xoossai attuma asatunne macca asatu bolli, yelagatunne cimatu bolli, ba asaa ubbaa bolli ba ayyaanaa gussanaagaa odiya sohuwaa.

1 ¹Putu7eela na7aa Yuu7eelakko
GODAI kiittido qalai hagua.

Boolee Biittaa Kammiis

²Inttenoo cimatao, hagua siyite!
Yihudaa biittan de7iya asau ubbau,
ezggite! Hagua malabai intte wode woikko
intte aawatu wode hani erii? ³Hegaa intte
naatussi yootite; yootin intte naati bantta
naatussi yootona; qassi eta naatika
kaalliya yeletaassi yootona.

⁴Gondduwaappe attida kattaa wude
boolee miis; wude booliyaappe attida
kattaa gumbbuuroi miis; qassi
gumbburuwaappekka attida kattaa
ukkuboi miis.

⁵Inttenoo mattottiyaageetoo, beegottidi
yeekkite! Inttenoo, woine eessaa uyiya
ubbato, zilaalite! Aissi giikko, mal77iya
woine eessai intte doonaappe attiis.

⁶Qoodai bainna wude boolee ta biittaa
woraajjiis. Eta achchai gaammuwaa
achchaa mala; qassi eta kasilaikka
gaammee kasilaa mala. ⁷Eti ta woiniyaa
turaa booddilissidosona; ta balasiyaa
mittaakka xoggidosona. Eti poquwaa
ubbaa poqqi olido gishshau, woiniyaanne
balasiyaa tasheti ubbai booxidosona.

⁸Asau, ba yelagatettan a giigido azinai
haiqqin, waaruwaa maayada yeekkiya
geela7eedan, ubbaikka yeekkite! ⁹Kattaa
yarshshoinne ushshaa yarshshoi GODAA
Beeta Maqidasiyaa biyoogaa aggiis; hegaa
gishshau, GODAASSI oottiya qeeseti
yeekkoosona. ¹⁰SHooqai mela attiis;
biittaikka yeekkees. Aissi giikko, kattai
xayiiis; woiniyaa turai meliis; zaiteekka
laafiis.

¹¹Inttenoo goshshanchchato, azzanite!
Inttenoo, woiniyaa turaa tokkiyaageetoo,
zilaalite! Aissi giikko, cahau gakkida
gistteenne banggai gaden xayiiichchiis.

¹²Woiniyaa turai meliis; balasiyaa
mittaikka shulliis; roomaane giyo mittai,
temire giyo mittai, appiliyaa giyo
mittainne qassi shooqan de7iya hara mitta
ubbaikka meliis. Hegaa gishshau, asaappe
ufaissai haakkiis.

¹³Inttenoo qeesetoo, waaruwaa maayidi
yeekkite! Inttenoo, yarshshiyooosan oottiya
qeesetoo, zilaalite! Inttenoo, ta Xoossaa
sinttan oottiyaageetoo, Beeta Maqidasiyaa
gelite; gelidi waaruwaa maayidi aqite.
Aissi giikko, kattaa yarshshuwaanne

ushshaa yarshshuwaa Xoossaa Beeta
Maqidasiyan yarshshiyooobi baawa.

¹⁴Xoomaa awaajjite; geeshsha yaa7au
asaa xeesidi shiishshite; cimatanne biittan
de7iya asa ubbaa GODAA intte Xoossaa
Beeta Maqidasiyaa shiishshite; yaatidi yan
GODAAKKO waassite!

¹⁵GODAA gallassai matees; he gallassau
aayye7ana! He gallassai Ubbaa
Danddayiya Xoossaappe bashsha gallassa
gididi yees. ¹⁶Nu sinttaappe kattai, nu
Xoossaa Beeta Maqidasiyaappe
ufaissainne ililssai xayiiis gidennee?
¹⁷Zeretta biitta gidon buuqqiis; kattai
meliichchido gishshau, kootta ubbai
gufanniis; gootaratika
kolettiichchidosona. ¹⁸Meheti keehi
waassoosona; miizaa wudiyaukka
heemettiyoosai bainna gishshau, yaanne
haanne bichchaaroonsona. Harai atto,
dorssaa wudetikka tuggatoosona.

¹⁹Abeet GODAAU, tamai bazzon de7iya
henta gadeta mirggido gishshaunne
dembban de7iya mitta ubbaa laco
xuuggirggido gishshau, taani neekko
waassais. ²⁰Goggiya haattai melido
gishshaunne tamai bazzon de7iya henta
gadeta mirggido gishshau, harai atto,
bazzo do7atika neekko waassoosona.

Booleti Olanchchatudan Woraajjidosona

2 ¹Xiyoonen malkkataa punnite; ta
geeshsha deriyankka malkkataa
sissite! Yihudaa biittan de7iya asai ubbai
yashshau kokkoro; aissi giikko, GODAA
gallassai yees; yiidi matattees. ²He
gallassai xumanne ciggaara gallassa;
shaaranne sakkana xuma gallassa!
Coranne mino boolee deretu bollan
xalqee wodhdhiyoogaadan wodhdhiis.
Eta mali beniisappe doommin de7ibeenna;
hagaappe sinttanau daro yeletaa
gakkanaukka eta mali de7enna.

³Etappe sinttaara tamai mees; qassi
etappe guyyeera laco xuuggees; etappe
sinttai Edene Gannatiyaa mala; shin
etappe guyyee booddila bazzo mala;
etappe aibinne kessi ekkenna. ⁴Eta merai
paraa meraa mala; eti olaa paratudan,
eesuwan woxxoosona. ⁵Parai goochchiyo
gaaretudan giiroosona; mela gattaa miya
tamaa lacuwaadan xaragoosona; olaa
baanau salppida wolqqaama
olanchchatudan, eti deretu xeeraara

guppoosona. ⁶Etappe sinttaara asai kokkorees; eta yashshau ubbaa som77oi karexxees. ⁷Eti wolqqaama asatudan woxxoosona; olanchchatudan dirssaa gimbbiyaakka gi77oosona. Eti ubbaikka maaran salppoosona; bantta salppiyaappe gaxi kiyokkona. ⁸Eti issoi issuwaara sugettokkona; ubbaikka ba salppiyan salppiyan sitti giidi, sinttau hemettoosona. Eti bantanaara olettiyaageetu gidduwaara xuussidi kanttoosona; he wode eta teqqiyaabi baawa. ⁹Eti katamaa eesuwan woraajjoosona; dirssaa gimbbiyaa bollankka woxxoosona. Eti keettaa bollikka kiyooosona; qassi kaisodan, maskkootiyaara geloosona. ¹⁰Etappe sinttaara biittai qaaxxees; salotikka kokkoroosona. Awainne aginai xumoosona; qassi xoolinttetikka bantta poo7uwaa genttoosona. ¹¹GODAI ba olanchchatu sinttan guummees; au azazettiya olanchchati coranne wolqqaama. GODAA gallassai gitanne daroppe yashshiyaagaa. He gallassaa danddayanai oonee?

Nagaraappe Simmanaadan Xeesiyo Xeesaa

¹²GODAI hagaadan yaagees; “Ha77ikka xoomiiddi, yeekkiiddinne kayyottiiddi polo wozanaappe taakko simmite. ¹³Intte wozanaappe attin, intte maayuwaa pooshshoppite” yaagees.

GODAAKKO, intte Xoossaakko, simmite; aissi giikko, i qaretainne maarotai kumidoogaa; hanqquwau eesotennaagaanne siiqoi daridoogaa; i inttena qaxxayanau yeemottennaagaa. ¹⁴Ooni erii, GODAI intte Xoossai, ba hanquwaappe simmidi, intteyyo daro kattaa anjuuwaa immanaakkonne. He wode GODAASSI, intte Xoossaassi, kattaa yarshshuwaanne ushshaa yarshshuwaa intte yarshshana.

¹⁵Xiyoonen malkkataa punnite; xoomaa awaajjite; geeshsha yaa7au asaa xeesidi shiishshite! ¹⁶SHiiqida yaa7aa geeshshite; cimata issippe ehiite; guutta naatanne xammiyaageetakka ashshoppite. Bullachchaawai ba kare keettaappe kiyu; bullashettiyaarakka ba siirixaappe kiyu. ¹⁷GODAU oottiya qeeseti Beeta Maqidasiyaa baranddaappenne yarshshiyooosaappe gidduwan eqqidi yeekkona. Eti hagaadan yaagidi woossona;

“Abeet GODAU, ne asau qaretta; ne asaa kawotettatu giddon boriyoobaanne baceessiyooobaa kessoppa. Asai ba giddon aissi, ‘Eta Xoossai awan de7ii?’ yaagane?” yaagona.

¹⁸Yaatin, GODAI ba biittaassi mishettana; qassi ba asauka qarettana.

¹⁹GODAI zaaridi ba asaa hagaadan yaagana; “Be7ite, taani intteyyo kattaa, woinne eessaanne zaitiyaa inttena adda kalissiyaagaa yeddana; taani inttena mulekka kawotettatu giddon boriyoobaa kessikke.

²⁰“Huuphessa baggaara yiida booliyaa taani yedettada, intteppe haassana; bazzonne mela biitti taani eta yedettana. Sintta baggaara de7iyaageeta Maxine Abbau, guyye baggaara de7iyaageeta qassi Meediteraane Abbau zaarada yeddana; eta ahai xinquwaa xo77u gaana. Hegge ubbai eti intte bolli gita iitabaa oottido gishshaassa” yaagana.

²¹Biittau, simmi yayyoppa; GODAI gitabaa oottido gishshau, ufaittanne hashshu ga! ²²Inttenoo sa7aa mehetoo, yayyoppite; aissi giikko, bazzon de7iya henta gadee aaciis; mittaikka ba aifiyaa aifiis; balasiyaa mittainne woiniyaa turaikka aifiyaa herxxexxiis.

²³Inttenoo Xiyoone asatoo, ufaittite; GODAN, intte Xoossan, hashshu giite! Aissi giikko, i badhdheesaa iraa intteyyo darissidi immiis; qassi i kaseegaadan, intteyyo badhdheesaa iraanne ofinttaa iraa gidissidi immiis. ²⁴Kattaa qoxxiyo audetun kattai kumana; woiniyaa eessainne zayitee gum77iyo ollata kumidi palahana.

²⁵GODAI hagaadan yaagees; “Kase taani intte giddo yeddido, ta wolqqaama wudeti, gonddoti, booleti, gumbburotinne ukkubboti miido laittatu acuwaa taani intteyyo qanxxana. ²⁶Maanau intteyyo daro qumai de7ana. Hegaa gishshau, intte kallananne maalaalissiyaabaa intteyyo oottida GODAA intte Xoossaa sunntaa galatana. Qassi ta asai naa77antto mulekka yeellatenna. ²⁷He wode taani Israa7eela giddon de7iyooogaa, taani GODAI intte Xoossaa gidiyooogaanne taappe attin, hara xoossi bainaagaa intte erana. Qassi ta asai naa77antto mulekka yeellatenna.

GODAA Gallassaa

²⁸“Hegaappe guyyiyan hagaadan hanana; taani asa ubbaa bolli ta Ayyaanaa

gussana. Intte attuma naatinne intte macca naati hananabaa yootana; intte cimaticka aimuwaa aimottana; intte wodalla naaticka ajjuutaa be7ana. ²⁹He gallassatun ta attuma ashkkaratu bolliinne ta macca ashkkaratu bolli taani ta Ayyaanaa gussana.

³⁰“Qassi taani bolla saluwan maalaalissiyaabaa, garssa sa7ankka suuttaa, tamaanne sitti giidi pude denddiya cuwaa bessana. ³¹Gitanne daroppe yashshiya GODAA gallassai gakkanaappe kase awai xumana; aginaikka suutta milatana. ³²He wode hagaadan hanana; GODAA suntaa xeesiya ubbai attana. GODAI giidoogaadan, Xiyoonne Deriyaaninne Yerusalaamen kessi ekkidi attiyaageeti de7ana. Qassi GODAI xeesidoogeeti paxa de7ana.

Aihuda Gidenna Asatu Bollan Xoossai Pirddana

3 ¹“He gallassatuuninne he wodiyan taani Yihudaanne Yerusalaame asaa omooduwaa zaarananne ishalissada wottana. ²Taani kawotettatu ubban de7iya asaa shiishshada, duge Yoosaafixa Wombbaa wottana; wottada eti ta asaa Israa7eela bolli oottido mooro ubbaa gishshau, taani eta yan pirddana. Aissi giikko, eti ta asaa kawotettatu giddon laalidosona; qassi ta biittaakka banttau shaakki ekkidosona; ³ta asaa bollan saamaa yeggidosona; shaaramuxa maccaasaa demmanau, attuma na7aa immidosona; qassi woine eessaa uyanau, macca na7iyo baizzidosona.

⁴“Inttenoo, Xiirsoosa, Sidoonanne Pilisxxeema biittaa asatoo, intte ta bolli ai oottanau qoppideti? Taani oottidoogaa haluwaa kessanau koyeeti? Hegaa intte koyikko, taani eesotada intte oottido oosuwaa intte bolli zaarana. ⁵Aissi giikko, intte ta biraanne ta worqaa ekkideta; ta al77o miishshaakka intte eeqa keettata gelissideta. ⁶Yihudaa biittaa asaanne Yerusalaame katamaa asaa eta biittaappe haassi efiidi, Giriike biittaa asau baizzideta. ⁷Be7ite, intte baizzido sohuwaappe taani eta ha77i kessana; kessada intte oottidobaa ubbaa intte huuphiyan zaarana. ⁸Taani intte attuma naatanne intte macca naata Yihudaa biittaa asau aatta immana; qassi etikka haaho biittan de7iya Saaba biittaa asau eta baizzana. Taani GODAI hagaadaas.

⁹“Hagaadan yaagidi kawotettatu giddon awaajjite; ‘Olau giigite; mino asata denttettite! Olanchchati shiiqonanne kiyona. ¹⁰Intte marashaa biso, intte baacaakka toora kessanau qoxxite! Daafuranchchai, “Taani mino!” yaago. ¹¹Inttenoo, yuushuwan de7iya kawotetta ubbatoo, eesuwan haa yiite; yiidi hegan shiiqite’ yaagite” yaagees.

Abeet GODAU, ne olanchchata yaa duge wotta!

¹²Qassikka GODAI hagaadan yaagees; “Kawotettati denddidi, Yoosaafixa Wombbaa yoona; aissi giikko, Israa7eela yuushuwan de7iya kawotettatu ubbaa bollan pirddanau taani yan uttana. ¹³Eta iitatetta keehi dariis. Hegaa gishshau, cahaa wodee gakkinn baacan cakkioogaadan, eta cakkite; woiniyaa aifee gum77iyo ollan kumin yedhdhiyoogaadanka, eta yedhdhite. ¹⁴Pirddaa wombban GODAA gallassai gakkii; hega gishshau, daro daro asai pirddaa wombban de7ees. ¹⁵He gallassi awainne aginai xumana; xoolinttetikka bantta poo7uwaa genttana.

GODAI Ba Asaa Anjjana

¹⁶“GODAI Xiyoonen gididi guummana; Yerusalaamenkka ba cenggurssaa sissana; saloinne sa7ai kokkorana. SHin GODAI ba asaassi Israa7eelassi baqati attiyoo sohonne qato gidana. ¹⁷Taani ta geeshsha deriyan Xiyoonen de7iya GODAA intte Xoossaa gidiyogaa intte he wode erana. Yerusalaame katamai geeshsha gidana; qassi allagati naa77antto Yerusalaame woraajjokkono.

¹⁸“He gallassi dereti aife eessaa, woiniyaagaa xokkana; keraticka maattaa goggana. Yihudaa biittan de7iya shaafa ubbaara haattai shohattana. GODAA Beeta Maqidasiyaappe pulttoi goggana; goggidi, SHiixima Zanggaaraa ushshana.

¹⁹“Gibxxe biittai baises gidana; Eedooma biittaikka booddila bazzo gidana. Aissi giikko, eti Yihudaa asaa bolli iitabaa oottidosona; qassi Yihudaa biittan xillo asaa suuttaakka gussidosona.

²⁰SHin Yihudaa biittai merinau, Yerusalaame katamaikka yeleta ubbaa gakkanaashin, asi de7iyo soho gidana.

²¹Taani haluwaa kessennan aggido eta suuttaa haluwaa biron kessana; aissi giikko, GODAI Xiyoonen de7ees” yaagees.

yelettiyo wodee gakkini, ba aayee uluwaappe wodhdhennan ixxiya na7a mala. ¹⁴Eta taani duufuwaappe ashshana; haiquwaa wolqqaappekka wozana. Haiquwau, ne boshati awaane? Duufuwau, ne bashshai awaane?

“Taani ta asaayyo qarettikke.

¹⁵Efireemi ba ishanntu gidдон minnikkokka, GODAI yeddido arshsho bagga carkkoi bazzoppe carkkiiddi yaana. Yobare a pulottoti to77ana; a haatta ollatikka melana. Buquraa i minjiyo keettatun de7iya al77o miishsha ubbai bonqquettana. ¹⁶Samaariyaa asai bantta Xoossaa bolli makkalido gishshau, bantta mooruwaa qixaatiyaa ekkanau bessees. Eti bisuwan busakettana; eta guutta naatikka kinchchettana; eta shahaara maccaasatu uloikka phalqquettana” yaagees.

Hoose7i Israa7eela Asai GODAAKKO Simmanaadan Watiwatiis

14 ¹Israa7eela asau, intte nagaraa gaasuwan xubettidi kunddideta. Intte ha77i GODAAKKO, intte Xoossaakko simmite. ²GODAAKKO simmidi, hagaadan yaagidi woossite; “Nu nagara ubbaappe nuna maara; neeni nuna ne kehatettan shiishsha ekka; yaatin nuuni nu inxxarssan nena galatana. ³Asoore biittai nuna ashshenna; nuuni olaa paratakka

toggokko. Nuuni nu kushen medhdhido eeqa misileta mulekka, ‘Hageeti nu xoossata’ gookko. Aawai bainnaageetussi qarettiyai nena” yaagite.

GODAI Israa7eela Asaa Ooraxissanau Ufaissaa Immiis

⁴GODAI hagaadan yaagees; “Ta hanqqoi etappe simmiis; heгаа gishshau, taani eta makkala hanuwaappe eta pattana; pattada eta wozanappe siiqana. ⁵Taani Israa7eela asaayyo xaaza mala gidana; eti ciishshaadan ciyyidi, Liibaanoosa zigaadan, xaphuwaa yeddana. ⁶Eta yelaga marati daayana; wogaraadan eti lo77ana. Eta sawoikka Liibaanoosa zigaadan tonggu gaana. ⁷Asai simmidi, ta kuwaa garssan de7ana; kattaa carshshaadan, eti salqqisalqqana; qassi eti woiniyaa turaadan ciyyana; Liibaanoosa woiniyaa eessaadan, deree eriyoojaa gidana. ⁸Hagaappe sinttan Efireema asai eeqa misileera gaittenna; taani intte woosaa siyananne inttena naagana. Taani irxxa zigaa mala; intteyyo anjjo ubbai taappe beettana” yaagees.

Wurssettaa

⁹Aadhdhida erai de7iyo ooninne haga akeeko; wozani de7iyo ooninne haga ero. GODAA ogee suure; xilloti he ogiyaara hemettoosona. SHin nagaranchchati an xubettoosona.

Hananabaa Yootiya Yuu7eela Maxaafaa

Gidduwaa Eriisuwaa

Hananabaa yootiya Yuu7eeli aude de7idaakkonne a de7o taariken daro erettiyaabi baawa. Gido shin, maxaafai beettidoi Kiristtoosa yeletaappe kase, oiddantto woikko ichchashantto xeetu laittaa heeraana geetettidi qofettees. He wodee Parsse kawotetta de7iyo wode. Yuu7eeli odiiddi, Israa7eela biittan daro boolee yaanaagaanne biittaa bashshiya awai awaxxin biittai koshatanaagaa odees. Ha hanotati qassi GODAA Gallassai matattidoogaa odoosona. GODAA Gallassai gakkiiyo wode, a geeshsha shenee polettennaadan warettiyaageeta ubbaa i qaxxayanaagaakka gujjidi odoosona. Hananabaa yootiyaagee asai nagaraappe simmiyaabaa gidikko, Xoossai eta kase eti de7iyo hanotaakko zaaridi, anjjanaagaa hassayissiis. Hanana giidi i yootidobaappe gitatidi beettiya hidootai Xoossai attuma asatunne macca asatu bolli, yelagatunne cimatu bolli, ba asaa ubbaa bolli ba ayyaanaa gussanaagaa odiya sohuwaa.

1 ¹Putu7eela na7aa Yuu7eelakko
GODAI kiittido qalalai haggaa.

Boolee Biittaa Kammiis

²Inttenoo cimatao, haggaa siyite!
Yihudaa biittan de7iya asau ubbau,
ezggite! Haggaa malabai intte wode woikko
intte aawatu wode hani erii? ³Hegaa intte
naatussi-yootite; yootin intte naati bantta
naatussi yootona; qassi eta naatikka
kaalliya yeletaassi yootona.

⁴Gondduwaappe attida kattaa wude
boolee miis; wude booliyaappe attida
kattaa gumbbuuroi miis; qassi
gumbburuwaappekka attida kattaa
ukkubboi miis.

⁵Inttenoo mattottiyaageetoo, beegottidi
yeekkite! Inttenoo, woine eessaa uyiya
ubbatao, zilaalite! Aissi giikko, mal77iya
woine eessai intte doonaappe attiis.

⁶Qoodai bainna wude boolee ta biittaa
woraajjiis. Eta achchai gaammuwaa
achchaa mala; qassi eta kasilaikka
gaammee kasilaa mala. ⁷Eti ta woiniyaa
turaa booddilissidosona; ta balasiyaa
mittaikka xoggidosona. Eti poquwaa
ubbaa poqqi olido gishshau, woiniyaanne
balasiyaa tasheti ubbai booxidosona.

⁸Asau, ba yelagattetan a giigido azinai
haiqqin, waaruwaa maayada yeekkiya
geela7eedan, ubbaikka yeekkite! ⁹Kattaa
yarshshoinne ushshaa yarshshoi GODAA
Beeta Maqidasiyaa biyoogaa aggiis; hegaa
gishshau, GODAASSI oottiya qeeseti
yeekkoosona. ¹⁰SHooqai mela attiis;
biittaikka yeekkees. Aissi giikko, kattai
xayiiis; woiniyaa turai meliis; zaiteekka
laafiis.

¹¹Inttenoo goshshanchchatao, azzanite!
Inttenoo, woiniyaa turaa tokkiyaageetoo,
zilaalite! Aissi giikko, cahau gakkida
gistteenne banggai gaden xayiiichchiis.

¹²Woiniyaa turai meliis; balasiyaa
mittaikka shulliis; roomaane giyo mittai,
temire giyo mittai, appiliyaa giyo
mittainne qassi shooqan de7iya hara mitta
ubbaikka meliis. Hegaa gishshau, asaappe
ufaissai haakkiis.

¹³Inttenoo qeesetoo, waaruwaa maayidi
yeekkite! Inttenoo, yarshshiyooosan oottiya
qeesetoo, zilaalite! Inttenoo, ta Xoossaa
sinttan oottiyaageetoo, Beeta Maqidasiyaa
gelite; gelidi waaruwaa maayidi aqite.
Aissi giikko, kattaa yarshshuwaanne

ushshaa yarshshuwaa Xoossaa Beeta
Maqidasiyan yarshshiyooobi baawa.

¹⁴Xoomaa awaajjite; geeshsha yaa7au
asaa xeesidi shiishshite; cimatanne biittan
de7iya asa ubbaa GODAA intte Xoossaa
Beeta Maqidasiyaa shiishshite; yaatidi yan
GODAAKKO waassite!

¹⁵GODAA gallassai matees; he gallassau
aayye7ana! He gallassai Ubbaa
Danddayiya Xoossaappe bashsha gallassa
gididi yees. ¹⁶Nu sinttaappe kattai, nu
Xoossaa Beeta Maqidasiyaappe
ufaissainne ililssai xayiiis gidennec?
¹⁷Zerettai biitta gidon buuqqiis; kattai
meliichchido gishshau, kootta ubbai
gufanniis; gootaratikka
kolettiichchidosona. ¹⁸Meheti keehi
waassoosona; miizzaa wudiyaukka
heemettiyoosai bainna gishshau, yaanne
haanne bichchaaroonona. Harai atto,
dorssaa wudetikka tuggatoosona.

¹⁹Abeet GODAA, tamai bazzon de7iya
henta gadeta mirggido gishshaunne
dembban de7iya mitta ubbaa lacoi
xuuggirggido gishshau, taani neekko
waassais. ²⁰Goggiya haattai melido
gishshaunne tamai bazzon de7iya henta
gadeta mirggido gishshau, harai atto,
bazzo do7atikka neekko waassoosona.

Booleti Olanchchatudan Woraajjidosona

2 ¹Xiyoonen malkkataa punnite; ta
geeshsha deriyankka malkkataa
sissite! Yihudaa biittan de7iya asai ubbai
yashshau kokkoro; aissi giikko, GODAA
gallassai yees; yiidi matattees. ²He
gallassai xumanne ciggaara gallassa;
shaaranne sakkana xuma gallassa!
Coranne mino boolee deretu bollan
xalqee wodhdhiyoogaadan wodhdhiis.
Eta mali beniisappe doommin de7ibeenna;
hagaappe sinttanau daro yeletaa
gakkanaukka eta mali de7enna.

³Etappe sinttaara tamai mees; qassi
etappe guyyeera lacoi xuuggees; etappe
sinttai Edene Gannatiyaa mala; shin
etappe guyyee booddila bazzo mala;
etappe aibinne kessi ekkenna. ⁴Eta merai
paraa meraa mala; eti olaa paratudan,
eesuwan woxxoosona. ⁵Parai goochchiyo
gaaretudan giiroosona; mela gattaa miya
tamaa lacuwaadan xaragoosona; olaa
baanau salppida wolqqaama
olanchchatudan, eti deretu xeeraara

guppoosona. ⁶Etappe sinttaara asai kokkorees; eta yashshau ubbaa som77oi karexxees. ⁷Eti wolqqaama asatudan woxxoosona; olanchchatudan dirssaa gimbbiyaakka gi77oosona. Eti ubbaikka maaran salppoosona; bantta salppiyaappe gaxi kiyokkona. ⁸Eti issoi issuwaara sugettokkona; ubbaikka ba salppiyan salppiyan sitti giidi, sinttau hemettoosona. Eti banttanaara olettiyaageetu gidduwaara xuussidi kanttoosona; he wode eta teqqiyaabi baawa. ⁹Eti katamaa eesuwan woraajjoosona; dirssaa gimbbiyaa bollankka woxxoosona. Eti keettaa bollikka kiyooosona; qassi kaisodan, maskkootiyaara geloosona. ¹⁰Etappe sinttaara biittai qaaxxees; salotikka kokkoroosona. Awainne aginai xumoosona; qassi xoolinttetikka bantta poo7uwaa genttoosona. ¹¹GODAI ba olanchchatu sinttan guummees; au azazettiya olanchchati coranne wolqqaama. GODAA gallassai gitanne daroppe yashshiyaagaa. He gallassaa danddayanai oonee?

Nagaraappe Simmanaadan Xeesiyo Xeesaa

¹²GODAI hagaadan yaagees; "Ha77ikka xoomiiddi, yeekkiiddinne kayyottiiddi polo wozanaappe taakko simmite. ¹³Intte wozanaappe attin, intte maayuwaa pooshshoppite" yaagees.

GODAAKKO, intte Xoossaakko, simmite; aissi giikko, i qaretainne maarotai kumidoogaa; hanqquwau eesotennaagaanne siiqoi daridoogaa; i inttena qaxxayanau yeemottennaagaa. ¹⁴Ooni erii, GODAI intte Xoossai, ba hanqquwaappe simmidi, intteyyo daro kattaa anjjuwaa immanaakkonne. He wode GODAASSI, intte Xoossaassi, kattaa yarshshuwaanne ushshaa yarshshuwaa intte yarshshana.

¹⁵Xiyoonen malkkataa punnite; xoomaa awaajjite; geeshsha yaa7au asaa xeesidi shiishshite! ¹⁶SHiiqida yaa7aa geeshshite; cimata issippe ehiite; guutta naatanne xammiyaageetakka ashshoppite. Bullachchaawai ba kare keettaappe kiyu; bullashettiyaarakka ba siirixaappe kiyu. ¹⁷GODAU oottiya qeeseti Beeta Maqidasiyaa baranddaappenne yarshshiyooosappe gidduwan eqqidi yeekkona. Eti hagaadan yaagidi woossona;

"Abeet GODAU, ne asau qaretta; ne asaa kawotettatu giddon boriyoobaanne baceessiyooobaa kessoppa. Asai ba giddon aissi, 'Eta Xoossai awan de7ii?' yaagane?" yaagona.

¹⁸Yaatin, GODAI ba biittaassi mishettana; qassi ba asaukka qarettana. ¹⁹GODAI zaaridi ba asaa hagaadan yaagana; "Be7ite, taani intteyyo kattaa, woine eessaanne zaitiyaa inttena adda kalissiyaagaa yeddana; taani inttena mulekka kawotettatu giddon boriyoobaa kessikke.

²⁰"Huuphessa baggaara yiida booliyaa taani yedettada, intteppe haassana; bazzonne mela biitti taani eta yedettana. Sintta baggaara de7iyaageeta Maxine Abbau, guyye baggaara de7iyaageeta qassi Meediteraane Abbau zaarada yeddana; eta ahai xinquwaa xo77u gaana. Hegee ubbai eti intte bolli gita iitabaa oottido gishshaassa" yaagana.

²¹Biittau, simmi yayyoppa; GODAI gitabaa oottido gishshau, ufaittanne hashshu ga! ²²Inttenoo sa7aa mehetoo, yayyoppite; aissi giikko, bazzon de7iya henta gadee aaciis; mittaiikka ba aifiyaa aifiis; balasiyaa mittainne woiniyaa turaikka aifiyaa herxxexxiis.

²³Inttenoo Xiyooone asatoo, ufaittite; GODAN, intte Xoossan, hashshu giite! Aissi giikko, i badhdheesaa iraa intteyyo darissidi immiis; qassi i kaseegaadan, intteyyo badhdheesaa iraanne ofinttaa iraa gidissidi immiis. ²⁴Kattaa qoxxiyo audetun kattai kumana; woiniyaa eessainne zayitee gum77iyo ollata kumidi palahana.

²⁵GODAI hagaadan yaagees; "Kase taani intte giddo yeddido, ta wolqqaama wudeti, gonddoti, booleti, gumbburotinne ukkubboti miido laittatu acuwaa taani intteyyo qanxxana. ²⁶Maanau intteyyo daro qumai de7ana. Hegaa gishshau, intte kallananne maalaalissiyaabaa intteyyo oottida GODAA intte Xoossaa sunntaa galatana. Qassi ta asai naa77antto mulekka yeellatenna. ²⁷He wode taani Israa7eela giddon de7iyooogaa, taani GODAI intte Xoossaa gidiyooogaanne taappe attin, hara xoossi bainnaagaa intte erana. Qassi ta asai naa77antto mulekka yeellatenna.

GODAA Gallassaa

²⁸"Hegaappe guyyiyan hagaadan hanana; taani asa ubbaa bolli ta Ayyaanaa

gussana. Intte attuma naatinne intte macca naati hananabaa yootana; intte cimaticka aimuwaa aimottana; intte wodalla naaticka ajjuutaa be7ana. ²⁹He gallassatun ta attuma ashkkaratu bollinne ta macca ashkkaratu bolli taani ta Ayyaanaa gussana.

³⁰“Qassi taani bolla saluwan maalaaljissiyaabaa, garssa sa7anka suuttaa, tamaanne sitti giidi pude denddiya cuwaa bessana. ³¹Gitanne daroppe yashshiya GODAA gallassai gakkanaappe kase awai xumana; aginaikka suutta milatana. ³²He wode hagaadan hanana; GODAA sunntaa xeesiya ubbai attana. GODAI giidoogaadan, Xiyoone Deriyaaninne Yerusalaamen kessi ekkidi attiyaageeti de7ana. Qassi GODAI xeesidoogeeti paxa de7ana.

Aihuda Gidenna Asatu Bollan Xoossai Pirddana

3 ¹“He gallassatuuninne he wodiyan taani Yihudaanne Yerusalaame asaa omooduwaa zaarananne ishalissada wottana. ²Taani kawotettatu ubban de7iya asaa shiishshada, duge Yoosaafixa Wombbaa wottana; wottada eti ta asaa Israa7eela bolli oottido mooro ubbaa gishshau, taani eta yan pirddana. Aissi giikko, eti ta asaa kawotettatu giddon laalidosona; qassi ta biittaakka banttau shaakki ekkidosona; ³ta asaa bollan saamaa yeggidosona; shaaramuxa maccaasaa demmanau, attuma na7aa immidosona; qassi woine eessaa uyanau, macca na7iyo baizzidosona.

⁴“Inttenoo, Xiirsoo, Sidoonanne Pilisxeema biittaa asatoo, intte ta bolli ai oottanau qoppideti? Taani oottidoogaa haluwaa kessanau koyeeti? Hegaa intte koyikko, taani eesotada intte oottido oosuwaa intte bolli zaarana. ⁵Aissi giikko, intte ta biraanne ta worqqa ekkideta; ta a177o miishshaakka intte eeqa keettata gelissideta. ⁶Yihudaa biittaa asaanne Yerusalaame katamaa asaa eta biittaappe haassi efidi, Giriike biittaa asau baizzideta. ⁷Be7ite, intte baizzido sohuwaappe taani eta ha77i kessana; kessada intte oottidobaa ubbaa intte huuphiyan zaarana. ⁸Taani intte attuma naatanne intte macca naata Yihudaa biittaa asau aatta immana; qassi etikka haaho biittan de7iya Saaba biittaa asau eta baizzana. Taani GODAI hagaada odaas.

⁹“Hagaadan yaagidi kawotettatu giddon awaajjite; ‘Olau giigite; mino asata denttettite! Olanchchati shiiqonanne kiyona. ¹⁰Intte marashaa biso, intte baacaakka toora kessanau qoxxite! Daafuranchchai, “Taani mino!” yaago. ¹¹Inttenoo, yuushuwan de7iya kawotetta ubbatoo, eesuwan haa yiite; yiidi hegan shiiqite’ yaagite” yaagees.

Abeet GODAU, ne olanchchata yaa duge wotta!

¹²Qassikka GODAI hagaadan yaagees; “Kawotettati denddidi, Yoosaafixa Wombbaa yoona; aissi giikko, Israa7eela yuushuwan de7iya kawotettatu ubbaa bollan pirddanau taani yan uttana. ¹³Eta iitatetta keethi dariis. Hegaa gishshau, cahaa wodee gakkinn baacan cakkioogaadan, eta cakkite; woiniyaa aifee gum77iyo ollan kumin yedhdhiyoogaadanka, eta yedhdhite.

¹⁴Pirddaa wombban GODAA gallassai gakkii; hejaa gishshau, daro daro asai pirddaa wombban de7ees. ¹⁵He gallassi awainne aginai xumana; xoolinttetikka banta poo7uwaa genttana.

GODAI Ba Asaa Anjjana

¹⁶“GODAI Xiyoonen gididi guummana; Yerusalaamenkka ba cenggurssaa sissana; saloinne sa7ai kokkorana. SHin GODAI ba asaassi Israa7eelassi baqati attiyo sohonne qato gidana. ¹⁷Taani ta geeshsha deriyan Xiyoonen de7iya GODAA intte Xoossaa gidioogaa intte he wode erana. Yerusalaame katamai geeshsha gidana; qassi allagati naa77antto Yerusalaame woraajjokkona.

¹⁸“He gallassi dereti aife eessaa, woiniyaagaa xokkana; keraticka maattaa goggana. Yihudaa biittan de7iya shaafa ubbaara haattai shohattana. GODAA Beeta Maqidasiyaappe pulittoi goggana; goggidi, SHiixima Zanggaaraa ushshana.

¹⁹“Gibxxe biittai baises gidana; Eedooma biittaikka booddila bazzo gidana. Aissi giikko, eti Yihudaa asaa bolli iitabaa oottidosona; qassi Yihudaa biittan xillo asaa suuttaakka gussidosona.

²⁰SHin Yihudaa biittai merinau, Yerusalaame katamaikka yeleta ubbaa gakkanaashin, asi de7iyo soho gidana. ²¹Taani haluwaa kessennan aggido eta suuttaa haluwaa biron kessana; aissi giikko, GODAI Xiyoonen de7ees” yaagees.

Hananabaa Yootiya Amoxa Maxaafaa

Gidduwaa Erisuwaa

Odido kiitai Geeshsha Maxaafaa gidдон haratuugaappe adussan xaafettido, istta giyo hananabaa yootiya asi Amoxa. Amoxi Yihudan de7iya issi katamaappe yiida asa gidikkonne, Kiristtoosa yeletaappe kase, hospunnta xeetu laittaassi baggaa heeran ha kiitaa huuphessa baggaara de7iya Israa7eela kawotettau aattiis. He wodee daro duretetta, ayyaanaa de7uwankka asai diccidonne ammanttiya hanotetta beettido wode. Gidikkonne Amoxi duretetta dure asaa xalaalaassi bazzettidoogaa be7iis; qassi hara baggaara suure pirddai xayiyooheenne hiyyeesata huqqunniyoogee biittan daridoogaa be7iis. Ammanuwaa oiqettaa gidikkokka tumaappe haakkidaagaa, lo77o milatiya iitai kumidoogaanne anoi bainna sarotetta de7iyooogaakka be7iis. Hegaa gaasuwan Xoossai ba asaa bolli qixaatiyaa ehaanaagaa hanquuwaaninne xalan kumidi yootiis. Hegaarakka, “Suure pirddai shaafaa haattaadan goggo” yaagidi qofissiis. Hegaadan hanikko, “Ubbaa Haariya GODAI attida Israa7eela asaassi qarettidi maaranaakkonne ooni erii!” yaagiis (5:15).

1 ¹Ooziyaani Yihudaa biittan kawo, qassi Yo7aasha na7ai Iyorbbaami Israa7eela biittan kawo gididi de7ido laittan Taqo7a biittan dorssaa heemmiyaageetuppe issoi Amoxi, biittai qaaxxanaappe naa77u laittappe kase Israa7eelabaa be7ido ajjuutai haggaa.

²I hagaadan yaagiis; “GODAI Xiyoone Deriyan gudees; Yerusalame katamankka ba cenggurssaa sissees. Henttanchchati mehiyaa heemmiyo henta gadgeti meloosona; Qammeloosa Deriyaa huuphiyan de7iya irxxaikka shullees” yaagiis.

Israa7eela Yuushuwan De7iya Biittatu Bollan GODAI Pirddiyo Pirddaa

Sooriyaabaa

³GODAI hagaadan yaagees; “Damasqqo asai zaari zaaridi oottido nagaraa gishshau, taani eta qaxxayennan aggikke. Aissi giikko, eti Gala7aade biittaa asaa birata achchaara de7iya gaariyan yettidi qoxxidosa. ⁴Hegaa gishshau, taani Kawuwaa Hazaa7eela keettan tamaa yeddana; yeddin he tamai Kawuwaa Benihadaada qatotakka maana. ⁵Taani Damasqqo katamaa penggiyaa hiraquwaa menttana; Aweena Wombban de7iya asaa yedettananne kawotaa xam77aa oiqqidaagaakka Beeti-Edeenappe xaissana; qassi Sooriyaa biittaa asaikka omoodettidi, Qiira giyoosaa baana” yaagees GODAI.

Pilisxeemabaa

⁶GODAI hagaadan yaagees; “Gaaza katamaa asai zaari zaaridi oottido nagaraa gishshau, taani eta qaxxayennan aggikke. Aissi giikko, eti biittan de7iya asa ubbaa omooddidi, Eedooma biittaa asau baizzidosona. ⁷Hegaa gishshau, taani Gaaza katamaa dirssan tamaa yeddana; yeddin he tamai katamaa qatotakka maana. ⁸Ashddoodan de7iya asaa taani yedettananne kawotaa xam77aa oiqqidaagaakka Asqqaloonappe xaissana. Eqiroona kataman de7iya asaakka qaxxayana; qassi Pilisxeema biittaa asaappe attidaageetikka haiqqana. Taani Ubbaa Haariya GODAI haggaa odais” yaagees.

Xiirrosabaa

⁹GODAI hagaadan yaagees; “Xiirsoosa katamaa asai zaari zaaridi oottido nagaraa gishshau, taani eta qaxxayennan aggikke. Aissi giikko, eti maacetitido ishatettaa maachchaa kanttidi, omoodettida asaa ubbaa Eedooma asaassi baizzidosona. ¹⁰Hegaa gishshau, taani Xiirsoosa katamaa dirssan tamaa yeddana; yeddin he tamai katamaa qatotakka maana” yaagees.

Eedoomabaa

¹¹GODAI hagaadan yaagees; “Eedooma biittaa asai zaari zaaridi oottido nagaraa gishshau, taani eta qaxxayennan aggikke. Aissi giikko, eti bantta ishannta

Israa7eelata bisuwan yedettidosona; eti etau qarettibookkona. Eti ubbatoo hanqgettoosona; eta yiilloi merinaukka simmenna. ¹²Hegaa gishshau, taani Temaana katamaa bolli tamaa yeddana; yeddin he tamai Booxira katamaa qatota maana” yaagees.

Amoonabaa

¹³GODAI hagaadan yaagees; “Amoona biittaa asai zaari zaaridi oottido nagaraa gishshau, taani eta qaxxayennan aggikke. Aissi giikko, eti bantta zawaa aassanau Gala7aade biittan de7iya shahaara maccaasatu uluwaa daakkidosona. ¹⁴Hegaa gishshau, taani Raaba katamaa dirssan tamaa yeddana; yeddin he tamai katamaa qatota maana. Hegaappe guyyiyan, olaa gallassi waasoi darana; qassi olanchchati gotiyaadan wolqqaamana. ¹⁵Eta kawoinne aara oottiya halaqati ubbai omoodettidi issippe baana” yaagees.

Moo7aababaa

2 ¹GODAI hagaadan yaagees; “Moo7aaba biittaa asai zaari zaaridi oottido nagaraa gishshau, taani eta qaxxayennan aggikke. Aissi giikko, eti Eedooma biittaa kawuwaa meqettaa bidintta kiyana gakkanaashin xuuggidosona. ²Hegaa gishshau, taani Moo7aaba biittan tamaa yeddana; yeddin he tamai Qiriyoota katamaa qatota maana. Moo7aaba biittaa asai shabbirssaa gidдон, olaa waasuwwa gidдоонinne malkkataa punettaa gidдон haiqqi wurana. ³Taani Moo7aaba biittaa haariyaagaa xaissana; qassi halaqata ubbaakka aara issippe worana” yaagees.

Yihudaabaa

⁴GODAI hagaadan yaagees; “Yihudaa biittaa asai zaari zaaridi oottido nagaraa gishshau, taani eta qaxxayennan aggikke. Aissi giikko, eti GODAA higgiiyaa ixxidosa; a azazuwaakka naagibookkona. Eta aawati kaallido worddo xoossati etakka balettidosona. ⁵Hegaa gishshau, taani Yihudaa biittaa bolli tamaa yeddana; yeddin he tamai Yerusalaame qatota maana” yaagees.

Israa7eela Bolla GODAI Pirddiyo Pirddaa

⁶GODAI hagaadan yaagees; “Israa7eela asai zaari zaaridi oottido nagaraa gishshau, taani eta qaxxayennan aggikke.

Aissi giikko, eti miishshaa ekkana gishshau, xilluwaa baizzoosona; qassi caammaa acuwaa ekkana gishshaukka hiyyeesaa baizzoosona. ⁷Manqqota biittaa baanan onggidi, eta huuphiyaa yedhdhoosona; naaqtetidaageetu pirddaakka geellayoosona. Qassi aawainne na7ai naa77ai issi maccaasiyo laggettiyoogan ta geeshsha sunntaa keehippe tunissoosona. ⁸Eti asaappe acuwaaassi oiqqido maayuwaa yarshshiyoo sohotu ubbaa matan hiixxidi, an zin77oosona; qassi asaappe maqqacco oottidi ekkido woine eessaa bantta Xoossaa keettan uyoosona.

⁹“Gidikonne, zigaadan aduqqidi, wolaadan minnida Amoore biittaa asata eta sinttappe xaissidaagee tana. Taani etau bolla aifiyaarakka garssa xaphuwaarakka ubbaa xaissaa. ¹⁰Taani inttena Gibxxe biittaappe kessada, bazzon oitamuu laittaa kaalettaas; qassi Amooretu biittaakka intteyyo laata oottada immaas.

¹¹“Intte attuma naatu gidдоppe hananabaa yootiyaageeta, intte yelaga asaa gidдоppekka banttana GODAASSI dummayida Naaziraaweta denttaas. Inttenoo, Israa7eela asatoo, hagee tuma gidенnee? Hagaa taani GODAI odaas. ¹²SHin intte he Naaziraaweta caaquwaa kolissidi, woine eessaa ushshideta; hananabaa yootiyaageetakka, ‘Hananabaa yootoppite’ yaagidi azazideta.

¹³“Be7ite, kattaa darissidi caanido gaaree me77iyooogaadan, taani inttena menttana. ¹⁴Pala woxxiyaagee baqatidi kessi ekkenna; minuwaayyo wolqqi ixkana; olanchchaikka ba shemppuwaa ashshenna. ¹⁵Wonddafiyan dukkiyaagee ba sohuwan eqqanau danddayenna; tohuwaa bol77oikka kessi ekkenna; paraawaikka ba shemppuwaa ashshenna. ¹⁶He gallassi harai atto olanchchatu gidдон keehi xalanchcha giyoogeetikka kallo xiire baqatana” yaagees GODAI.

3 ¹Inttenoo Israa7eela asatoo, GODAI intte bolli, Gibxxe biittaappe i kessido asa ubbaa bolli haasayidoogaa siyite. ²“Sa7an de7iya asa ubbaappe taani intte xalaalaa dooraas. Hegaa gishshau, intte oottido nagara ubbaassi taani inttena qaxxayana” yaagees.

Hananabaa Yootiyaagaa Oosuwaa
³Naa77u asati maayettennan de7iiddi
 issippe hemettiyoona?

⁴Gaammoi oiqqiyoojaa demmennan
 woran coo gudiiyye? Woikko wodala
 gaammoi aibakko yedettidi oiqqennan ba
 geessuwan daariyye?

⁵Oiqqanau yeggido gitiyaa gidдон katti
 xayikko, kafoi coo ohettii? Woikko piree
 aibakko oiqqiyooi bainnan coo pirii?

⁶Katamaa gidдон olaa malkkatai
 punettiyo wode, asai yashshan
 kokkoreneeyye? Woikko GODAI
 kiittennan de7ishin, bashshai issi katamaa
 bollan yiiyye?

⁷Tumaappe Ubbaa Haariya GODAI ba
 xuuraa hananabaa yootiya ba ashkkaaratussi
 kasetidi qonccissennan de7iiddi, aibanne
 oottenna.

⁸Gaammoi gudin, yayyennai oonee?
 Ubbaa Haariya GODAI odin, hananabaa
 yootennai oonee?

Samaariyaa Kunddettaa

⁹Ashddooda katamaaninne Gibxxe
 kawo keettatun de7iya ubbatussi hagaadan
 yaagidi awaajjite; "Samaariyaa deretu bolli
 shiiqite; shiiqidi yan haniya gita
 wocamaanne sugetta oosuwaa be7ite"
 yaagite.

¹⁰GODAI hagaadan yaagees; "Ha asati
 sittabaa oottiyoogaa erokkona;
 sugettaaninne bonqqidi ehiido miishshan
 bantta keettaa kuntti wottidosona"
 yaagees. ¹¹Hegaa gishshau, Ubbaa Haariya
 GODAI hagaadan yaagees; "Morkkee intte
 biittaa dooddana; intte qatuwaa laalana;
 intte duretu keettaakka bonqqana"
 yaagees.

¹²GODAI hagaadan yaagees;
 "Hentanchchai gaammuwaa doonaappe
 dorssaa wotti ekkiyo wode, dorssaayyo
 naa77u gedeta woikko duuxa haittaa wotti
 ekkiyoogaadan, hegaadanka Samaariyaa
 biittan ishaluwan uttida Israa7eela asaappe
 amaridaageetu xalaalai attana" yaagees.

¹³Godai, Ubbaa Wolqqaama GODAI
 Xoossai hagaadan yaagees; "Hagaa siyite;
 siyidi Yaaqooba zaretu bolli markkattite.

¹⁴Taani Israa7eela asaa eta nagaraa
 gishshau qaxxayyo gallassi, Beetele
 kataman de7iya yarshshiyoo sohota kolana;
 yarshshiyoo sohuwan de7iya kacetikka
 me77idi, sa7an wodhdhana. ¹⁵Balggio eti
 de7iyoo keettaanne bone eti de7iyoo keettaa

ubbaa taani xaissana. Danggarssaa
 zaaliyan alleeqissidi, eti keexxido
 keettaakka kolettana; qassi gita gita
 keettati ubbaikka xayana" yaagees.

4 ¹Inttenoo, Samaariyaa maccaasatoo,
 Baasaane biittaa macca miizzatudan
 modhdhidaageetoo, hagaa siyite! Intte
 hiyyeesata huqqunneeta; manqqotakka
 tuggayeeta. Intte keettaawatakka, "Nuussi
 ushshaa hammite" yaageeta. ²Ubbaa
 Haariya GODAI hagaadan yaagidi, ba
 geeshshatettan caaqqiis; "Intte
 manxxaquwan oiqettidi goossettana
 gallassainne intteppe attida
 amaridaageetikka manxxaquwan ohettidi
 biya moletudan hanana gallassai yaana.
³Intte ubbaikka dirssaa xoo7iyaara
 goochchin kiyidi, Hermmoonen olettana"
 yaagidi caaqqiis.

Israa7eela Asai Bantta Balaappe Tamaaranau Danddayibookkona

⁴⁻⁵Ubbaa Haariya GODAI hagaadan
 yaagees; "Inttenoo, Israa7eela asatoo,
 biite; Beetele biidi, nagaraa oottiite;
 Gelgalakka biidi, nagaraa gujjidi oottiite.
 Maallado maallado intte yarshshuwaa
 yarshshite; heezzantto gallassi gallassi
 intte asirataa ehiite. Irshshuwaa yeggidi
 uukkido oittaa xuuggidi, galataa
 yarshshuwaa yarshshite. Intte intte dosan
 immiyoojaa gishshau, otorettiiddi
 awaajjite. Aissi giikko, intte oottanau
 dosiyoogee hegaa" yaagees.

⁶Qassikka GODAI hagaadan yaagees;
 "Intte katama ubban taani koshaa
 yeddada, harai atto intte achchan
 daxiyooabaakka xaissas; shin intte
 hegankka taakko simmibeekketa. ⁷Kattaa
 cakkiyo wodee gakkanau biron heezzu
 aginai de7ishin, taani intteyyo iraa
 teqqaas. Taani issi kataman iraa bukissada
 hara kataman bukkennaadan diggaas; issi
 shooqan bukkiis; hara bukkibeenna
 shooqai qassi meliis. ⁸Hegaa gishshau,
 naa77u woikko heezzu katamatu asai
 haattaa uyanau issi katamaa biidosona;
 shin alibookkona. Hegankka qassi intte
 taakko simmibeekketa" yaagees.

⁹GODAI, "Taani intte kattaa bollan
 harggiyaa yeddaas; intte ataakilttiyaanne
 intte woine turaa, intte balasiyaa mittaanne
 intte wogaraa ubbaa boolee miis; shin
 intte hegankka taakko simmibeekketa"
 yaagees.

¹⁰GODAI, “Taani Gibxxe asatu bolli boshaa yeddidoogaadan, intte bollankka boshaa yeddaas; intte wodalla naata bisuwan woraas; intte paratika omoodettanaadan oottaas. Intte moottan haiqqida asaa ahaa xinqquwan inttena ullaas; shin intte hegankka taakko simmibeekketa” yaagees.

¹¹GODAI, “Sadoomanne Gamooraa katamata xaissidoogaadan, intteppekka darota xaissaas; ha attida intteikka tamaappe eexxiiddi attida xiifa mala; shin intte hegankka taakko simmibeekketa” yaagees.

¹²GODAI, “Hegaa gishshau, Israa7eela asatoo, taani inttena hegaadan oottada qaxxayana hanais. Taani inttena hegaadan oottada qaxxayana haniyo gishshau, Israa7eela asau, intte Xoossaara gaittanau giigite” yaagees.

¹³Dereta giigissidaagee, carkkuwaakka medhdhidaagee, ba wozanaa qofaa asau qonccissiyaagee, wonttaa poo7uwaa xumau laammiaagee, biittan de7iya xoqqa dereta yedhdhiyaagee, au sunttai GODAA, Ubbaappe Wolqqaama Xoossaa.

Israa7eela Asai Nagaraa Paaxana Mala Yootettiis

5 ¹Israa7eela asatoo, taani intte bolli zilaaliyo zilaassaa siyite!

²“Geela7iyaa Israa7eela kunddaasu; simmi naa77antto denddukku.

Sa7an olettaasu;

o denttiyaabikka baawa!” yaagaas.

³Ubbaa Haariya GODAI hegaadan yaagees; “SHA7u olanchchata olau yeddiya Israa7eela katamaassi xeeu olanchchatu xalaalai attana; xeeu olanchchata olau yeddiya Israa7eela katamaassi qassi tammu olanchchatu xalaalai attana” yaagees.

⁴GODAI Israa7eela asaassi hegaadan yaagees; “Tana koyite; yaatikko, intte de7uwan de7ana. ⁵SHin Beetele koyoppite. Gelgala geloppite. Berssaabehi pinnoppite. Aissi giikko, Gelgali omoodettana; Beeteleekka xayana” yaagees.

⁶GODAA koyite; yaatikko, intte de7uwan de7ana. Hegee xayikko, i Yooseefa zariyaa tamaadan xuuggana; Beeteelen de7iya asaakka tamai maana. He tamaa etau ooninne toissenna.

⁷Inttenoo, suure pirddaa geellayidaageetoo, xillotettaakka sa7an oliyaageetoo, haggaa siyite.

⁸Piliyaadisa geetettiya laappun xoolinttetanne Ooriyoona geetettiya xoolinttetu citaa medhdhidaagee, sakkana xumaa wonttau, gallassa poo7uwaakka qammau laammiaageenne abban de7iya haattata pude saluwaa xeesidi, sa7a micettaa bolli duge tigiyaagee, au sunttai GODAA. ⁹I qatota laalanau wolqqaamatu bolli bashshaa ehees.

¹⁰Intte pirddaa gutaran seeriyaagaa ixxeeta; tumaa yootiyaagaakka sheneteeta. ¹¹Intte hiyyeesata yedhdhidi, eta kattaakka etappe bonqqidi ekkideta. Yaatidi masettida shuchchan keettata gimbbideta; shin intte he keettatun de7ekketa. Lo77iya woini turatakkata tokkideta; shin intte he woiniyaa eessaa uyeekketa. ¹²Aissi giikko, intte naaqoi aappunakkonne intte nagaraikka ai keena gitakko taani erais. Intte xillota naaqeeta; mattaaiyaakka ekkeeta; qassi gutaran hiyyeesatu pirddaa geellayeeta. ¹³Hegaa gishshau, haggaa mala wodiyan cincca asi co77u gees; aissi giikko, wodee iita.

¹⁴De7uwan de7anau lo77obaappe attin, iitabaa ootoppite; yaatikko, intte giyoogaadan, GODAI, Ubbaappe Wolqqaama Xoossai inttenaara gidana. ¹⁵Iitabaa ixxite. Lo77obaa dosite. Pirddaa gutaranka suure pirddaa pirddite. Yaatikko, ooni erii, GODAI, Ubbaappe Wolqqaama Xoossai Yooseefa zerettatuppe attida amaridaageetussi qarettanaakkonne.

¹⁶Hegaa gishshau, Godai, Ubbaappe Wolqqaama GODAI Xoossai hegaadan yaagees; “Dabaaba ubban waasoi kiyana; oge ubbankka asai, ‘Aayye, aayye!’ gaana. Goshshanchchati yeehuwau, koizziyaageetikka koissau xeegettana. ¹⁷Woiniyaa turaa soho ubban yeehoi de7ana; aissi giikko, taani inttena qaxxayanau intte giddoora kanttana” yaagees GODAI.

¹⁸Inttenoo, GODAA gallassai yaanaadan amottiyaageetoo, intteyyo aayye7ana! GODAA gallassaa aissi amotteetii? He gallassai xumappe attin, poo7o gallassa gidenna. ¹⁹He gallassi intte gaammuwaappe baqati attiyoo wode, maahee gaittiyo asa mala, hegaappekka qassi baqati ba soo gelidi, ba kushiya

godan zempmissiyo wode, shooshshai dukkiyo asa mala gidana. ²⁰GODAA gallassai xumappe attin, poo7o gidenna; sakkana xumappe attin, poo7o shori mulekka baawa!

²¹GODAI hagaadan yaagees; "Taani intte bonchchiyo baalata ixxaasinne shenetaas; intte geeshsha yaa7atikka tana ufaissokkona. ²²Intte taayyo xuuggiyo yarshshuwaanne kattaa yarshshuwaakka yarshsheeta; shin taani heгаа ekkikke. Qassi intte taayyo galatau ehiyo issippetettaa yarshshuwaa modhdho mehetakka xeellikke. ²³Intte mazamuriyaa caccettaa ta matappe haassite; intte diixxiyo diittaakka siyikke. ²⁴SHin suure pirddai pultto haattaadan, xillotettaikka to77enna shaafaa haattaadan goggo.

²⁵"Inttenoo, Israa7eela asatoo, taani inttena bazzon oitamu laittaa kaalettiyo wode, taassi yarshsho yarshshideti? Woikko imota immideti? ²⁶He wode intte intte kushiyan medhdhido Kawuwaa Sakkuuta giyo eeqaanne Keewaana giyo intte xoolintte xoossaa eeqaa tookkideta. ²⁷Hegaa gishshau, taani inttena omoodissada Damasqo katamaappe aattada haahosaa yeddana" yaagees. Hagaa giyaagee au sunttai Ubbaappe Wolqqaama Xoossaa geetettiyo GODAATTENNE.

Israa7eeli Xayanaagaa

6 ¹Inttenoo, Israa7eela asai maaduwa oichchiyo bonchchettida Israa7eela biittaa halaqatoo, inttenoo, Xiyoonen baaluwan de7iyaageetoo, Samaariyaa katamankka hirggi bannan uttidaageetoo, intteyyo aayye7ana! ²Ane Kalne giyo katamaa biidi be7ite. Hegaappe qassi Hamaata giyo gita katamaa biidi, yaara qassi duge Pilisxeematu katamaa Gaate wodhdhite. Eti intte naa77u kawotettatuppe kehiyoonaa? Eta biittai intte biittaappe aakkii? ³Inttenoo, iita gallassai eesuwan yeenna giidi, sugetta oosuwa oottiyaageetoo, ⁴danggarssaa zaaliyaappe oottido arssan zin77iyaageetoo, minxxaafiyankka injjetidi uttiyaageetoo, qassi dorssaa wudiyaappe anqqratanne miizzaa zadaluwaappe daddarota miyaageetoo, ⁵Daawitadan yettaa miishshaa intteyyo giigissidi, maazinqqiyan dumma dumma yettaa yexxiyaageetoo, ⁶woiniyaa eessaa

keriyaara ganiyaageetoo, keehi al77o shittuwaakka tiyettiyaageetoo, Yooseefa zaretu bashshaassi ainne azzanennaageetoo, intteyyo aayye7ana! ⁷Hegaa gishshau, omoodettidi baanaageetuppe koiroti inttena gidana; he wode intte injje duussainne intte baalotiyoogee attana.

⁸GODAI, Ubbaappe Wolqqaama GODAI Xoossai hagaadan yaagidi, barkka banan caaqqiis; "Taani Yaaqooba otoruwaa ixkais; eta qatotakka shenetaas; taani katamaanne kataman de7iya ubbaa eta morkketussi aattada immana" yaagiis.

⁹Issi keettan tammu asai attikko, etikka haiqqana. ¹⁰Haiqqidaageetu dabbotuppe issoi ahaa mooganau sooppe kessidi efaana; efiiddi, he keettaa qol77on de7iya bitaniyaa, "Nenaara attida hara asi de7ii?" yaagidi oichchana. Oichchin i zaaridi, "Baawa" yaagana. Yaagin oichchiyaagee, "Haizza, haizza! GODAA sunttaa nuuni xeesanau koshshenna" yaagana.

¹¹GODAI azazin, wogga keettati kolettana; qeeri keettatika me7erettana. ¹²Parati zaallaa bollan piriixanau danddayiyoona? Woi qassi goshshanchchai booraa waaxidi, abbaa goyanau danddayii? SHin intte tumu pirddaa marzziyau, xillotettaa aifiyaakka camuwau laammideta. ¹³Intte Lodabaara katamaa xoonido gishshau ufaitteeta; qassi, "Nuuni Qarnnaima katamaakka nu minotettan oiqqida" yaageeta.

¹⁴GODAI, Ubbaappe Wolqqaama Xoossai hagaadan yaagees; "Inttenoo, Israa7eela asatoo, taani intte bolli issi kawotettaa denttana; denttin eti inttena Hamaata Pinuwaappe doommidi, Araba Wombbaa gakkanaassi tuggayana" yaagees.

Boolee Yaanaagaa Bessiya Ajuutaa

7 ¹Ubbaa Haariya GODAI tana ajuutaa bessiis. He ajuutan taani kawuwaa gakkiya kattai cakettidoogaappe guyyiyan, naa77antuwaa caarida carshshaa bolli i booliyaa wudiyaa medhdhishin be7aas. ²Eti irxxabaa ubbaa miidi wurssido wode taani, "Abeet Ubbaa Haariya GODAU, hai hayyanaa atto garkkii! Yaaqooba zareti waanidi attanau danddayiyoona? Eti qii guuttattennee!" yaagaas.

³Hegaa gishshau, GODAI qarettidi, ba qofaa laammiis; laammidi hagaadan

yaagiis; “Ha neeni be7idobai polettenna” yaagiis.

Taman Pirddanaagaa Bessiya Ajuutaa

⁴Ubbaa Haariya GODAI tana hara ajuutaa bessiiis. Ubbaa Haariya GODAI ba asaa pirddanau tamaa xeesiis; xeesin he tamaa gita ciimma abbaa mirggidi, biittaakka xuugganau doommiis. ⁵Yaatin taani hagaadan yaagaas; “Abeet Ubbaa Haariya GODAU, hai hayyanaa ha tamaa toissarkkii! Yaaqooba zareti waanidi attanau danddayiyoona? Eti qii guuttattennee!” yaagaas.

⁶Hegaa gishshau, GODAI qarettidi, ba qofaa laammiis; laammidi Ubbaa Haariya GODAI hagaadan yaagiis; “Hageekka qassi polettenna” yaagiis.

Gimbbiyaa Sittatettaa Likkiyo Tumbbiyaa Bessiya Ajuutaa

⁷Qassikka i tana hara ajuutaa bessiiis. Taani he ajuutan be7iyo wode, Godai gimbbiyaa sittatettaa likkiyo tumbbiyaa oiqqidi, tumbbiyan likettidi gimbettida gimbbiyaa matan eqqiis. ⁸Eqqidi GODAI tana, “Amoxaa, ha neeni xeelliyoogee aibee?” yaagidi oichchiis.

Oichchin taani, “Tumbbiyaa” yaagaas.

Yaagin Godai tana, “Be7a, taani ta asaa Israa7eela gidдон tumbbiyaa yeggais; taani eta qaxxayennan aadhdhikke. ⁹Yisaaqa zareti goinniyo xoqqa sohota kolettana; Israa7eela geeshsha sohotikka xayana; qassi Iyorbbaama kawotettaa bollikka taani bisuwaara denddana” yaagiis.

Amoxanne Amaaxiyaa

¹⁰Beeteele kataman qeese gididi de7iya Amaaxee Israa7eela Kawuwaa Iyorbbaamakko hagaadan yaagidi kiittiis; “Amoxi Israa7eela asaa gidдон de7iiddi, ne bolli maqettiis; i ba oduwan biittaa bashshees. ¹¹Aissj giikko, i hagaadan yaagees; ‘Iyorbbaami bisuwan haiqqana; Israa7eela asaikka bantta biittaappe omoodettidi baana’ yaagees” yaagiis.

¹²Yaatin Amaaxee Amoxa hagaadan yaagiis; “Nenoo hananabaa yootiyaagoo, ba; hini Yihudaa biitti baqata baada, yan quma ma; hananabaakka yan yoota.

¹³SHin hagee Beetelee kawoi goinniyo sohonne kawotettaa geeshsha soho gidido

gishshau, naa77antto ha sohuwan hananabaa yootoppa” yaagiis.

¹⁴Yaagin Amoxi zaaridi, Amaaxiyaassi hagaadan yaagiis; “Taani mehiyaa heemmiyaagaanne ettaa aifiyaa maxiyaagaappe attin, hananabaa yootiyaagaa woikko hananabaa yootiyaagaa na7aa gidikke. ¹⁵SHin GODAI tana dorssaa wudiyaa heemmiyoosaappe ekkidi, ‘Baada ta asau Israa7eelau hananabaa yoota’ yaagiis. ¹⁶Ha77i simmi GODAI giyoobaa siya! Neeni, ‘Israa7eela bolli hananabaa yootoppa; Yisaaqa zareti bollikka markkattoppa’ yaagadasa.

¹⁷Hegaa gishshau, GODAI hagaadan yaagees; ‘Ne machchiyaa katamaa gidдон shaaramuxa gidana; ne attuma naatinne ne macca naati bisuwan haiqqana; ne biittaikka wodoruwan shaakettana; qassi neeni ne huuphiyaukka allaga biittan haiqqana. Israa7eela asaikka bantta biittaappe omoodettidi tuma baana’ yaagees” yaagiis.

Teerai Kumido Keeshiyaa Bessiya Ajuutaa

8 ¹Ubbaa Haariya GODAI tana hara ajuutaa bessiiis; hegeekka, teerai kumido keeshiyaa. ²I tana, “Amoxaa, ha neeni be7iyoogee aibee?” yaagidi oichchiis.

Oichchin taani, “Teeri kumido keeshiyaa be7ais” yaagaas.

Yaatin GODAI taayyo hagaadan yaagiis; “Ta asaa Israa7eelassi wurssettai” gakkiiis; hagaappe sinttanau taani eta qaxxayennan aadhdhikke” yaagiis.

³Ubbaa Haariya GODAI hagaadan yaagees; “He gallassi kawo keettan yexxiyo yettai yeehuwau laamettana; haiqqida asaa ahai mule sohuwan darana; qassi co77u gin, yan han olettana” yaagees.

Israa7eela Kunddettaa

⁴Inttenoo, metootanchchata yedhdhiyaageetoo, biittan de7iya hiyyeesataakka xaissanau koyiyaageetoo, haggaa siyite! ⁵Intte hagaadan yaageeta; “Nuuni kattaa baizzanau aginai xeeriyoo baalai aude aadhdhane! Qassi nuuni nu zal77iyaa doommanau Sambbatay aude aadhdhanddeeshsha! Yaatiyaakko nuuni kattaa guuttaban makki makkidi, daro

¹ 8:2 “Wurssetta” giyoogee Ibraisxxe qalaan “Teeraa” malatees.

miishshaa ekkidi baizzana. Qassi worddo miizaanan likki likkidi, asaa cimmana. ⁶Nuuni hiyyeesaa biran, metootanchchaakka mexi naa77u tohuwaa caamman shammana; qassi gisttiyaa harquwaa muruta gisttiyaa waagan baizzana” yaageeta.

⁷GODAI Yaaqoobi ceeqettiyo ba sunntan hagaadan yaagidi caaqqiis; “Taani eti oottido iita oosuwaa mulekka dogikke. ⁸Biittai qaaxxiyoogeenne biittan de7iya asai ubbai yeekkiyoogee hegaa gaasuwaana gidenneeyye? Ee Naile SHaafai kixxidi qaaxxiyoogaadan, biitta ubbai qaaxxidi balbbuqettana; qassi he kixai wodhdhiyoogaadan wodhdhana” yaagiis.

⁹Ubbaa Haariya GODAI hagaadan yaagees; “He gallassi taani awaa seeta gallassi wulissana; sa7aakka galla xumissana. ¹⁰Taani intte baalaa ufaissaa azzanuwau, intte yettaakka yeehuwau laammana. Mexi issi na7ai haiqqin yeekkiya asadan, intte intte huuphiyaa meedettidi waaruwaa maayanaadan, taani inttena oottana. He gallassaa wurssettai daro camo gidana” yaagees.

¹¹Ubbaa Haariya GODAI hagaadan yaagees; “Be7ite, taani biitta ubbaa bollan koshaa yeddiyo gallassati yoosona. Taani koshaa yeddiyo gallassi, asai siyanau GODAA qaalaa xayidi namisettanappe attin, kattaa xayidi namisettenna woikko haattaa xayidi saamettenna. ¹²Asai arshsho bagga abbaappe arggo bagga abbaa gakkanaashiinne huuphessappe tohossi gakkanaashin bichchaarana. Eti GODAA qaalaa koyanau yaanne haanne woxxana, shin demmökkona. ¹³He gallassi puulanchcha geela7otinne wodallati saamuwan hitti gaana. ¹⁴Samaariyaa ceqatun caaqqiyaageeti, ‘Daana xoossai ero!’ yaagiyaageetinne, ‘Berssaabeha xoossai ero’ yaagiyaageeti kunddana. Eti naa77antto mulekka denddökkona” yaagees.

GODAA Pirddaa

9 ¹Yarshshiyoo sohuwaa matan Godai eqqidaashin, taani be7aas. I tana hagaadan yaagiis; “Baasoi qaaxxanaadan, Beeta Maqidasiyaa gumbbuwaa shoca; shocada asa ubbaa huuphiyan mentteretta. Hegaappe attiya asaa taani bisuwan worana. Baqatiya asi kessi ekkenna; kessi

ekkida asikka paxa antenna. ²Eti biittaa bookkidi, Si7ooliyau duge wodhdhikkokka, taani eta hegaappe kessana. Saluwaa pude kiyikkokka, taani eta hegaappe duge wottana. ³Eti Qarmmeloosa Deriyaa xeeran qosettikkokka, taani eta koyada hegaappe kessana. Abbaa ciimmaa giddo gelidi, ta sinttaappe geemmikkokka, taani miimminttiyaa azazin, i eta dukkana. ⁴Qassi bantta morkketun omoodettidi, eti biikkokka, yan eti bisuwan haiqqanaadan, taani azazana; taani eta iita aifiyan xeellanaappe attin, lo77o aifiyan xeellikke” yaagiis.

⁵Godai, Ubbaaappe Wolqqaama GODAI sa7aa bochchees; bochchin sa7ai seerees; qassi sa7an de7iyaabai ubbaikka yeekkees. Naile SHaafai kixxidi balbbuqettiyoogaadan, biitta ubbai balbbuqettees; qassi he kixai wodhdhiyoogaadanka wodhdhees. ⁶I bau de7iyo sohuwaa saluwan giigissees; a baasuwaakka sa7an baasees. Qassi i abbaa haattata xeesidi, biittaa bollan duge gussees; ayyo sunntai GODAA.

⁷GODAI hagaadan yaagees; “Inttenoo, Israa7eela asatoo, intte taayyo Toophphiyaa asaa mala gidekketiyye? Taani inttena Gibxxe biittaappe kessidoogaadan, Pilisxxeema asaa Kafttoorappe, qassi Sooriyaa asaakka Qiirappe kessaas” yaagees.

⁸GODAI hagaadan yaagees; “Be7ite, Ubbaa Haariya GODAA aiffee nagaranchcha kawotettaa bollan de7ees. Taani a biittaa bollappe xaissana; shin taani Yaaqooba zariyaa muleera xaissikke.

⁹“Be7ite, kattaa zazzariyan zazzariyoogaadan, Israa7eela asaa kawotettatu ubbaa gidдон zazzaranaadan, taani azazana; shin eta gidдон ammanettiyaageetuppe issoinne sa7an wodhdhidi xayenna. ¹⁰“Nuna aiba iitabinne gakkenna woikko demmenna’ yaagiya ta asaa gidдон de7iya nagaranchchati ubbai bisuwan wurana” yaagees.

Israa7eela Asaassi Sa7ai Kehana

¹¹Qassikka GODAI, “He gallassi taani kolettidi kunddida keettadan hanida Daawita kawotettaa denttana; xoo7etida sohotakka bottokonana; qassi qolettidasaa ooraxissana; taani a beniigaadan oottada keexxana. ¹²Hegeenne

Israa7eela asai Eedooma biittaappe attidaageetanne ta sunttan xeasettida kawotettata ubbaa laattanaassa” yaagees. Hagaa oottiyaagee tana GODAA.

¹³GODAI hagaadan yaagees; “Be7ite, kattaa cakkiyaageeti cakkidi wurssennan de7ishin, gadiyaa goyiyaageeti gakkiyo wodee, woiniyaa teeraa gum77iyaageetikka gum77idi wurssennan de7ishin, woiniyaa zeriyaageeti gakkiyo gallassati yaana. He wode dereti mal77o woiniyaa eessaa

xokkana; keratu ubbaappekka woine eessai goggana. ¹⁴Omooduwan biida ta asaa Israa7eela zaarada ishalissana. Eti qolettida katamata zaaretti keexxidi, etan de7ana. Woine turaakka tokkidi, appe woine eessaa uyana. Qassi ataakilttetakka tokkidi, eta aifiyaa maana. ¹⁵Taani Israa7eela eta biittan tokkana; eti taani etayyo immido biittaappe naa77antto mulekka shodettokkona” yaagees. Hagaa yootiyaagee GODAA intte Xoossaa.

Hananabaa Yootiya Abdiyyu Maxaafaa

Gidduwaa Erissuwaa

Ha qantta maxaafai Yerusalaamee laalettanaappe kase, darin erettenna wodiyan xaafettiis. He wode tohossau baqqiya arshsho baggan de7iyaanne Yihudaara adussa wodiya morkkettidi de7ida Eedoomi Yerusalaamee laalettan ufaittidi, a bollan woraajjiya morkketa maaddiidinne katamaa aquwaakka bonqqiiddi de7ees. Abdiyyu, Eedoomi Israa7eela morkketu haratuurakka xoonettanaanne hanttaara qixaatiyaa ekkanaan de7iyoogaa yootiis.

1 ¹Ubbaa Haariya GODAI Eedooma biittaabaa Abdiyyussi qonccissido ajuutai hagaa.

GODAI Eedooma Qaxxayana

Eedoomabaa GODAI hagaadan yaagidi, ba kiittiyo uraa bollan kawotettatukko kiittidoogaa nuuni siyida; “Denddite! Eedooma biittaa oloos” yaagidi kiittiis.

²GODAI Eedooma hagaadan yaagees; “Be7a, kawotettatu gidдон taani nena laafa kessana; neeni keehippe karettana.

³Nenoo, zaallaa kooppuwaa gidдон de7iyaagoo, ne keettaa xoqqa deretu bollan keexxidaagoo, qassi ne wozanan, “Tana hagaappe duge ooni wottii?”

yaagiyaagoo, nena ne wozanaa otoroi cimmiis. ⁴Neeni arggantaaдан pude haakkada paallikko, ne keettaakka xoolinttetu gidдон keexxikkokka, taani nena hegaappe duge wottana” yaagees GODAI.

⁵“Kaisoti woikko bonqqiyaageeti gammi yiikko, banttau gididiyaagaa keena xalaalaa wuuqqoosona; woiniyaa teeraa

maxiyaageetikka maxiiddi, poshiluwaa ashshoosona; shin ne morkketi nena muleera xaissana. ⁶Abeet Eesawa zareti waani bonqqettandonaashsha! Qosan de7iya eta aqoikka waani qocirettanddeeshsha! ⁷Nenaara maachchan de7iyaageeti ubbai nena ne biittaappe gaxi yedettana; qassi ne dabbotikka cimmiidi nena xoonana. Ne qumaa miyaageetikka neeyyo gitiyaa yeggana; shin neeni heгаа akeekakka” yaagees.

⁸GODAI qassikka hagaadan yaagees; “He gallassi taani Eedoomappe aadhdhida eranchchatanne Eesawa Deriyaappekka eraa xaissana. ⁹Inttenoo, Temaana asatoo, intte olanchchati dagammanna; Eesawa Deriyaa bolli de7iya asai ubbaikka goora7ettana.

Eedoomi Qaxxayettiyo Gaasuwa

¹⁰“Yaaqooba zare gididiya ne ishanttu bolli neeni oottido iitabaa gishshau, neeni yeellaa maayana; neeni merinau xayaagana. ¹¹Morkketi yiidi eta aquwaa bonqqiyo wode, he gallassi neeni gaxi shiiqada eqqa xeelladasa. Qassi

penggiyaara gelidi, Yerusalaame katamaa saamaa yeggidi shaakkida allagatuppe neeni issuwaa malattenne. ¹²Neeni ne ishai metootiyo gallassi a metuwan ufaittanau bessenna; qassi Yihudaa asaa bolli bashshai gakkiiyo gallassikka hashshu gaanau bessenna. Ee, eta un77uwaa gallassi eta bolli miiccanaukka bessenna! ¹³Eta tuggaa gallassi ta asai de7iyo katamaa gelanaunne eta waayiyen neeni ufaittanau bessenna shin! Qassi eta tuggaa gallassi neeni eta aquwaa bonqqanau bessenna; ¹⁴etappe baqatiyaageeta woranau neeni balla ogiyan zuggada naaganaunne attidaageetakka eta un77uwaa gallassi morkketussi aattada immanau bessenna shin!

Xoossai Aihuda Gidenna Asatu Bollan Pirddana

¹⁵“Aihuda gidenna asatu ubbaa bolli GODAA gallassai gakkiiis. Neno Eedoomaa, neeni haratu bolli oottidobai ne bolli oosettana; ne daafaikka ne huuphiyan simmana. ¹⁶Ta asai ta geeshsha deriyaa huuphiyan metuwaa xuu7aa uyiis. Hegaadan eta yuushuwan de7iya kawotettati zaari zaaridikka metuwaa

xuu7aa uyana; uyidi eti ubbaikka kase hani erennabaa hanana.

Israa7eela Xoonuwaa

¹⁷“SHin Xiyoone Deriyan bashshaappe kessi ekkiyaageeti de7ana; Xiyooneekka geeshsha gidana; Yaaqooba zaretikka bantta biittaa laattana. ¹⁸Yaaqooba zaretitama gidana; Yooseefa zaretikka laco gidana; Eesawa zaretit utula gidana. Tamai utulaa miyoogaadan, Yaaqooba zaretinne Yooseefa zaretit Eesawa zaretit miidi muleerakka xaissana” yaagees GODAI.

¹⁹Neegeeba Bazuwan de7iya asai Eesawa Deriyaa laattana; garatiya biittan de7iya asai Pilisxxeematu biittaa laattana. Eti Efireema biittaanne Samaariyaa biittaa laattana. Qassi Biniyaama zaretikka Gala7aade biittaa laattana. ²⁰Oomoodettidi de7ida Israa7eela asai simmidi, Kanaane biittaa Siraafita giyo katamaa gakkanaashin laattana; qassi Yerusalaameppe oomoodettidi, Safaraada giyo sohuwan de7iya asati Neegeeba Bazuwan de7iya katamata laattana. ²¹Ashshiyaaageeti Eesawa asaa haaranau Xiyoone Deriyaa bolli kiyana; kawotettaikka GODAABAA gidana.

Hananabaa Yootiya Yoonasa Maxaafaa

Gidduwaa Erissuwaa

Yoonasa maxaafai Xoossaa azazuwaa polikke giida issi hananabaa yootiya bitaniyaa bolli gakkida dumma dumma metota odiya taarike maxaafa gidiyo gishshau, hara maxaafatuppe i dummatees. Xoossai Yoonasa, “Israa7eelassi diina morkke gididanne wolqqaamaa, Asoore kawotettaassi waanna katama gidida Nanawe ba” yaagidi azaziis; shin Yoonasi, “Xoossai kase he katamaa xaissana’ giidi odido mino oduwaa oosuwan peeshshennan agganau hanees” giidi qoppido gishshau, Xoossaa qaalaa ekkidi Nanawe baanau koyibeenna. Daro taarikebati polettidoogaappe guyyiyan ufaittennan de7iiddi azazettiis. Kase odettida bashshaa hiraagai polettibeenna gishshau puuriis.

Ha maxaafai ubbabaa bollan Xoossaassi maatai de7iyooгаа oodes. Ubba qassi GODAI siiqoinne maarotai kumido Xoossaa gidiyo gishshau, ba asaa morkketa qaxxayiyooгааппenne xaissiyooгааппe, etayyo atto giyoogaanne eta ashshiyooгаа dosiyooгаа qonccissees.

1 Yoonasi Azazettennan Ixxiis
¹GODAA qalalai Amiitaaya na7aa
 Yoonasakko hagaadan yaagiiddi

yiis; ²⁴Dendda! Denddada he gita katamaa Nanawe ba; baada he katamaa asaa iitatetta ta sintti gakkido gishshau, etayyo